

V Ronkah
ogljikov monoksid
ubil žensko,
mož in sin
zastrupljena

Tondo optimist o
odnosih med FJK in
Slovenijo, Molinaro
kritičen do
voditeljev slovenske
manjšine

f 3

Mladost, Sovodnje in mirenska
Adria združujejo otroške ekipe

f 17

SREDA, 23. DECEMBRA 2009

št. 303 (19.672) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 viasi Základ nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

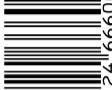
1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9.1.2.2.3

9.7.7.124 666007

9

Primorski dnevnik

*Pomemben
(za nekatere
tudi moteč)
simbol*

IVAN ŽERJAL

Ob včerajnjem odkritju nove table z dvojezičnim nazivom na pročelju sedeža pokrajine Trst je bilo večkrat rečeno, da gre za simbol: simbol dejstva, da tu živila predvsem avtohtoni slovenska in italijanska narodna skupnost, in simbol, ki naj nagovarja celotno tržaško skupnost, ter nov temeljni kamen v sodoživljanju skupne usode mesta v duhu dialoga. V tem smislu je predsednik pokrajinskega sveta Boris Pangerc zadel v črno s citiranjem verzov Rada Bordona »nekdo ljubi Trst, kdo drugo Trieste«.

Za tržaške Slovence je dvojezični uradni napis na pročelju sedeža pomembne javne ustanove tudi simbol: gre za vidni simbol dejstva, da mora biti naša narodna skupnost enakopravna, z enakim dostenjanjem kot večinska komponenta teritorija, najbolj učinkovit način, da potrdiš to enako dostenjanje, pa je, da ob jezik večine postaviš tudi jezik manjšine in mu daš pečat uradnosti. V času krize in krčenja sredstev za ustanove naše skupnosti, ki ga je ravno včeraj potrdil tudi italijanski senat z izglasovanjem finančnega zakona za leto 2010, bi nam moralno to viliti vsaj malo poguma, da gremo naprej.

Za del krajevne skupnosti pa je ta simbol očitno še vedno moteč. Nekateri so nasprotovanje izrazili javno, sicer ne z običajnimi parolami o italijanstvu, ampak z bolj »normalnimi« utemeljitvami, češ da to ne koristi slovenski manjšini in gre samo za prikrivanje nesposobnosti sedanje pokrajinske uprave. Drugi so molčali in se niso prikazali, kakor je včeraj marsikdo ugotovil z gremkovo.

ITALIJA - Senat je včeraj dokončno odobril finančni manever za leto 2010

Finančni zakon z milijonom manj za slovensko manjšino

Vladna večina zavrnila popravke, ki jih je predložila Demokratska stranka

TRST - Na pročelju sedeža pokrajine nova dvojezična tabla

Simbol za vso skupnost

Tablo so odkrili na včerajšnji slovesnosti ob odsotnosti predstavnikov občin Trst in Devin-Nabrežina

TRST - Pročelje sedeža pokrajine Trst od včeraj dopoldne krasila nova uradna tabla z dvojezičnim napisom »Provincia di Trieste - Pokrajina Trst«. Na včerajšnji slovesnosti sta jo odkrila predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik

pokrajinskega sveta Boris Pangerc, ki sta po-
udarila, kako je tabla simbol, ki nagovarja ce-
lotno tržaško skupnost, z željo, da bi posta-
la nov temeljni kamen v sodoživljanju
skupne usode mesta v duhu dialoga, med-
tem ko je generalna konzulka R Slovenije

Vlasta Valenčič Pelikan izrazila upanje, da
bo prišlo še do takih dogodkov. Slovesnosti
se niso udeležili predstavniki desnosredin-
ske opozicije, prav tako pa sta manjkala pred-
stavnika Občin Trst in Devin-Nabrežina.
Na 7. strani

RIM - Senat je včeraj dokončno od-
obil finančni zakon za leto 2010. Finančni
manever »tehta« 11,139 milijarde evrov. V
njem je predvidenih več pomembnih no-
vosti, od »pakta o zdravstvu« do krčenja
števila občinskih in pokrajinskih svetnikov
in odbornikov, ustanovite Banke juga in
prodaje zaseženih mafisksih dobrin. Kar za-
deva slovensko manjšino, pa zakon potrjuje
krčenje letnih državnih prispevkov, ki bodo
v letu 2010 znašali 4,06 milijona evrov
namesto sedanjih 5,2 milijona evrov. Senat je
podobno kot poslanska zbornica zavrnil
popravke, ki jih je v zvezi s slovensko
manjšino vložila Demokratska stranka.

Na 13. strani

Bavčar in Šrot
osumljena
pranja denarja?

Na 2. strani

Nadškof Crepaldi
ponedeljkov gost DSI

Na 8. strani

Junija prihodnjega leta
obnova goriškega
Travnika dokončana

Na 14. strani

Predstavniki manjšine
na novogoriški občini
o finančni stiski

Na 16. strani

Družba Hit ob svoji
25-letnici napoveduje
dvig in odpuščanja

Na 16. strani

ALTERNATIVA Sport

NOVI PRODAJNI VSE ZA SMUČANJE N PROSTI ČAS PRODAJA SERVIS NAJEM VESELE PRAZNIKE!

SES LJAN ŠT. 41 / D
URNIK: 9.30-12.30 / 15.30-19.30
NEDELJA 9.30-12.30 / 15.30-18.00

tel/fax: +39 040 2916120 • e-mail: alternativasport@alternativasport.com • www.alternativasport.com

albachiara AUTO MOTO NOLEGGIO

Vozniška dovoljenja A - B za privatiste

Najem avtomobilov z dvojnimi komandi za vozniško dovoljenje B in motornih koles za vozniška dovoljenja A1, A2 in A3.

Najem motornih koles!

Strada di Fiume, 45, Trst
www.albachiaranoleggi.it
Tel. in fax 040 913230

Božični popusti!

zlatarna Šuligo
• leta 1897 • Polotto

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci 49
Tel. 0481.535657 - www.suligoj.com

LONGINES CASIO CITIZEN LORENZ

b

Fotostudio BP 08

Prosek 212 - Trst
328 9430124

Boris Prinčič
fotograf

Vesel božič in srečno 2010!

GOSPODARSKI KRIMINAL - Zaradi suma pranja denarja ovadili sedem oseb

Med osumljenci naj bi bila tudi Igor Bavčar in Boško Šrot

Bavčar trdi, da gre za politično obsodbo, Šrot pa zagotavlja, da ni storil nič nezakonitega

LJUBLJANA - Slovenska policija je pretekli teden na vrhovno državno tožilstvo podala kazensko ovadbo zoper sedem fizičnih oseb in tri pravne osebe zaradi utemeljenega suma storitve več kaznivih dejanj pranja denarja, zlorabe položaja ali pravic in ponareditve ali uničenja poslovnih listin, v okviru katerih je nastala več 10 milijonov evrov velika premoženjska škoda.

Kot so včeraj še sporočili iz generalne policijske uprave, se kriminalistična preiskava, ki jo usmerja vrhovno državno tožilstvo, intenzivno nadaljuje, zato zaradi interesa nadaljnega predkazenskega postopka v tem trenutku ni mogoče posredovati več informacij.

Za katere osebe in podjetja gre, uradno ni znano. Po poročanju POP TV naj bi bila med ovadenimi nekdaj prva moža Pivovarne Laško in Istrabenza Boško Šrot in Igor Bavčar. Za pranje denarja je sicer zagrožena kazen do osem let zapora, za zlorabo položaja pa še dodatnih osem let. Če jim bo krivda dokazana, sledi tudi odvzem nezakonito pridobljenega premoženja.

Kriminalisti so konec septembra v okviru akcije utemeljevanja sumov kaznivih dejanj zlorabe položaja oz. pravic in pranja denarja pridržali osem oseb. Aktivnosti je vodila skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala, opravili pa so 19 hišnih preiskav, od tega devet pri fizičnih osebah, deset pa pri pravnih osebah.

Med pridržanimi sta bila takrat tudi Šrot in Bavčar, preiskava pa je potekala med drugim v družbah Pivovarna Laško in Istrabenz. Preiskovali naj bi domnevno verižno prodajo 7,3-odstotni delež Istrabenza, s katero naj bi Bavčar prišel do deleža v

IGOR BAVČAR

BOŠKO ŠROT

družbi Maksima Holding, ki je pomemben lastnik Istrabenza.

Nekdanji prvi mož Istrabenza Igor Bavčar je vloženo ovadbo zoper njega označil kot političen proces, ki s pravom nima veliko opraviti. Kot je zapisal v sporočilu za javnost, je očitno vpliv politike na policijo tako močan, da je policija ovadbo preprosto moralna vložiti. Ponovil je, da ni storil nobenega kaznivega dejanja.

Boško Šrot pa je včeraj povedal, da med vodenjem družbe ni prekorčil svojih pooblastil, ne ponarejal listin in ne pridobil nikakršne premoženjske koristi. Šrot je zatrdil, da bo to z govorstvo dokazal na sodišču. Da je policija kazensko ovadila sedem oseb, med katerimi naj bi bil tudi sam, je izvedel iz medijev. (STA)

LJUBLJANA - Zaradi dobre ocene v anketi **Janković bo spet kandidiral za župana**

LJUBLJANA - Ljubljanci so županu Zoranu Jankoviću za delo v tretjem letu mandata namenili povprečno oceno 3,71, kar je nekoliko več kot lani, je pokazala raziskava agencije Ninamedia. Župan je včeraj javno sporočil odločitev o svoji ponovni kandidaturi na volitvah prihodnje leta. Kot meni, lahko s svojo listo ob takem zadovoljstvu meščanov mirno kandidirajo.

Ljubljanci so Jankovičeve delo ocenjevali s številkami od ena do pet, pri čemer je ena nezadostno in pet odlično. Ocene tri, štiri in pet štejejo, da so anketiranci z županovim delom zadovoljni. Takih je med 1500 Ljubljancani, kolikor jih je v anketi sodelovalo, 83,4 odstotka. 63 odstotkov vprašanih pa je župana ocenilo s štiri ali pet.

Kot je pokazala raziskava, župana nekoliko bolj od povprečja podpirojo ženske, mladi do 30 let, poklicno izobraženi, dijaki in študentje ter prebivalci četrtnih skupnosti Jarše in Trnovo. Nekoliko slabše od povprečja pa ga ocenjujejo stari od 31 do 45 let, nezaposleni in prebivalci četrtnih skupnosti Posavje, Sostro in Šmarna gora.

71,5 odstotka vprašanih je v anketi odgovorilo, da bi županu svetovalo, naj ponovno kandidira, 20,6 odstotka bi mu to odsvetovalo, 7,9 odstotka pa je odgovorilo z ne vem. Več

ZORAN JANKOVIĆ

kot 70 odstotkov vprašanih tudi meni, da župan dela v korist Ljubljane in da je med dosedanjimi župani od osamosvojite Slovenije Janković najuspnejši.

Janković je po predstavitvi anketne pojasnil, da sta razlog za ponovno kandidaturo za ljubljanskega župana zadovoljstvo Ljubljancov in to, da ima "najboljšo ekipo". Ocena, ki so mu jo meščani namenili, se mu zdi zelo visoka in dovolj realna.

Ninamedia je podobno anketu izvedla že tretjič, Janković si je leta 2007 po mnenju Ljubljancov prislužil oceno 3,84, leta 2008 pa 3,7. Kot ob prvih obletnicah svojega mandata bo Janković tudi letos del svoje letne plače namenil v dobrodelne namene, in sicer toliko odstotkov plače, kot je nezadovoljnih Ljubljancov. Letos je to 16,6 odstotkov.

RAZPIS ZA OBNOVO GRADBENE, ZGODOVINSKE, UMETNIŠKE, KULTURNE, ARHEOLOŠKE IN ETNO-ANTROPOLOŠKE DEDIŠČINE V GORSKEM OBMOČJU

ROP FESR 2007 – 2013
REGIONALNI CILJ
KONKURENČNOSTI IN ZAPOSLOVANJA
Furlanija Julijska krajina

RAZPIS ZA DODELITEV PRISPEVKOV ZA OBNOVO IN PONOVO PRIDOBITEV ENOT GRADBENE DEDIŠČINE IN ROČNIH IZDELKOV Z ZGODOVINSKIM, UMETNIŠKIM, KULTURNIM, ARHEOLOŠKIM IN ETNO-ANTROPOLOŠKIM ZNAČAJEM

Prispevki so namenjeni promociji ovrednotenja teritorija skozi obnovitvene posege enot gradbene dediščine in manjših ročnih izdelkov z zgodovinskim, umetniškim, kulturnim, arheološkim ali etno-antropološkim značajem. Namen posegov je izboljšanje dostopnosti, promocija in razvoj ekonomske dejavnosti vezane na kulturno in naravno dediščino, spodbujanje trajnostne uporabe naravnih virov in podpora trajnostnemu turizmu. Prispevki lahko koristijo občine kot lastnice nepremičnin ali izdelkov, ki so predmet posega, kot tudi mikro in mala podjetja aktivna na obrnjenem področju, v trgovini na drobno, v distribuciji pijač in prehrambenih izdelkov, kulturi, rekreacijsko/športnem in turističnem področju, kot lastniki nepremičnin in ročnih izdelkov, ki so predmet posega. Posegi zaobjemajo dejavnosti obnove in ponovne pridobitve gradbene dediščine in manjših obstoječih ročnih izdelkov, za katere je potrebno preveriti zgodovinski, umetniški, kulturni, arheološki in etno-antropološki značaj pred začetkom in po zaključku samega posega. Višina javnih sredstev za razpis v sklopu ROP FESR Regionalni cilj konkurenčnosti in zaposlovanja, znaša € 3.032.654,47 brez deleža sofinanciranja v breme javnih koristnikov. Podjetja lahko zaposlio povratna sredstva bodo dodeljena po pravilih de minimis do največ 50% upravičenih stroškov ali, kot druga možnost, prispevke v skladu s Pravilnikom CEE 800/2008 do največ 35% (prispevki namenjeni deželi) ali 20% (za pomoč pri investicijah) upravičenih stroškov. Občinam so lahko dodeljeni prispevki do največ 77% upravičenih stroškov.

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani dežele (www.regione.fvg.it) v sekiji namenjeni ROP FESR.

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

Unione Europea
FESR

Ministero dello
Sviluppo Economico

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Brezdomec iz Kopra žrtev pretepa, osumljeni v priporu

KOPER - Brezdomec, ki so ga 17. decembra mrtvega odkrili v nedokončani stavbi v Kopru, je bil žrtev pretepa, je pokazala preiskava koprskih kriminalistov. Četverica, osumljena uboja, poleg 26-letnih zakoncev, ki sta si z ubitom delila bivališče, naj bi v pretepu sodelovala še 32- in 33-letna brezdomca z začasnim bivališčem v Izoli, je od nedelje v priporu. Pokojnega, po ugotovitvah kriminalistov gre za 54-letnega moškega s stalnim bivališčem na območju Zreč, ki pa se je že dalj časa zadrževal na Obali, naj bi četverica do smrti pretepla že 12. decembra. Vzrok pretepa naj bi bila ne soglasja med pokojnim in zakoncem, ki sta s pokojnim sobivala v nedokončani zgradbi na Ferrarski ulici.

Prihodnje leto visok jubilej Kobilarne Lipica

LIPICA - Leto 2010 je za Kobilarno Lipica pomembno, saj bo kot ena od najstarejših svetovnih kobilar na praznovala 430-letnico obstoja, je na včerašnji novinarski konferenci v Lipici poudaril v.d. direktorja javnega zavoda Kobilarna Lipica in družbe Lipica Turizem Tomi Rumpf. Povedal je, da bo kobilarna letošnje leto sklenila s 660.000 evri izgubo. V zvezi s tem se uprava kobilarne pogovarja o pogojih dokapitalizacije s Kapitalsko družbo (Kad), pri čemer je predlog že podprt svet zavoda, odločitev o tem pa mora sprejeti tudi vlada. Sicer pa je Rumpf na novinarski konferenci predstavil delovanje in aktivnosti kobilarne v letošnjem letu in načrte za prihodnje leto. Kot so sporočili iz Kobilarne Lipica, bodo prihodnje leto nadaljevali izvajanje projekta Muzej lipicanca, na področju konjerje pa bo kobilarna nadaljevala z že začetimi programi in dejavnostmi. Predvsem bo pozornost in delovanje usmerjeno k odpravljanju pomanjkljivosti in napak, na katere je ob letnem pregledu opozorila posebna komisija, pred tem pa tudi veterinarska in kmetijska inšpekcijska.

DEŽELA - Tiskovna konferenca predsednika odbora FJK

Tondo: Odnosi s Slovenijo so dobri, probleme naj rešujeta osrednji vlad

»Pomisleki Ljubljane so legitimni, Italija pa ima pravico do uplinjevalnika« - Optimistično o hitri železnici

Deželna vlada in
njen predsednik
Renzo Tondo sta
zadovoljna z doslej
opravljenim delom

KROMA

TRST - Renzo Tondo je in ostaja optimist. Gospodarska kriza se v Furlaniji-Julijski krajina pozna manj kot drugod po državi, odnosi med desno in levo sredino so korektni, sodelovanje z Ljubljano je dobro, probleme v odnosih pa naj rešujeta državni vladi. Tondova novinarska konferenca ob izteku leta je potekala v znamenju zmernega optimizma, čeprav gospodarske krize, je dejal predsednik, še ni konec.

Tondo se odnosi med deželno vlado in Slovenijo zdijo dobrini in v njih ne vidi nobene ohladitve, kot menjajo nekateri. Kot primer je navepel uspešno dogovarjanje o čezmejnih evropskih projektih (zanje v FJK odgovarja odbornica Federica Seganti). Uplinjevalnik je stvar Rima in Ljubljane. Tondo razume pomisleke in priporabe, ki prihajajo iz Slovenije, sosednja država pa mora Italiji priznati pravico, da na svojem ozemlju zgradi plinski terminal.

Predsednik deželnega odbora ne vidi ovir pri izvajanjiju italijsko-slovenskega sporazuma o čezmejni hitri železnici. Peti evropski koridor postaja realnost in vanj sodita tudi avtocesta Vi-

leš-Gorica in, zakaj ne, tudi tretji pas na avtocesti od Mester do Vileša. Nekoliko manj optimističen je bil Tondo glede morebitnega sodelovanja Italije pri gradnji drugega reaktorja v JE Krško. »Vso zadevo sem pojasnil voditeljem družbe Enel, ki naj navežejo stike s pristojnimi slovenskimi oblastmi, seveda če bodo smatrali to za potrebno,« je povedal Tondo.

Deželna vlada je po predsednikovih besedah na dobri poti pri izvajaju volilnega programa. Za razliko od svojega predhodnika si Tondo želi »lahko in učinkovito deželno upravo«, medtem ko je Riccardo Illy imel v mislih Deželo, ki močno posega v ekonomsko in družbeno stvarnost. Med glavnimi reformami, ki čakajo odbor, je predsednik navedel preustroj lokalnih uprav in dokončno ukinitve gorskih skupnosti.

Odnosi med večino in opozicijo so na splošno korektni. Nedavno soočenje o finančnem zakonu je bilo sicer ostro, se ni pa nikoli prelevilo v prepire in v frontalni spopad. Tondo je pojavil levo sredino za sodelovanje v boju proti

ekonomski krizi, ni pa ocenil odnosov v večinskem zaveznosti, medtem ko je pohvalil deželne odbornike, ki so molče spremljali njegovo novinarsko konferenco.

Tondo za razliko od predsednika deželnega sveta Edouarda Ballamana ne nasprotuje tretjemu županskemu mandatu v velikih občinah. Tretji mandat bi bil pisani na kožo tržaškemu županu Robertu Dipiazzu, ukrep pa bi gotovo koristil tudi županu Pordenona Sergiu Bolzonellu (leva sredina), ki zdaj ne more več kandidirati. Predsednik se ne zdi prav, da župani lahko vodijo večje občine le dva manda, poslanci in senatorji pa lahko sedijo v parlamentu tudi dvajset in več let. Končno je Tondo pozval predsednika Veneta Giancarla Gallana (namesto njega bo kandidiral ligla Luca Zaia), naj kljub upravičeni slabli volji ostane v Ljudstvu svobode, kot je ostal on leta 2003. Tako je bil Silvio Berlusconi in Umberto Bossi namesto njega kandidiral Alessandro Guerri, ki je Illy gladko premagal.

S.T.

STALIŠČE ODBORNIKA Molinaro: Voditelji slovenske manjšine so precej konservativni

TRST -

»Vtis imam, da nekateri vodilni v slovenski manjšini še niso dojeli, da se svet spreminja. Namesto novih in tvornih predlogov za porazdelitev državnih finančnih prispevkov prevladuje obramba položaja »status quo«. Deželni odbornik Roberto Molinaro zavrača kritike, češ da je Dežela neobčutljiva za probleme slovenske manjšine. Pri tem se sklicuje na zadnjo sejo posvetovalne komisije za Slovence, ne omenja pa sklepa, s katerim je deželna vlada finančno iznčila sklad FJK za manjšino, ki sedaj obstaja le na papirju.

»Na seji posvetovalne komisije so prišla do izraza zelo različna stališča slovenskih predstavnikov. To je normalno in v tem ne vidim nič slabega. Moti pa me vztrajna obramba obstoječega in da s strani manjšine niso prišli resni predlogi za drugačno porazdelitev prispevkov. Razen tistega, ki je po mojem zelo sporen, da se zmanjša napovedana sredstva za Slovensko stalno gledališče. In to potem ko se je tudi manjšina, poleg ostalih ustanov vključno z Deželo, maksimalno angažirala za rešitev gledališča,« je za Primorski dnevnik ob robu novinarske konference predsednika Renza Tonda povedal Molinaro.

»Dežela si vsekakor prizadeva, da bo rimska vlada v letu 2010 ohranila za Slovence državne prispevke iz tega leta, ki jih je sicer v finančnem zakonu morečno znižala,« je dodal odbornik, ki pripada sredinski stranki UDC. Dal je razumeti, da bo deželna vlada za dokončno porazdelitev prispevkov manjšini počakala na dogajanja v Rimu.

S.T.

Odbornik Roberto Molinaro

TRST-DIVAČA Rim noče napetosti z domačini

RIM - Italija v zvezi s hitro železnicu Trst-Divača noče napetosti z lokalnimi skupnostmi, kot se še dogaja v dolini Susa v Piemontu. Podminister za promet Roberto Castelli je to včeraj povedal slovenskemu državnemu sekretarju Igorju Jakominu, s katerim se je srečal na neformalnem sestanku. Navzoč je bil tudi odbornik FJK Riccardo Riccardi, ki je sestanek označil kot tehnične narave v vidiku januarske seje italijsko-slovenske komisije za čezmejno železnicu Trst-Divača.

Evropska poslanka in tajnica Demokratske stranke FJK Debora Serracchiani je v zvezi z rimskim sestankom pozvala Castellija, naj njegovim besedam sledijo dejanja. Ljudje imajo pravico vedeti in biti informirani o hitri železnicici, res pa je tudi, da je prihodnost Furlanije-Julijskih krajina v marsičem odvisna od novih prometnic. »Castelli je poklican, da v imenu vlade rešuje konkretne probleme, čeprav imamo včasih vtis, da vlada računa, da bo čas namesto nje reševal odprta vprašanja,« pravi evroposlanka iz Vidma, ki se v Strasbourg ukravarja prav s problemi prometnic in infrastrukture.

FJK - Za predujme na dopolnilno blagajno Obnovili protokol z deželno federacijo zadružnih bank

Za CGIL je sporazum podpisal Renato Kneipp (skrajno desno)

TRST - Na deželni direkciji za delo v Trstu so včeraj do 30. junija 2010 podali protokol med Deželo FJK, deželno federacijo zadružnih bank, organizacijami delodajalcev in sindikati, ki omogoča izplačila predujmov za redno in izredno dopolnilno blagajno zaposlenih v skupni višini 20 milijonov evrov. Za Deželo je protokol podpisala odbornica za delo Alessia Rosolen, deželno federacijo zadružnih bank pa je zastopal predsednik Giuseppe Graffi Brunoro. Med podpisniki sta bila med drugimi tudi predsednik Slovenskega deželnega gospo-

darskega združenja Niko Tenze in predstavnik sindikata CGIL Renato Kneipp.

Kot je povedala odbornica Rosolen, je deželna federacija zadružnih bank za obdobje naslednjih šestih mesic zagotovila 120 milijonov evrov za redno in 10 milijonov evrov za izredno dopolnilno blagajno delavcev iz podjetij, ki so zaradi splošne finančne krize zašla v težave.

Protokol so prvič podpisali 28. aprila letos, od takrat pa do konca novembra pa so prejeli in odobrili 70 prošenj za skupno 101.000 evrov.

Poklicno Združenje Svetovalcev za Delo
Adriano Peric & Martin Drufovka
POSVETOVANJA ZA UPRAVLJANJE OSEBJA
IZRAČUNAVANJE PLAČILNIH IN SOCIALNIH DAJATEV
DAVČNO SVETOVANJE

Želimo Vam vesel Božič in ob vstopu v leto 2010 veliko veselja, zdravja, uspehov in nadaljnjega uresničevanja vaših želja!

Gorica, Ul. Cantore 2 - Tel. 0481 538998 - Faks: 0481 539441 - www.consulenzelavoro.it

OGLEDALO

Kdor nima kulturo, ji ne more nič dati

ACE MERMOLJA

V pismu uredništvu z dne 15. decembra 2009 Sergej Verč ugotavlja, da so gledališki igralci "v Italiji nič več in nič manj kot mezdni delavci". Ugotovitev je treba sveda natančneje opredeliti, večini igralcev, posebno manj znamim, pa se v Italiji ne goди najbolje.

Če na primer pregledamo norme, ki urejajo italijanska stalna gledališča, je povsem jasno, da so pogodbe za igralce terminske in lahko vodstva gledališč spremnijo sestavo ansamblov od predstave do predstave. Boljša gledališča skušajo ohranjati neko jedro, druga se ravljajo po bilancih. Skratka, v okviru italijanskega normativa ne moremo govoriti o nekem ansamblu stalnega gledališča v pomenu, ki ga ima ta diktija v Sloveniji. Slovensko stalno gledališče je ob prevzemu pravic in log, ki jih je narekoval status stalnega gledališča, sprejelo neko kompromisno pot med tem, kar je bil status igralca v Sloveniji oziroma v Jugoslaviji, kjer so gledališča zaposlovala (in veliki meri še zapošljujejo) igralce za nedoločen čas in Italijo, kjer je igralec po definiciji nekak potnik. Tako so nastale devetmesečne pogodbe, na katere pa so predstavniki italijanskih javnih uprav opozorili člane upravnega sveta SSG in skupščine. V očeh italijanskih upraviteljev je bila stalnost ansambla SSG s skoraj celoletno pogodbo anomalija. Temu očitku je med uradnimi pogovori težko nasprotovati.

Če se na primer ozremo na delovanje italijanskega tržaškega stalnega gledališča, bomo opazili skorajšnjo odsotnost stalnega ansambla, direktor Calenda pa "agilno" skače med različnimi vlogami: vodi teater, režira predstave in končno se predstavlja z Magrisovo enodejanko. Osrednji biznis gledališča Rossetti pa so nedvomno glasbene predstave, muzikalni, ki prihajajo v Trst iz različnih držav. Redna dejavnost Rossettija sloni na maloštevilnih lastnih produkcijah in na številnih gledaliških koprodukcijah, ki omogočajo izpolnjevanje kriterijev, ki jih zahtevajo zakoni. Mirne duše lahko rečem, da tak način gledališkega delovanja s kakovostnega vidika ni najboljši, vendar je objektivno cenejši.

V Italiji obstajajo še druge vrste gledališč, ki so v bistvu skupine s privatnim statusom, ki prejemajo državne podpore in podpore krajevnih ustanov po drugačnih kriterijih. Tem se prav nič dobro ne piše. Verjetno gre bolje tistim skupinam, ki slonjijo na enemu ali dveh slavnih igralcih in uprizarjajo običajno lahkotnejša dela. Biti slaven pomeni seveda nastopati na televiziiji. Te skupine delujejo po centripetalnem sistemu, kjer so vsi žarometi uprti v protagonist, ki ima tudi na letakih mastno napisano ime. Ostali igralci so »statisti«. V celoti pa se italijanskemu gledališkemu svetu ne piše dobro, kot se ne piše dobro italijanski kulturi nasploh.

V Italiji je kultura nedvomno resurs. Italija je ena izmed najbolj bogatih držav na področju kulturne dediščine, ki sega do rimskega imperija in dlje. To je biznis, ki pa ga država slabovo vrednoti. V Italiji pa niso samo spomeniki. Zanimivo je, da so v letošnjem kriznem letu številčno porasli obiskovalci gledaliških predstav in to za kakih 28 odstotkov. Poraslo je število obiskovalcev koncertov in nekoliko manj muzejev, kar lahko pripisemo splošni krizi, ki je zajela turizem. Kulturni turizem ostaja za Italijo še vedno pozitivna postavka, ki jo je kriza manj prizadela kot ostale.

Dobri rezultati pa niso bili nagrajeni. Dokončnih številk ne poznam. Že v poletnem rebalansu pa je vlada odvzela gledališkim dejavnostim kar 210 milijonov evrov in to od že tako skromnega budžeta. Bon-djevemu ministrstvu so zmanjšali proračun za 355 milijonov evrov v celoti, on pa se prav nič ne pritožuje, saj je kot nekdajni član KPI več partijske discipline. Ob sprejetju finančnega zakona bo šlo kulturi preko 20 odstotkov manj sredstev. Tako se Italija uvršča med države EU, ki najmanj vlagajo v kulturo, čeprav je to živ in produktiven sektor. Državnemu trendu sledijo tudi posamezne dežele.

Bivši Illyjev odbornik za kulturo in sedanji deželnki svetnik Roberto Antonaz je, ko pišem Ogledalo, opozoril, da je namen deželne vlade razpoloviti sredstva za kul-

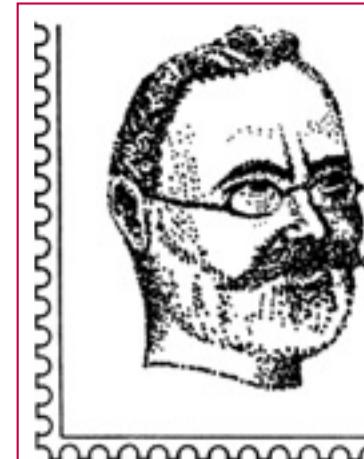
ture dejavnosti. Med letošnjim letom je šlo kulturnim organizacijam in dejavnostim 49 milijonov evrov, prihodnje leto pa naj bi se morale zadovoljiti s pičlimi 25 milijoni evrov. Gre za izrazito nizke številke glede na deželnini proračun, ki ostaja, kljub krizi, kar konsistenten. Furlanija Julijska krajina ni revna dežela, kulturi pa namejena odločno malo sredstev.

Kultura pa niso le ustanove, gledališča, operne hiše in muzeji. V sami deželi FJK imamo bogato italijansko, slovensko in tudi furlansko kulturno dejavnost. Mislim na prireditve, na predavanja, na filmske in druge festivalne, na malo založništvo, na galerijsko dejavnost, skratka, na mikrokosmos ali bolje, na mrežo kulturnih dogodkov, ki dajejo podobo našim krajem. Nekaj podobnega se dogaja po drugih italijanskih deželah: kje bolj, kje manj. Omenjene prireditve zaobjemajo veliko ustvarjalnega in intelektualnega potenciala, obenem pa izražajo navdušenje ljudi, ki se kot protagonisti brezplačno udeležujejo najrazličnejših večerov, popoldnevov in jutranjih srečanj z bralcem, gledalcem in poslušalcem. Ponavljam, gre za mrežo ljudi, ki veliko znajo, ki investirajo v kulturo veliko svojega časa, ki ustvarjajo, a zato ne prejemajo kakih posebnih dohodkov. Koliko solidnih pisateljev, pesnikov, slikarjev itd. mora izid lastnih del plačati iz svojega žepa.

Če tudi na tem področju primerjam splošne pogoje za kulturno ustvarjanje med našo deželo in bližnjo Slovenijo, so razlike očitne. V svoji mali izkušnji v logi začetnika sem prav med italijanskimi pisci našel najmanj zahtevne sogovornike in sodelavce. Ne gre za nepomembna imena, ampak za umetnike, kot so so Magris, po-kogni Morandini, Grisancich, Dedenaro in drugi. Vsi so se vajeni kretati v dokaj skopem svetu in zavestjo, da je v Italiji kultura podhranjena. To seveda ne pomeni, da se ustvarjalci, pisci, igralci in intelektualci nasploh s tem strinjajo ali situacijo pasivno sprejemajo. Vsi po malem pa lahko opazujemo, kako Italija krči sredstva tistim dejavnostim, s katerimi je postala v svetu slavna. Pomislimo le na modo, na arhitekturo, na dizajn, na filme, literaturo, skratka, na ustvarjalnost. Intelektualno-ustvarjalnemu delu pa odmerja država drobtinci.

Zakaj se to dogaja? Menim, da ima Italija nizko kakovosten vodilni razred: politični, gospodarski in drugačni. Kakovost se niža že leta, kar je razmišljajočemu človeku razvidno v dnevnih politiki in v podatkih glede same italijanske družbene strukture. Ne more se vplivati podatek, da je kriza Italijo prizadela, vendar ima sredi krize v Italiji 10 odstotkov prebivalstva 44 odstotkov celotnega zasebnega premoženja. Ni spodbudno, da je kar 300 milijard evrov utajenega denarja in drugega premoženja "ležalo" (in večina še leži) v tujih bankah in na tujih tleh. Ne more biti spodbudno, da na jugu še vedno uspevajo mafije, sever pa je izgubil lep del svojega gospodarskega, političnega, kulturnega in kreativnega naboja. Rezultat tega so politični žargon Bossija, Borgezia in samega Berlusconija, ko vidi povsod komuniste, ki jih ni. Nova buržoazija govori in misli drugače, kot so to počeli Pirelli, Agnelli, Einaudi in drugi. Misli z očmi interesa in brez vizije.

Ko je Liga napadla milanskega kardinala in nadškofa Tetamanzia, se je po radiu časopisa Il Sole 24 ore, oglasil duhovnik, ki se je odločno postavil v bran svojega škofa. Med zagovorom je uporabil besednjak in kletvice, ki za duhovnika niso primerne. Zaprepadien vodja oddaje ga je skušal prekiniti in mu dopovedati, da to pač ni besednjak vreden duhovnika. Duhovnik pa je odgovoril: "Jaz govorim tako, da me ljudje razumejo!". Ti ljudje, ki razumejo le še robato govorico ulice, postajajo menedžerji, poslanci, ministri, župani in odločajo tudi o kulturi, ne da bi v življenju prebrali kaj več ob šoloobveznega čita. Ni odveč ponoviti, da smo tudi Slovenci v Italiji v tej isti godli in bomo do kulture neobčutljivim ljudem težko razlagali našo posebnost in pomen našega gledališča. Kvečjemu so adut mednarodni interesi in dobrosoreski odnosi. Konec koncov, kako naj kulturi da tisti, kdor je nima?

Poplava osebnih znamk v Sloveniji

V oktobrski rubriki Postiljona smo spregovorili o sistemu osebnih znamk, ki jih je uvedla Pošta Slovenije in ki jih lahko naroči kdorkoli, od letos tudi tuji državljanji. Ta nov način plaćevanja poštnine se je v Sloveniji zelo dobro obnesel in ljudje radi zase naročajo znamke, ki so večinoma osebnega značaja (obletnice, rojstva, poroke itd.). Slovenska poštna uprava je konec novembra še razširila svojo ponudbo in izdala štiri pole osebnih znamk. Na vsaki je po 20 primerkov z

1

novimi okvirji in nominalnimi, tako da je skupno izšlo 80 novih osebnih znamk. Njihova skupna značilnost so okvirji in različnih barvah, s poštnim rogom, ki je znak slovenske pošte, z napisom Slovenija in vrednostjo izraženo v črkah od A do D. Na novih znamkah pa so na okvirje dodali še simbole in napis. Simboli so vedno vezani na napis, ki je lahko: rojstni dan, čestitke, Abraham, ljubezen, vabilo ali pa tudi nič. Okvirji brez posebnih napisov so na znamkah, ki prikazujejo slike iz življenja in dela poštnih uradov in poštarjev. (Slika 1)

Te osebne znamke v štirih polah, ki jih lahko vsakdo kupi pri poštnem okencu, je Pošta izdala, da bi predvsem filatelistom omogocila nakup vsaj ene osebne znamke z vsako novo kombinacijo

2

okvirja in nominalne. Kdor bi si rad pripravil svojo osebno znamko, lahko storiti po internetu ali pa stopi na enega izmed večjih poštnih uradov. Izbere si barvo okvirja, ki ima lahko pokončno ali položno obliko, izbere napis in vrednost znamke, izroči za motiv izbrano digitalno fotografijo in plača storitev. Ta je v Sloveniji precej poceni, saj znaša za minimalno naročilo 20 znamk okrog 14,00 €. V roku dveh tednov bo prejel svoje osebne znamke, s katerimi bo prijetno presenetil svoje sorodnike in prijatelje.

V zadnjem času se marsikdo odloči za tak nov način frankiranja poštne pošiljke. Seveda je treba upoštevati, da so to znamke Slovenije in je zato treba tako frankirano pošto oddati v Sloveniji.

Take osebne naročene znamke spravljajo v velike težave filatelite, ker z razliko od onih, ki jih je naročila Pošta in smo o njih govorili na začetku, niso uradne poštne znamke, ki se jih kupiti na vsakem poštnem uradu, in zato ne bojo objavljene v nobenem uradnem katalogu ter zanje nekdo izvele slučajno, navadno od prijateljev. Zelo težko ali celo nemogoče jih je dobiti ali kupiti, saj so osebnega značaja in so izdane v nizki nakladi. Zato največkrat poidejo, še preden filatelisti izvele ranje. Po drugi strani pa se filateličnim društvom odpirajo nove možnosti, da tako pridejo do znamk z motivi domačih oseb ali krajevnih dogodkov, ki bi jih uradne poštne izdaje skoraj nikoli ne vzele v poštev. Več osebnih znamk si lahko ogledate na spletni strani www.osebneznamke.org, ki jo ureja Koščko filatelistično društvo Ravne.

Med take osebne izdaje spada tudi znamka, ki jo je v teh dneh izdala filatelistična sekacija Primorskega numizmatičnega društva v Ilirske Bistrici, namenjena pesnicu Maksi Samsa (1904-1971). Bila je učiteljica in je poučevala v mnogih primorskih krajih. Marca 1971 se je pesniča domov v Ilirsko Bistrico in ko je prečkal reko

Postiljon

Reko, je omahnila v vodo in utonila. Njena prva pesniška zbirka Nekaj pesmi je izšla leta 1934 v Trstu. Njene pesmi so tudi uglasbene in jih pojejo razni primorski pevski zbori. Poleg znamke so člani društva pripravili spominsko dopisnico in poštni žig, ki je na razpolago od 19.12.2009 na pošti Ilirska Bistrica. (Slika 2)

Kaj bo novega v prihodnjem letu?

Letos so vse poštne uprave že zaključile svoje redne in spominske serije znamk. Tako v Sloveniji kot v Italiji se že pripravljajo na prve serije v novem letu. Medtem ko italijanska pošta še ni izdala programa izdaj za prihodnje leto, je Slovenija že objavila svoj program. Slovenske serije rednih in priložnostnih znamk bodo izšle petkrat v letu: 29. januarja, 26. marca, 28. maja, 24. septembra in 26. novembra. Skupno bo izšlo 30 priložnostnih in 5 rednih znamk. Poštna uprava pa kot vsako leto opozarja, da so možne menjave spremembe oziroma kakde dodatne izdaje.

Prva znamka bo prihodnje leto posvečena Stanku Vrazu ob 200-letnici rojstva. Za pust bo posvetili znamko maskam iz Mozirja, v folkloru pa ljudskim nošam iz Prekmurja. Januarja bosta dve znamki namenjeni XXI. olimpijskim igram v Vancouveru.

O drugih novitetih bomo seveda v Postiljonu poročali sproti. Tu bi omenili le znamko posvečeno otroškim knjigam, tri znamke in lističi o slovenskih divjih nageljčkih, o ljubezni, znamko o kurentu, znamko o mestu Izola, pa še znamke o slovenski umetnosti, o domači hrani, o velikonočnih pisanicah in dve znamki na božično in novoletno tematiko ter še marsikaj zanimivega. Poleg znamk pa izdaja Pošta tudi celine ali dopisnice. Predvideni sta dve, obe bosta izšli 26. marca. Prva bo posvečena Ljubljani, ki bo prihodnje leto Svetovna prestolnica knjige, druga pa bo opozarjala na nedovoljeno trgovanje z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami.

Voščila za praznike

Ker ta rubrika Postiljona izide prav pred božičnimi in novoletnimi prazniki, smo za zadnji prispevek izbrali serijo znamk Slovenije in Italije za božične praznike.

Slovenija je izdala dve znamki: prva kaže belo stilizirano smrek z zvezdami v ozadju, druga pa prikazuje domače vzdušje, ko se pod drevescem otroci zazrejo v jaslice. (Slika 3) V Bilitenu novih izdaj slovenske Pošte je Bojan Bračič zapisal: »Tako kot lučke popestrijo belo zimsko pokrajino, popestri drobna znamka iz izbranim motivom belo pisemsko ovojnico in že od daleč opozarja na njen vsebinsko. Pošta Slovenije vsako leto pripravi za pošiljanje božičnih in novoletnih voščilnic posebne znamke, ki s svojimi motivi že na daleč izdajajo svoj namen: z njimi želi omogočiti pošiljaljem primeren »videz« voščilnic in čestitk, obenem pa na ta način tudi sama želi vse najboljše vsem uporabnikom njenih storitev.«

Tudi italijanska poštna uprava je letos izdala za praznike dve znamki, obe za notranji prizmet. Na prvi so na beli podlagi stilizirani obeski in zvezdice.

Na drugi pa je prikazana slika italijanskega baročnega slikarja iz Genove Domenica Piole (1627-1703), ki je med raznimi freskami in plateni narisal tudi sliko z naslovom Pastirji, ki častijo malega Jezusa. (Slika 4) Slika je na ogled v oratoriju v kraju Spotorno blizu Savone.

S temi reprodukcijami letosnih prazničnih znamk slovenski filatelisti, člani kluba »Košir«, želimo vsem drugim filatelistom in vsem našim prijateljem, še posebno pa vsem cenjenim bralkam in bralcem Postiljona, lepe, doživete in sprošcene božične in novoletne praznike.

P.S. in I.T.

4

ODPRTA TRIBUNA

»Premisliti manjšino? Včasih me ima, da bi najraje vse skupaj odmisli...«

IGOR KOCIJANČIĆ*

Zadnji viharni dogodki v vse bolj kalknih vodah našega manjšinskega okolja, čedalje bolj vsiljujejo prepričanje, da je nekaj v slovenski manjšini v Italiji hudo narobe. Tu ne mislim toliko na polemike, ki so se razplamtele po seji deželne posvetovalne komisije – o tem še nekaj v nadaljevanju – ampak prav na popolno pomanjkanje strateške vizije in naravnosti k akciji v smeri že tolkokrat napovedanih reform, ki prihaja do izraza v tem obdobju, ki je prav gotovo eden težih trenutkov v povojni zgodovini in ki bi prav zaradi tega terjal kaj več od načelne pripravljenosti in izjav, ki same po sebi ničesar ne spreminja, kaj šele da bi težile k izboljšanju stanja.

V zadnji polemiki po vrsti, tisti ki se je vnela med Iztokom Furlaničem in Dragom Štoko, bi izpostavil dva aspekta, ki se mi zdijo pomembna in vredna razmisleka: predlog, ki ga je eden od komisarjev izdelal na osnovi jasnih smernic in kriterijev, ki jih je tudi obrazložil, odgovarja predsednik SSO z žolčnim izlalom, ki bi lahko že mejil na obrekovanje, namesto, da bi svojo protitezo gradil na vsaj podobnih argumentacijah (obseg proračunov in obračunov, število zapošlenih, obseg dejavnosti). S tem daje jasno vedeti, da ne namerava o ničemer razpravljati, v brk marsikateri javni izjavi. Drugi zaskrbljujoči aspekt zgodbe pa je v dejstvu, da je Furlaničev predlog, dober ali slab, smešen ali nesprejemljiv, obstaja že od 13. novembra in da se v več kot mesecu dni ni nikomur zdelo vredno sklicati neformalne seje deželne posvetovalne komisije, da bi v okviru manjšine lahko oblikovali dogovorjen predlog, ki bi ga nato lahko priporocili deželnemu odborniku. Tovrstno zatiskanje oči in nojevsko potiskanje glave v pesek je zgornejše od stoterih javnih srečanj, odprtih tribun in načelnih izjav in programskih konferenc.

Na splošno opažam nekaj bolestnega: krovni organizaciji in ostale primarne ustanove dolžijo SSG, oz. večjo pozornost Dežele in ostalih krajevnih uprav,

da za rešitev SSG-ja postavlja pod vprašaj obstoj drugih stvarnosti. Imenovanje dveh (ne enega!) komisarjev se najprej javno predstavi kot dokončna rešitev večletnih strukturnih težav gledališča, nato pa se oporeka ravno temeljni zahtevi komisarjev, ki od Dežele zahteva za domnevni preporod SSG-ja natanko 600.000 evrov... In čim se prikaže sončni žarek na fronti reševanja SSG-ja se prav tu razbije enotnost kolektiva in naenkrat se nekateri spet spomnijo, da je treba vrv še malo nategniti in pogojevati podpis pogodb z odslovitvijo nesposobnega vodstva in se spet najde kdo, ki v danih okoliščinah in ob vseh teh težavah postavlja v ospredje vprašanje neustreznega reperatoarja...

Nekdo se spet javno razjezi, ker ne sodi v seznam primarnih ustanov in se potem ne zmeni za dejstvo, da za dano situacijo ni kriv niti SSG, niti Furlanič, niti nesposobno vodstvo in slab repertoar SSG-ja temveč dejstvo, da grozi italijanska vlada s klestenjem enega od petih razpoložljivih milijonov evrov, ki so namenjeni za dejavnosti slovenske manjšine v Italiji.

Lahko bi našteval dalje, se spreholil preko ali mimo drugih treh ali štirih močnih kriznih žarišč (ne bom jih našteval, ker najbrž bi omenil samo tiste, ki so izrazito levičarske in protikatoliško ustrezne), ampak zdi se mi, da smo v fazi podivjane shizofrenije in še vedno ostajamo pri načelnih izjavah, čeprav se skoraj vsakodnevno najde kak pametnjakovič, ki nam napiše ali izjavi, da je kriza lahko pričinost... Za kaj?

Pred kratkim sem nekje prebral, da se narod privoščljivev pogina sosedove krave kaj hitro spremeni v ljudstvo pastirjev tujih čred. Ne vem, če smo ravno že tam, prav gotovo pa nam je definicija v tem trenutku precej pisana na kožo. Premisliti manjšino? Ima me, da bi jo najraje odmisli.

*Igor Kocijančič je deželni svetnik SKP - EL

ODPRTA TRIBUNA

Nekritična podpora statusu quo ne more trajati v nedogled

LIVIO SEMOLIČ*

Zadnje zasedanje deželne komisije je bilo nedvomno živahnino in je sprožilo marsikateri komentar. Menim pa, da smo vse premalo poudarili izredno zaskrbljujoče dejstvo, in sicer, da sedanja deželna uprava namerava razdeliti državna sredstva slovenski manjšini, ne da bi upoštevala predloge deželne komisije. In to prav v trenutku ko je sama Dežela iznčila svoje prispevke naši skupnosti, vladpa jih je v državnem finančnem zakonu znatno krcila, ne glede na javne obljube najvišjim predstavnikom Slovenije. Ob tem je še drugo dejstvo, ki ga je poudaril sam direktor odborništva za kulturno Abate, in sicer, da želi deželna vlada izpolnit svojo institucionalno dolžnost (prispevek SSG-ju) s tem, da uporabi DRŽAVNA sredstva namenjena manjšinskim organizacijam!

Gledate ostalega pa tako: vsaka pobuda v smeri smotrnejše uporabe finančnih sredstev za slovenske organizacije v Italiji je vsekakor dobrodošla in tudi predlog, ki je bil predstavljen na zadnji deželni komisiji sprejemam v tem smislu. Nisem ga uradno podprt, ker nismo imeli priložnosti primerno o tem diskutirati in poglobljeno preveriti učinkov predlaganih sprememb. Globoko sem prepričan, da z golo in nekritično podporo statusu quo ne bomo mogli nadaljevati v nedogled in da bo nujno potrebno čim prej ugrizniti v občutljivo jabolko financiranja manjšinske organiziranosti, kjer je danes vsaka organizacija deležna istega odstotka prispevkov kot v preteklih letih ne glede na uspešnost. NI upoštevana nobena vrsta pozitivne diskriminacije, kjer bi nagradili boljše. Taka aseptična razdelitev onemogoča vsako preverjanje dela in ocenitev uspešnosti, ki bi se morala odražati v zadoščanju dejanskih potreb naše narodnosten skupnosti v normalni dinamiki razvoja. Številne spremembe, katerim smo bili priča v tem prostoru predvsem v tem desetletju, vedno večja raznolikost naše družbe in spremenjeni profili naših članov, terjajo stalno naprejanje po novih pristopih in inovacijah, tudi v zgodovinsko konservativni manjšinski skupnosti. Tovrstno naprejanje pa bi moral dobiti ne samo moralno (če že obstaja) ampak tudi materialno oporo, kar je danes pač skoraj nemogoče, glede na zacementirano ravnovesje porazdelitve sredstev.

V alternativnem predlogu, ki je bil predlagan komisiji, je bilo nakazanih nekaj kriterijev (proračun, število osebj), ki bi jih bilo potrebno nadgraditi

z dodatnimi ocenljivimi kriteriji (število uporabnikov, namembnost storitev itd.), kar seveda ne bi smelo puščati preveč prostora subjektivnim mnenjem. Pomembno pa je definirati delokrog in prisotnost naših ustanov, saj ni več sprejemljivo, da le-te nadoknadijo odsotnost ali pomanjkljivost javnih storitev. Tu mislim tudi na slovenske jasli v mestu Trst, ki predstavljajo izredno dragoceno ponudbo, ki pa naj ne bi smela biti v breme ene ustanove in odvisna od manjšinske organiziranosti, pač pa normalno del javnih uprav, kot so druge podobne javne storitve.

Navedeno delo zahteva precej časa, predvsem pa veliko pripravljenost vseh akterjev in ne nazadnje širok dogovor v manjšinski organizirani skupnosti. Vsi se zavedamo dejstva, da v kolikor bi predstavniki SKGZ v deželni komisiji podprli Furlaničev predlog, bi to imelo hude posledice na ravnoslovovanja med krovnima organizacijama (to je tudi on sam poudaril!). Tega si nočemo in ne moremo privoščiti, da ne bi sledili sindromu Koroške in da ne bi sprožili nepopravljivega konflikta znotraj naše manjšine. Strinjam se sicer, da je bila reakcija predsednika Štoke na zasedanju komisije ostra, prepričan pa sem, da bo tudi sorodna organizacija SSO (kot tudi drugi manjšinski politični akterji) sprejela propozitivni iziv poglobljenega preverjanja učinkovitosti porazdeljevanja javnih sredstev in da se ne bo izgibala aktivnemu soočanju na to temo, ki je že danes zelo pereča in seveda zahlevna. Zatikati si oči pred temi vprašanji bi bilo gotovo neodgovorno, enako neodgovorno pa bi tudi bilo poseči v našo organiziranost brez primerne večinske konsenzu in predvsem strokovnega pristopa.

SKGZ ima ambicijo in cilj, ki ga je jasno izpostavila že na letošnjem deželnem kongresu in govoru se temu ne bomo in ne nameravamo iznevrediti. Istočasno pa smo in še bomo naprej uporabili vse moči zato, da se sredstva naši manjšini ne bi stalno krcila, ker bo drugače vsaka razvojna strategija naše skupnosti ostala le na papirju in bomo obsojeni na golo životarjenje. Stalna in stvarna pomoc Slovenije pa nam vsekakor vlivajo določen optimizem in pozitiven pogled naprej, v zavesti sicer, da bo še vedno marsikaj odvisno predvsem od naše sposobnosti, strokovnosti in tretznosti, ki morajo biti glavno vodilo pri našem vsakdanjem delu.

*Livio Semolič je deželni tajnik SKGZ

ODPRTA TRIBUNA

Osvobodimo se te preklete preteklosti, ki nikakor noče postati preteklost

STEFANO UKMAR*

V vseh izvoljenih telesih, ko obravnavamo proračunske dokumente, predlagamo na stotine amandmajev z namenom, da preusmerimo več milijonov evrov. Zaradi tega pa nam nihče ne pripisuje sovražnosti ali sejanja razdora. To sodi namreč v normalno dialektiko demokratične kulture, ki tudi v naši manjšini ne sme in ne more biti pod vprašajem. Predsednika SSO, ki je zaradi bornih 49.200 evrov zanetil polemiko nevredno omikane družbe, pa bi radi opozorili, da je njegov somišljenik v komisiji predlagal znižanje prispevka za SSG za celih 200.000 evrov... Za statistiko in za tiste, ki neracionalno zagovarjajo delitev sredstev na pol, bomo zabeležili, da 49.200 evrov predstavlja 1,23 odstotkov trenutno razpoložljivih italijanskih sredstev.

Na seji posvetovalne deželne komisije za slovensko manjšino je politika predstavila svoj alternativni predlog, ki je bil zasnovan na osnovi točnih pregledov proračunov primarnih ustanov. Poleg tega se je politika v tem času pogovarjala s sedanjimi in bivšimi upravitelji nekaterih primarnih ustanov, z uslužbeniki in sindikati ter z nekaterimi dobrimi poznavalci manjšinske stvarnosti. Vse to, ker je komisija po zakonu pristojna, da nakaže kriterije in prioritete na podlagi katerih se potem delijo finančna sredstva. Skratka politika je naredila svoje, krovni pa tolmačita zakon po svoje.

Naj še pristavim, da sta krovni organizaciji prejeli predlog vsaj mesec dni pred sejo komisije, a ga sploh nista hoteli obravnavati in sta se rajši predstavili pred odbornikom Molinarom v podrejeni vlogi in sta z njim tudi glasovali. Izgovor predsednika SSO, da bi moral predlog najprej k Molinaru in šeleti tem k njemu, pa ni niti vreden komentarja.

Višina prispevka za SSG je bila že vnaprej dogovorjena s izrednimi upravitelji gledališča, ki jih je dejansko imenoval prefekt. Torej predlog krovnih,

da se odvzame 100.000 evrov teatru in porazdeli to vsoto ostalim, je izpadel kot »puerilno« umivanje duše pred ostalimi manjšinskimi ustanovami. Prav pesek v oči manjšine ter neodgovorno zategovanje vrvi na račun uslužbencev. Kar se tiče ostalih razpoložljivih sredstev SKGZ in SSO nista imela svojega predloga in nista nakazala novih kriterijev ali prioriteta. De facto sta se odločila, da ne bosta odločala, kar je za voditelje najslabša možna poteza. Ne smeta torej jamrati pred javnostjo. Vse to je izvestega poročanja Primorskega dnevnika vsem razvidno.

Finančna dotacija za manjšino je leta 1991 znašala 10 milijard lir, ampak le 8 milijard je bilo za tekoče stroške manjšinskih ustanov, ostalo je bilo namenjeno nepremičninam. Potem so dva skladova združili. Ko je bil Miloš Budin član vlade, je ta povisala omenjeno dotacijo za čednih 500.000 evrov, kar predstavlja 10 odstotkov skupnega zneska. Verjetno nam je v teh letih inflacija odjedla nekaj vrednosti, ampak ne toliko, kot nam razlagajo.

Za leto 2010, zaradi splošne krize in brezbrinosti do kulture, je desničarska deželna vlada krčila prispevke vsem deželnim gledališčem. Razen našemu! SSG bo prejelo 250.000 evrov, kot lani in to so neizpodbitna dejstva.

Za leto 2009 je manjšinska organiziranost prejela, kljub rahli zamudi z zadnjim milijonom, celotno finančno dotacijo iz zakona 38/2001. A kljub temu je marsikatera ustanova zabredila v velike težave, kar dokazuje, da je kriza manjšinske organiziranosti prej strukturne kot finančne narave. Ker je nemogoče, da kdor vodi manjšinsko organiziranost v prejšnjih letih tega ni razumel, se javnost sprašuje, kaj so naredili, da bi posledice krize vsaj ublažili. Javnost so pitali z zgodbo o odličnem sodelovanju, ki pa je izrodilo neodgovorno imobilizem.

Petkovo srečanje s Klopom je še enkrat pokazalo ogromen razkorak med vodstvom krovnih in realno družbo. Danes vodilni krovnih ne zmorejo skupne vizije glede na kakovost in cilje razvoja Slovencev v Italiji. Dejanska odsotnost mladih na srečanju je alarmni zvonec, da krovni nista naravnani na potrebe današnjih generacij. Še posebno pa skrbi trmatno vztrajanje na obstoječih ravnovesijih ter prelaganje krivde izključno na institucionalni okvir ali na direktorje in upravne svete, ki sta jih krovni sami imenovali.

Preseneča tudi njihova izjava, da o namembnosti slovenskih prispevkov odločajo v Ljubljani, kar se pa tiče italijanskih evrov odloča Dežela. S to izjavijo sta se »kralja« dejansko slekla do golega in sama postavila pod vprašaj poslanstvo krovnih organizacij.

Prioriteta, grešna beseda, ki si jo je kolega Furlanič držnil postaviti v diskusijo v posvetovalni komisiji, žal brez kolkovanega papirja, je ključ za vsako razvojno vizijo Slovencev v Italiji. Slovenska prisotnost mora vedno bolj postati važen dejavnik družbeni dinamike ali z drugimi besedami manjšinska dejavnost ne sme biti le sama sebi namen, ampak mora biti koristna tudi širši javnosti.

Skljecanje na izhodišča programske konference v zdajšnji stiski, kjer marsikdo tvega zaposlitve ali bo delal z znižano plačo, je nezadostno, celo samooproščajoče. Čas je, da se prestrukturira organiziranost z dosledno racionalizacijo denarnih prejemkov začenši z dvojnikmi, ki predstavljajo nevzdržno tratenje denarja italijanskih in slovenskih davkoplačevalcev.

Prihranimo manjšinsko organiziranosti dolgo in bolečo agonijo: osvobodimo se te preklete preteklosti. Preteklosti, ki noče postati preteklost.

*Stefano Ukmarič je občinski svetnik DS v Trstu

PISMA

Odgovor Iztoku Furlaniču

Gospod Iztok Furlanič se v včerajnjem pismu PD vrača na polemiko, ki je žal nastala na zadnjem zasedanju Deželne komisije za slovenska vprašanja, ki je bila 15.12. letos.

Dolžan sem mu le kratek odgovor.

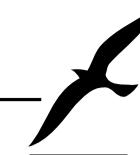
Že res, da ni matematika moj konjiček (kot trdi g. Furlanič z drugačnimi izrazi), vendar ponavljam to, kar sem že rekel. Gospod Furlanič je enostavno hotel s svojim pravnim predlogom (v pismu Pavšiču in meni 13. novembra letos) vzeti nekaterim primarnim članicam SSO 64.200 € in sicer takole:

- 1) Goriška Mohorjeva družba - Goričica - 12.500 €
- 2) Mladika - Trst: - 11.100 €
- 3) Most - Čedad: - 15.000 €
- 4) Slovenska prosveta - Trst: - 8.200 €
- 5) Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica: - 13.200 €
- 6) Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica: - 7.300 €

Če pri tem upoštevam, da je bilo SCGV Emilu Komelu namenjenih 3.100 € več, ostaja razlika natančno 64.200 € v škodo članic SSO. Tak je bil Furlaničev prvotni predlog. So ali niso moji računi točni? Žalibog so!

Kasneje se je g. Furlanič premislil in je na seji Deželne komisije posredoval spremenjen predlog, ki je SSO odtrgal 49.200 € namesto prvotno načrtovanih 64.200 €.

S tem je moje javno dopisovanje z gospodom Iztokom Furlaničem zaključeno, želim mu srečne božične praznike in mnogo dobrega v letu 2010!

OBRAČUNI - Gospodarsko krizo občutili na vseh področjih

Za tržiškim pristaniščem izredno težavno leto

Skupni pretovor v primerjavi z lanskim letom v prvih enajstih mesecih upadel za dobrih 20 odstotkov

TRŽIČ - Za pristanišče v Tržiču se končuje težko leto, v katerem je pretovor močno občutil finančno krizo in še posebej krizo industrijskih sektorjev, ki so povezani s pristaniško dejavnostjo. Vse to je imelo za posledico upad skupnega pretovora za dobrih 20 odstotkov v primerjavi z letom 2008. Skupno so v pristanišču Portorošega letos pretovorili 2.958.731 ton blaga, med-

tem ko je lanski pretovor znašal 3.721.949 ton oziroma 20,51 odstotka več.

Z novembrskim pretovorom go-to ne morejo biti zadovoljni. Pretovorili so 205.528 ton blaga, kar je 22,37% odstotka manj kot novembra lani. Boljše rezultate so v Tržiču dosegli oktobra, ko so pretovorili 349.494 ton blaga, kar pa je bilo še vedno 7,45% manj kot oktobra lani.

Zmanjšal se je pretovor vseh pomembnejših tovorov. Kovin so v prvih 11 mesecih leta pretovorili 1.093.000 ton (28% manj kot lani), celuloze 554.000 ton (-16%), premoga 599.893 ton (-19,8%). Skupno so razložili 2.538.120 ton blaga (-22%), naložili pa 420.611 ton blaga (-5%).

V pristaniškem podjetju pričakujejo v zadnjem letu mesecu nekoliko boljše rezultate, saj naj bi

v začetku prihodnjega tedna priplula ladja s približno 30 tisoč tonami lesa, ki je namenjen Fantoniju v Osoppo, v zadnjih mesecih pa je v pristanišče začel prihajati tudi reden tovor soli. Prav tako bi morale v teh dneh v pristati tri ladje Grimaldi Lines, ki bodo vkljuceno vozila. Prav ta sektor je v letušnjem letu doživel izredno strm padec pretovora, saj so v prvih 11 mesecih prepeljali le 49.901 vozilo, kar je 47% odstotkov manj kot lani, ko je bilo prepeljanih 90 tisoč vozil.

Ob tem pa se v pristanišču nadaljujejo postopki za dodelitev dela za izgradnjo novega priveza terminala za kabotažo. Dela so vredna 8 milijonov evrov, na natečaju za dodelitev del pa je sodelovalo približno trideset podjetij iz celotne Italije. V pristanišču bodo skušali storiti vse, da bi zaključili natečaj in dodelili dela še pred koncem leta. Izgradnja zadeva ureditev pomola med privezoma 1 in 2. Z dokončanjem del bo pristanišče Portorošega dobilo terminal za trajekte, pri čemer je država prispevala 23 milijonov evrov.

Posebno pristaniško podjetje v Tržiču je v preteklih mesecih uspelo tudi končati izgradnjo infrastrukture na približno 40 tisoč kvadratnih metrov veliki površini, ki bo omogočila ustrezne storitve za kabotažo, medtem ko je še vedno čakajo na pridobitev vseh potrebnih dovoljenj za izgradnjo pristaniške postaje.

Tržiško pristanišče

ALTRAN

KRAJEVNO PODJETNIŠTVO - Edvard Čermelj se je odločil tudi za posodobitev ponudbe

Prenovljena lekarna na Opčinah

Lekarno vodi skupaj z ženo Mirello in hčerko Mirjam - Poleg nakupa zdravil sodijo v ponudbo še najrazličnejše meritve in tudi zdravniški nasveti

TRST - V trenutku, ko je mala in tradicionalna trgovina pod splošnim udarom prestrukturiranja sektorja in zmanjšanja kupne moči potrošnikov, se še najdejo trgovci, ki gledajo s pravo merom optimizma in pozornosti za stranke in povpraševanje trga. To je primer openske lekarne dr. Edvarda Čermelja, ki je prav v tem težkem letu temeljito prenovil lekarno, da bi bil lahko kos novim izzivom. Doktor Čermelj, ki se že uveljavil z upravljanjem zgodovinskega obrata na tržaškem nabrežju, se je leta 2002 preselil na Opčine v prostornejšo lokacijo na Proseški 3 ob poštnem uradu. Tu je že prodajal bogato paletto zdravil in zdravniških artiklov, a pred časom sta se s soprogo Mirello odločila za zahodno investicijo, ki ni zajemala samo ureditev prostorov temveč tudi posodobitev ponudbe. Tako sta na nedavni otvoritvi s ponosom predstavila strankam in krajevnim obiskovalcem povsem obnovljeno lekarno.

Ob dobro založenih policah z vskovrnnimi zdravili so tudi aparature in priprave za merjenje krvnega pritiska, sladkorja v krvi, holesterola. Zjutraj je možno tudi opraviti rezervacije za izvide in plačilo »ticketa«. Na razpolago je velika izbira fitoterapevtskih in homopatskih preparativ industrijske proizvodnje in čajev z biološkimi zelišči, ki jih pripravljajo sami. Tu najdemo najslodnejšo zdravilno kozmetiko za osebe z alergijami in za občutljivo kožo, pa tudi proizvode za osebno nego. Lekarna nudi preparete za otroke, mleko v prahu (po ugodni ceni), jestvine brez glutena in sladkorja. Med sodelavci je zdravnik, strokovnjak za diete, ki je na razpolago za brezplačen posvet. Tu je še laboratorij, kjer farmacevti še vedno pripravljajo galenske preprate: mazila, kapsule ipd.

Danes so v ospredju radikalne spremembe, ki gredo v splošno liberalizacijo. To je lahko pozitivno in pomeni širitev možnosti za operaterje ter večjo svobodo in prožnost potrošnikov pri

Edvard Čermelj
med hčerko
Mirjam in ženo
Mirello v
prenovljeni lekarni
na Opčinah

KROMA

nabavi blaga. V to silijo zlasti velike strukture, ki imajo na razpolago sredstva za investicije. Vendar bi moral biti ta proces uravnovešen, ne samo glede potreb malih trgovcev, ki se ne morejo kosati z aparatom velikih. Pač pa tudi v bran kupcev, saj ni mogoče vsekrep liberalizirati tudi v občutljivih sektorjih, kot je prodaja zdravil in povezano znanje, svetovanje, nudjenje informacij, ki so bistveni za zdravje.

Obrati, kot je obnovljena lekarna na Opčinah, lahko opravijo pomembno, ne le ekonomsko poslanstvo. To velja še za druge trgovske postojanke na teritoriju. Mislimo na socialno vlogo vaških in rajonskih obratov ali gostiln, ki kljub neugodnemu trenutku vztrajajo in nudijo pomoč zlasti tistim, ki so brez prevoznega sredstva in osamljeni. Ne gre le za nakup osnovnih potrebščin, ampak za nasmeh, pogovor v domačem jeziku, ki ga drugje ne dobiš.

Te dni zbirajo podpise v lekarnah proti temu, da bi zdravila delili na zdravstvenih okrajih (distretto sanitario), pri čemer tega naj ne bi opravljali farmacevti, ampak kar navadni uradniki in samo določene dni v tednu. »Mi pa se borimo za to,« tako dr. Čermelj, »da bi ljudje dobili zdravila pod hišo, v katerikoli lekarni, ki je odprtta tudi ob sobotah in nedeljah in kjer imajo vedno na razpolago farmacevte za nasvet.«

V lekarni dr. Čermelja lahko sprengovorite tudi v slovenščini. Odgovoril vam bo gospodar z uslužbenici in tudi gospa Mirella, ki je doma iz okolice Frosinoneja in se je naučila lepe pojocene slovenščine. V Trstu in okolici so še druge lekarne, kjer je doma slovenščina. Sovodenjski lekarnar in član SDGZ Marko Rojec, je bil celo več mandatov predsednik goriške stanovske zbornice. Slovensko zdravniško društvo, ki združuje naše zdravnike, lekarnarje in

veterinarje je množično in aktivno, zlasti na strokovno-izobraževalnem in družabnem področju. Glede na veliki razvojni potencial, mislimo na nego ostarelih, na propustno mejo, kjer se zdravniške in sorodne storitve prosto pomikajo itn., bi kazalo povezati sile, zlasti mlade iz sektorja. Tako da bi se ob pomenljivih posameznih podvigih, kot pričujejoči, lotili tudi bolj ambicioznih skupnih akcij. Sekcija svobodnih poklicev pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju je na voljo tudi za to in obenem želi mnogo uspeha domači lekarni v novih prostorih, ki bogati širšo opensko ponudbo. Obratovalni čas je od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30, zaprto pa imajo ob četrtekih pooldne. Za informacije: tel. 040214441, elektronska pošta farmacia.cermelj@libero.it.

Davorin Devetak

EVRO

1,4279 \$

-0,6

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

22. decembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	22.12.	21.12.
ameriški dolar	1,4279	1,4368
japonski jen	130,83	130,10
kitaški juan	9,7498	9,8105
ruski rubel	43,6041	43,7900
indijska rupija	66,8200	67,3000
danska krona	7,4420	7,4415
britanski funt	0,89305	0,89180
švedska krona	10,4295	10,4035
norveška krona	8,3650	8,3520
češka korona	26,266	26,361
švicarski frank	1,4987	1,4938
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	274,28	274,53
poljski zlot	4,1770	4,1865
kanadski dolar	1,5109	1,5165
avstralski dolar	1,6259	1,6211
bolgarski lev	1,9558	1,9558
rumunski lev	4,2193	4,2140
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7080	0,7070
brazilski real	2,5468	2,5516
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1798	2,1892
hrvaška kuna	7,2830	7,2850

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

22. decembra 2009

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,23188	0,24875	0,43125	0,97813
LIBOR (EUR)	0,44438	0,66875	0,975	1,22188
LIBOR (CHF)	0,11333	0,25167	0,34167	0,63667
EURIBOR (EUR)	0,478	0,708	0,993	1,241

ZLATO

(99,99 %) za kg

-9,01

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

22. decembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %
GORENJE	12,70	+5,22
INTEREUROPA	5,68	-2,24
KRKA	63,87	-0,23
LUKA KOPER	22,87	+1,28
MERCATOR	154,50	-0,80
PETROL	318,64	+1,68
TELEKOM SLOVENIJE	134,55	-0,16

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr.v %
ABANKA	52,95	+3,91
AERODROM LJUBLJANA	32,11	+1,20
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	134,00	+3,08
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	8,00	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,50	-2,87
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIMOVARNI LAŠKO	25,97	+1,92
POZAVAROVALNICA SAVA	13,63	-1,87
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	452,20	-1,70
SAVA	230,14	+0,50
TERME ČATEŽ	-	-

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Sreda, 23. decembra 2009

7

POKRAJINA TRST - Sedež pokrajinske uprave od včeraj kralj krasit tablo z dvojezičnim uradnim napisom

Simbol, ki nagovarja vse

Posegi predsednice Marie Terese Bassa Poropat, predsednika pokrajinskega sveta Borisa Pangerca in generalne konzulke Republike Slovenije Vlaste Valenčič Pelikan - Odsotnost desnosredinskih svetnikov ter predstavnikov Občin Trst in Devin-Nabrežina

Simbol družbene kompleksnosti tržaškega teritorija predvsem zaradi prisotnosti italijanske in slovenske skupnosti, ki nagovarja celotno skupnost. Tako je predsednica pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat označila tablo z uradnim dvojezičnim napisom »Provincia di Trieste - Pokrajina Trst«, ki jo je včeraj dopoldne, ob drugi obletnici vstopa Slovenije v schengensko območje in posledičnega padca meje, skupaj s predsednikom pokrajinskega sveta Borisom Pangercem odkrila na krajiški slovesnosti, ki so se je udeležili župani oz. predstavniki večine občin (z izjemo Trsta in Devin-Nabrežine) ter številnimi predstavniki slovenske narodne skupnosti oz. krajevnega družbenega, gospodarskega in verskega življenja.

Tabla, ki so jo včeraj postavili v okviru širšega načrta postavitev dvojezičnih napisov na pročelju pokrajinskih stavb, predstavlja tudi uresničevanje ene od predpostavk zakona za zaščito slovenske manjšine v Italiji. To je Bassa Poropatova v svojem nagovoru (dogajanje se je po odkritju table presejlo v dvorano pokrajinskega sveta) še posebej poudarila in omenila zlasti drugi člen zakona, ki dolgača priznanje dejelih in manjšinskih jezikov kot izraz kulturnega bogastva, spoštovanje okolja, kjer se govorja danji jezik, ter promocijo čezmejnega sodelovanja. Včerajšnji dogodek je označila tudi kot postajo na poti dojemanja kompleksnosti krajevne zgodovine in tradicije ter bogastva tega območja, ki je, čeprav tudi z bolečim trudom v najbolj temnih trenutku, stopilo na pot pluralnosti: »Težaven dialog iz preteklosti mora s sodelovanjem vseh postati trenutek vedrega in vsakodnevnega soocenja za naše skupnosti, ki so odprte sosedom in pripravljene, da skupaj načrtujejo prihodnost rasti,« je zaključila Bassa Poropat.

Prisotne je nagovoril tudi predsednik pokrajinskega sveta Pangerc, ki je Trst označil kot mesto, ki je v slovenski kulturi dobito visok pomen, ker se je v njem soustvarjala in sooblikovala tudi kultura in identiteta slovenskega naroda, obenem smo Slovenci dali mestu pomemben doprinos v kulturi, politiki, umetnosti, športu in znanosti. Padec meje pred dvema letoma je za Pangercem pomenil znago in utrditev naporov za vedno bolj osveščeno in doživeto omikanjo sožitje in dodaten razlog za utrjevanje prijateljskega sobivanja, tabla pa naj bo »nov temeljni kamen v sodoživljanju skupne usode mesta v duhu dialo-

ga in znamenitega verza v pesmi tržaškega književnika Rada Bordona: »nekdo ljubi Trst, kdo drug Trieste.«

Zadovoljstvo je izrazila tudi generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan, za katero dogodek pomeni priznanje, da v tržaški pokrajini živi in deluje tudi slovenska narodna skupnost, in izrazila upanje, da bo takih dogodkov še več in zagotovila, da se jih bo z veseljem udeležila. Prebrali so tudi pismo senatorice Tamare Blažina, ki je odkritje dvojezične table označila za dejanje spoznavanja do celotne krajevne skupnosti, katere sestavni del je tudi slovenska manjšina. S tem se konkretno uresničuje duh nove Evrope, po tej poti pa je treba nadaljevati, saj se samo tako ustvarjajo pogoji za boljšo prihodnost novih generacij.

Kot že rečeno, se slovensnosti niso udeležili vsi predstavniki občin tržaške pokrajine: ob županah Dolini in Milij Fulvii Premolin in Neriu Nesladku, repenantarskem podžupanu Casimiru Cibiju in odbornici za kulturo zgoniške občine Moniki Hrovatin pa ni bilo videti ne tržaškega župana Roberta Dipiazze in niti njegovega devinsko-nabrežinskega kolega Giorgia Reta, niti kakega drugega predstavnika obbeh občin (če izvzamemo kakega opozicijskega svetnika). Prav tako ni bilo predstavnikov desnosredinske opozicije v pokrajinskem svetu, zaradi česar je načelnica svetniške skupine Demokratske stranke Maria Monteleone odsočnila očitala, da imajo očitno težave pri premoščanju delitev.

A na stališče desne sredine (vsaj njene dela) ni bilo treba dolgo čakati. Predstavnika mladinske organizacije Azione Giovani-Giovane Italia Arturo Governa (ta je tudi pokrajinski svetnik) in Francesco Clun sta namreč v tiskovnem sporočilu postavitev dvojezične table označili kot ukrep, ki nima nič skupnega z zaščito jezikovnih manjšin, ampak je zunanj znak politične volje, ki se tudi na tem področju odlikuje po absolutni praznini, saj dvojezična tabla ne daje nič ne mestu in še manj slovenski manjšini, zakriva pa odsotnost pravih politik za teritorij in nezmožnost sedanjega odbora, da upravlja pokrajino. Še bolj neumestna, menita Governa in Clun, pa je tabla sprič globočkih težav, ki jih večina na pokrajini ima z lastno zgodovino, glede katere je že večkrat dokazala, da je ni v stanju premoščati.

Ivan Žerjal

Odkritje dvojezične table (spodaj) so počastili s slovesnostjo v dvorani pokrajinskega sveta (desno)

KROMA

POKRAJINA TRST - Vprašanje kakovosti življenja

Prispevek okoliških občin

Bassa Poropat: Prvo mesto ni le zasluga občine Trst - Monteleone opozorila na senčne plati

K dvigovi ravnih kakovosti življenja v pokrajini Trst, ki po podatkih gospodarskega dnevnika Il Sole 24Ore zaseda glede tega prvo mesto v Italiji, ni prispevala le občina Trst, ampak tudi - in to odločilno - ostale okoliške občine in seveda tudi pokrajinska uprava. Tako meni predsednica pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat spričo dejstva, da marsikomu ni šlo preveč v račun to, da je pri tem izpadlo, kot da za to nosi zasluge predvsem tržaška občina, ki je drugače tudi najštevilnejša v pokrajini.

Prav je priznati dejstvo, da so k visoki uvrstvi prispevali vsi, nam je povedala Bassa Poropat, ki je opozorila na podrocja okolja in cest ter na ukrepe pokrajinske uprave v korist okoliških občin, ki so že obrodili vidne rezultate. Okoliške občine so namreč prehodile pomembno pot glede promocije teritorija, ovrednotenja tipičnih krajevnih proizvodov idr., kar je pomembno tudi z gospodarskega

vidika, dejanje pozornosti pokrajinske uprave pa je med drugim tudi poletni festival, pri katerem so bile letos prvič soudeljene vse okoliške občine, obenem je pokrajina izvedla pomembne evropske projekte večinoma v sodelovanju s temi občinami. Bassa Poropat si ne zatiska oči pred težavami tržaškega teritorija, ki so po njenih besedah v pomanjkljivi zmožnosti oz. volji po podjetnosti. Zato si bo v prihodnjih letih pokrajinska uprava prizadevala za diferencirano proizvodnjo v gospodarstvu: poleg velikih projektov, kot so sanacija onesnaženih območij, izgradnja logistične ploščadi in pristanišč, nam je omenila tudi Kras, ki po njenih besedah predstavlja novo investicijsko »žilo«, pri čemer je predsednica pokrajine poudarila predvsem pojav mladih ljudi, ki prevzemajo kmetije, kar je zelo pomembno v pokrajini z zelo visokim odstotkom starejših oseb. (iz)

POKRAJINA - Nepremičninska zamenjava

Padriško begunsko taborišče bo pokrajinsko

Pokrajina Trst bo na podlagi nepremičninske zamenjave z Agencijo za državno domeno sta že letos poleti s pismom o nameri ugotovili potrebo po preurediti, racionalizaciji in ovrednotenju lastnega nepremičninskega premoženja, k čemur bi prispevala ravno nepremičninska zamenjava.

Tako je v ponedeljek pokrajinski svet izglasoval sklep, po katerem bo pokrajina predala državni domeni omenjene štiri kasarne in stavbo Državnega arhiva, katerim bo dodala še 40.000 evrov, sama pa bo postala lastnica stavbe na Trgu Hortis in tudi območja nekdanjega begunskega taborišča pri Padričah. S tem ji ne bo treba več vzdrževati stavb, ki ji ne rabijo, po drugi strani pa bo lahko končno preuredila in ovrednotila že dotrajano poslopje pomorske šole in zavoda Carli, medtem ko bo z lastništvom nad padriškim begunskim taboriščem lahko razpolagala z območjem, ki je primerno za uresničitev dejavnosti, ki bi še v smeri družbenega razvoja, oživitev teritorija in zavoditve interesom skupnosti.

DSI - Tokratni gost je bil novi tržaški škof Crepaldi

»Tržaška Cerkev ima več obrazov, to pa ni problem, je bogatsvo«

Najvišji predstavnik tržaške Cerkve se v tem obdobju tradicionalno udeleži večera DSI

Predbožično tradicijo obiska tržaških škofov v Društvu slovenskih izobražencev za izmenjavo voščil ob bližnjih praznikih je v ponedeljek potrdil novi vodja tržaške Cerkve nadškof Giampaolo Crepaldi. »Tržaška Cerkev ima več obrazov, to pa ni problem, je bogatsvo,« je v začetnem pozdravu izjavil msgr. Crepaldi in obžaloval, da še ne more spregovoriti v slovenščini, potrdil pa je, da si je za doseglo tega cilja zadal leto dni časa.

V Peterlinovi dvorani je nadškof predstavljal najpomembnejše teme in poglavja zadnje enciklike papeža Benedikta XVI. Caritas in veritate - Ljubezen v resnicu, ki je izšla junija in je posvečena socialnemu vprašanju. Gre za večplastno in zahtevno okrožnico, ki odraža kompleksnost sedanjega časa in poudarja cerkveno pojmovanje celostnega človekovega razvoja.

V prvem poglavju enciklike najdemo zelo aktualen pristop do problematike, je podčrtal Crepaldi, saj papež jasno potrjuje, da mora biti etika v sociali (torej v gospodarstvu, pri delu, na tržišču ...) tesno povezana z etiko vsakdanjega življenja. Na tej predpostavki se papež posveti razmišljaju o razvoju človeštva v današnjem času. Njegovi izsledki so inovativni in polni izlivov. Papež izhaja iz prepričanja, da so gospodarske krize posledica popačenja človekove svobode, v isti sipi pa še naprej potrjuje vero v človeka in pravi, da mora biti gospodarska ali drugačna kriza priložnost za postavitev novih temeljev razvoja. V encikliku se torej jasno zavzema za razvoj, vendar na novih temeljih.

V tretjem poglavju papež analizira trg, potrdi potrebo po njegovem obstoju, obenem pa izraža prepričanje, da je treba trgu na njegovi poti tudi pomagati. Tržišče namreč živi krizo politike, ki je prepustila proste roke divjemu gospodarstvu. Za skupno dobro je treba trgu postaviti pravila, za to pa sta poklicani politika in civilna družba. Neodtujljivi vloga pa ima v družbi tudi vera, saj jo postavlja na zdrave temelje in investira v vrednote.

Odnos med dolžnostmi in pravicami pa je velika tema četrtega poglavja. Veliko se v tem času potrjuje potreba po vsakvrstnih pravilih, papež pa skorajda izzivalno trdi, da je treba najprej pomisli na dolžnost. Zelo pomembna so v tem poglavju tudi razmišljanja o ekologiji. Po Adamovih besedah se papež zavzema za uravnove-

Leto dni časa, toliko si ga je odmeril tržaški škof, da bo spregovoril tudi v slovenščini

KROMA

šeno ohranjanje in koriščenje Zemlje. Ekologija v naravi pa bo uspevala, če bo v posamezniku in družbi uspevala ekologija vrednot in vere.

Papež zaključuje encikliko s pozivom, naj človek ne potiska Booga ob rob in naj ne pozabljaj nanj, je ob koncu večera v Društvu slo-

venskih izobražencev podčrtal msgr. Crepaldi in izpostavil vlogo, ki jo morajo tudi na tem področju imeti kristjani. (tj)

SV. JAKOB - Včeraj popoldne v tržaški otroški bolnišnici

Tatvine v Burlu

Izginile denarnice, CD predvajalnik in podobni predmeti - V bolnišnicah so kraje pogoste

V tržaški otroški bolnišnici Burla Garofolo (na sliki) je nekdo včeraj po kosilu stegoval prste po tuji lastnini. Zdravniško osebje, v glavnem so bile to mlade specializantke, je v prvih popoldanskih urah opazilo, da jim je nekdo izmakinil denarnice, torbice in podobno.

Dve osebi sta pogrešali svoje predmete v pediatrični kliniki, vsaj še enkrat toliko pa na drugih oddelkih. Specializantki so ukradli torbico, slednjo pa so kmalu zatem našli na stranišču. V njej ni bilo denarnice. Nekdo je baje izgubil jopo, izginil je tudi CD predvajalnik. Okradeni so odšli do bližnjega poveljstva karabinjerjev v Istrski ulici, kjer so prijavili tatvine, nekdo je karabinjerjem tudi povedal, da je v bolnišnici opazil sumljivo gospo. Kraje v sobah in hodnikih bolnišnic so, kot znano, dokaj pogoste. (af)

PREVOZI - Obvestilo podjetja Trieste Trasporti

Praznične avtobusne spremembe

24., 25. in 31. decembra ter 1. januarja skrajšan vozni red - Dva dni brez openskega tramvaja - Ricmanjska povezava naj ne bi bila pod vprašajem

Podjetje Trieste Trasporti obvešča, da bo vozni red nekaterih avtobusov med božičnimi in novoletnimi prazniki nekoliko okrnjen, spremenjene bodo tudi nekatere proge. Vse podrobnosti nudi podjetje samo, in sicer na brezplačni telefonski številki 800-016675 in na spletni strani www.triestetransporti.it. Spremembe v glavnih obrisih navajamo v nadaljevanju.

Jutri in v četrtek, 31. decembra bodo večerne vožnje nekaterih avtobusov odpadle. Vozniki avtobusov bodo predčasno zaključili svoj delovni dan na linijah št. 4, 8, 19, 20, 23, 26, 27, 28, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 48 ter A, B, C in D (slednje štiri bodo zadnjič vozile ob 21. uri).

V petek, 25. decembra in v petek, 1. januarja bodo storitve skoraj vseh avtobusnih linij okrnjene: večina avtobusov bo med drugim začela voziti še okrog 7. ure zjutraj, tudi zvečer pa bo avtobusov manj. **25. decembra in 1. januarja** pa openski

tramvaj (linija št. 2) ter avtobusi št. 7, 19, 50 in 52 sploh ne bodo vozili. Nekateri avtobusi bodo v omenjenih dneh vozili po spremenjenih progah: avtobus št. 3 se bo s Ferlugov spuščal v Trst po Ul. Commerciale (v obratno smer pa se bo vračal po občajni trasi); avtobus št. 27 bo nekajkrat vozil po Lazaretu in Sv. Florjanu; večerni avtobus A bo z Goldonijevega trga proti Katinari vozil po običajni progi, na Drevored Campi Elisi pa ne bo vozil; večerni avtobus D bo z Goldonijevega trga proti Ul. Cumano vozil kot po navadi, samo v smeri z Goldonijevega trga proti Sv. Andreju pa bo vozil po progi avtobusa št. 9.

Ob koncu še pojasmilo. Širijo se govorice, da naj bi Ricmanci v kratkem ostali brez avtobusne povezave. Pri podjetju Trieste Trasporti odgovarjajo, da se s takšnim načrtom ne ukvarjajo, avtobusno linijo št. 41 pa bodo začasno omejili zaradi del na cesti (poseglo naj bi tudi podjetje AcegasAPS).

SODIŠČE - Lorito

Naporen proces tik pred zaključkom

Okrog 50 prič, 13 tisoč stranih dolg fascikel in skoraj dve leti obravnav: to so številke sodnega postopka, ki bo vsem ostal v spominu. Na tržaškem sodišču se končuje proces proti nekdajnemu načelniku gorškega in še prej tržaškega mobilnega oddelka policije **Carlu Loritu (na sliki)**, proti upravniku nočnih lokalov Fabiu Novaccu in delavcu Andrei Sauru. Prvi je oboževal korupcijo in razkrivanja preiskovalnih tajnosti razpečevalcem, ki naj bi mu v zameno dajali kokain, ostala dva sta obtožena razpečevanja. Novacco naj bi razpečeval redno, Saura pa dolžijo prodaje vsega pet gramov kokaina.

Včeraj sta bila na sprednu sklepna zagovora Loritovih odvetnikov Giorgia Boreana in Riccarda Seibolda, ki sta govorila vse do včera. V ponedeljek je državna tožilka Lucia Baldovin za vse tri obtožence zahtevala težke kazni: za Lorito je zahtevala štiri leta, za Novacca pet let in osem mesecev, za Saura pa 18 mesecev zapora. O Loritu je med drugim dejala, da je v video posnetku, v katerem naj bi »vlekel« kokain, pokazal, da mu je beli prah domač. Poudarila je, da je kriminalist po aretaciji (novembra 2007) zavrnil test o uživanju droge, ki ga so nato izvedli še februarja 2008. V ponedeljek sta bila na vrsti tudi zagovora zastopnikov ostalih dveh obtožencev.

Včeraj je odvetnik Borean najprej poudaril, da je bil sodni postopek za vse udeležence zelo naporen. Lorito je po njegovem mnenju prav nasprotje kriminalca in je torej nedolžen: »30 let je služil državi, nabral je 50 pohval in odlikovanj ter dve medalji, izvedel je več akcij v tujini, predvsem v boju proti trgovini z mamilimi in orožjem.« Postaviti kariero na kocko zaradi nekaj gramov kokaina bi bilo nesmiselno. Borean in Seibold sta vztrajno trdila, da slonijo obtožbe predvsem na izjavah Diega Desteja, ki naj bi bil psihološko nestabilen ter podvržen kokainu in alkoholu. Pod vplivom alkohola pa je jeseni 2007, ko je bil osumljen, da je podtaknil požar v sesljanski ribarnici, na tržaški kvetnici zaupal inspektorju Alessandru Valeriu svoje skrivnosti o Loritu. Dvoboje med gorisko in tržaško kvetnistro je bil pomemben dejavnik, ki sta ga odvetnika prav tako podčrtila (Deste je bil najprej Lorito, nato pa Valerio zaupnik). Kaj pa kokain, ki ga je Deste ponudil Loritu, da bi policista razkrinkal pred tržaškim preiskovalci? Odvetnika sta razlagala, da Lorito ni hotel zapraviti Destevega zaupanja, v resnicu pa naj bi z nosom pihal in ne njuhal. Deset dni po aretaciji je Lorito odklonil test o uživanju mamil, rezultat testa na lašeh, ki ga je opravil februarja 2008 (tri meseca pozneje) v laboratoriju v Pordenonu, pa je bil negativen.

Popoldne sta odvetnika predvajala tudi registracije nekaterih prisluškovanih, pri čemer sta poddarjala, da Deste ni zanesljiv, ker se je samo želet izogniti lastnim težavam s pravico. Sodni senat, ki mu predseduje Luigi Dainotti, se bo izrekel januarja. (af)

SV. JAKOB - Nižja srednja šola Ivana Cankarja

Božičnica z voščilom po plodnem navezovanju prijateljskih stikov

Božičnica na nižji srednji šoli Ivana Cankarja

KROMA

Grljanske kraje

Policija je v ponedeljek ponoči zaradi kraje in poskusa kraje prijavila sodstvu 32-letnega nemškega državljanina M. C. (osebnih dokumentov ni imel). Več lastnikov plovil, ki so zasidrana v grljanskem portiku ali pa ležijo na bližnjem trgu, je sporočilo policiji, da je neznanec poškodoval plovila. Razvila se je preiskava, v okviru katere so stopili na prste nemškemu državljanu, ki začasno stanuje v nekem sprememnem središču v Trstu. Priznal je, da je izvedel nekaj tativ in Grljanu ter da je v nekaterih barkah tudi prenočil. Moški je vstopil v Italijo lani, 25. septembra pa ga je tržaški prefekt uredno odslovil. Ždaj ima 30 dni časa, da se predstavi v enem izmed italijanskih konzularnih predstavništva v Nemčiji.

Tatica z otrokoma

V neki veleblagovnici v središču Trsta je varnostnica opazovala žensko, ki je imela enega otroka v naročju, drugoga pa v vozičku. Kljub temu je 31-letni srbski državljanek (s stalnim bivališčem v Trstu) uspevo spraviti s polic v torbo več parfumov in podobnih artiklov. Pri blagajni je S. S. plačala samo dezodorant, pri izhodu pa jo je varnostnica ustavila. Ukradeno blago je bilo vredno kakih tristo evrov. Priheli so policisti, ki so tatico prijavili sodstvu.

Taksista od nikoder

Občan je v ponedeljek potreboval taksi. Na postajališču na Borznem trgu je v dežju zmanjšal čakal pred edinim parkiranim taksijem, saj voznika ni bilo. Jejni in premočeni mož je poklical občinsko policijo, ki je na vetrobran taksijsko namestila globo v višini 77 evrov. Taksist je kršil 86. člen prometnega zakonika, ki določa, da morajo biti taksi, ki so ustavljeni na ustreznih postajališčih, vedno na razpolago strankam. Redarji so istega dne pregledali še 15 taksijev in drugih prekrškov niso zabeležili.

Skenirano potrdilo

Na devinskem avtocestnem počivališču so policisti v ponedeljek popoldne pregledali kombinirano vozilo z italijansko registracijo, v katerem je sedelo pet romunskih državljanov s stalnim bivališčem v Veroni. Vračali so se v domovino, kjer bodo preživeli božične počitnice. Med pregledom so policisti opazili, da je potrdilo o zavarovanju vozila ponarejeno. Najverjetnejše so ga skenirali z računalnikom: voznika so ovadili.

TRST

ROJANSKI KRPAN - Občni zbor

Krpanovih prvih 10 let

Ob poročilih tudi obujanje spominov

Kulturno-športno društvo Rojanski Krpan slavi letos 10-letnico delovanja. V četrtek so v Marijinem domu v Rojanu njegovi člani priredili občni zbor, ki ga je obogatil tudi krajši kulturni program.

Tako predsednik Matej Rebula, ki je podal tudi blagajniško poročilo (leto 2009 se je sklenilo z malenkostnim dobičkom), kot tajnik Peter Verč sta se zaustavila pri rojstvu društva in dosedanjem delovanju ter obenem opozorila na željo po spremembah. Mednje spada nedvomno prirejanje bolj kakovostnih pobud, takih, kakor je bil na primer letos pesniški natečaj: zaključni večer na Pičancih je namreč privabil res veliko ljudi tudi iz Slovenije. Med cilji je tudi ta, da bi se v društvu zbirala mladina iz mesta, saj v mestnem središču ni nekega prostora, kjer ki bi lahko mladi pokazali, kaj znajo. Seveda pa niso pozabili na italijanske sosedje, s katerimi želijo stopiti v stik, s tečajem slovenščine na primer; idejo je podprt tudi ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj, ki je med debato dejal, da bi lahko šola dala na razpolago prostor.

Občni zbor pa je bil tudi enkratna priložnost za obujanje spominov na najlepše trenutke minulih desetih let: občinstvo je lahko spremljalo desetletno društveno rast oz. razvoj skozi kolaž fotografij, ki je nekako zaobjel desetletno delovanje (nekajiminutni posnetek je na voljo na spletu, če vtipkate www.youtube.com in nato še Rojanski Krpan). Ob priliki pa so izdali tudi tretjo številko društvenega glasila Rojanski telegraf; za sproščeno vzdušje pa je poskrbel tudi odbornik Marko Sancin, ki je ob klavirju spremljal poročila, tako kot Franco Bracardi vestno spremljal Maurizio Costanzo Show.

GRAD SV. JUSTA - Dvodnevni praznik Rasti s pravljicami

V grajskih dvoranah plašil zmaj

Srednjeveško pravljico so uprizorili člani ŠC Melanie Klein in društva Tutela ter Tredici casade - Otroke je pravljični svet povsem očaral

Vsi so nastopili v srednjeveških kostumi, nekateri celo v oklepnu

Že dolgo ni bilo na gradu sv. Justa tako živo. Na Miklavževico so se namreč na dvodnevni pobudi *Festa al castello-Praznik na gradu* predstavila tržaška dobrodelna društva, ki so obiskovalcem pokazala način in področje svojega delovanja, pripravila pa so tudi srečanja in predavanja na različno tematiko. Ob tem je bilo poskrbljeno tudi za najmlajše, saj je petkov, prvi dan pobude vabil k Sv. Justu s tretjo izvedbo pobude *Rasti s pravljicami*. Dopolanske ponovitve za šole in popoldanske uprizoritve srednjeveške pravljice namenjene vsem rado-vnedrežem so pripravili pri Študijskem centru Melanie Klein v sodelovanju s SSO in društvtom Tutela onlus.

Kot znano sta prvi dve izvedbi *Rasti s pravljicami* zaživeli pod šotorom na trgu sv. Antona v sklopu občinskih božičnih pobud Nataleventi: lani je otroke navdušila pravljica o povodnem možu in predlanskim ruska pravljica o repi, letos pa je z grada sv. Justa plašil zmaj. Srednjeveško pravljico so uprizorili člani ŠC Melanie Klein in društva Tutela ter Tredici casade.

Sobe. Vsi so nastopili v srednjeveških kostumi, nekateri celo v oklepnu, kar je se posredno zanimalo delovalo na najmlajših.

Pravljica govorila o junaku, ki je s pogumom in preudarnostjo premagal zmaja ter povrnil mestu svobodo in mirne noči. Na poti iskanja rjovečega zmaja od vedeževalke do vitezov v oklepnu so ga po grajskih sobah spremljali najmlajši obiskovalci, ki so kljub slabemu vremenu v lepem številu prišli na grič sv. Justa. Tako so od blizu videli »copanje« vsevede starke, vihtenje mečev vitezov v bojni odpravi, spoznali so srednjeveške dame in plemiče, ki so zaplesali junaku v poklon za držni spopad z zmajem. Otroke je pravljični svet srednjeveških dogodivščin dobesedno očaral, tudi zato, ker so se prizori dogajali v različnih grajskih dvoranah in ker so grad pred kratkim temeljito prenovili, je bil ogled pravljice zanimali tudi za odrasle.

Sobotni dan je predvideval vrsto predavanj in okroglih miz o delovanju in vlogi dobrodelnih društev ter ustanov v Trstu. (tj)

NABREŽINA - Godbeno društvo Nabrežina

Z glasbo v novo leto

Tradicionalni koncert ob koncu leta so letos ob domačih godbenikih oblikovali pevci MePZ Gorjansko

Od starega 2009 so se nabrežinski godbeniki poslovili kot se spodbobi: preteklo nedeljo so priredili namreč *Tradicionalni koncert ob koncu leta*. Nabrežinsko telovadnico so tudi tokrat napolnili prijatelji, so-rodniki, domačini in zvesti oboževalci godbenikov, katerim se je letos na priložnostnem odru prvč pridružil mešani pevski zbor Gorjansko.

Po uvodnih voščilih devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Reta, ki je pohvalil delovanje domače godbe, je prisotne pozdravil predsednik godbenega društva Nabrežina Erik Masten. Zahvalil se je občini,

ki je mladim godbenikom za vaje dala na razpolago dodatno sobo v občinski palači ravno ob godbenem sedežu. Godbi se je v zadnjih letih pridružilo res veliko število mladih, tako da je nova soba še kako dobrodošla. Priložnost je Masten tudi izrabil, da je nagradil Iva Kralja ob 50-letnici sodelovanja z nabrežinsko godbo.

Praznični koncert je uvedla strumna koračnica, ki je občinstvo prijetno ogrela. Godbeniki so pod vodstvom kapelnika Sergia Grattona in njegovega pomočnika Izetka Cergola poskrbeli za bogat program skladb, ki je segal od klasičnih božičnih do sodob-

nih domačih in tujih melodij. Napovedovalca Kristina in Matija sta nato uvedla goste, pevce iz sosednjega Gorjanskega, ki so publiki postregli z ubranimi petjem; za poslastico je postregel njihov dirigent Goran Ruzzier, ki je zapel nekaj skladb, ki jih je sam priredil, ob spremljavi Izetka Cergola na klarineto in Ivana Gabrovca na saksofonu. Kot veleva tradicija pa sta na koncu zadoneli še čarobna Sveta noč in mogočni Straussov Radetzky marš ob ritmičnem ploskanju občinstva. Praznovanje pa se je seveda nadljevalo tudi ob bogati družabnosti, kjer so si vsi voščili vesele praznike. (sas)

BARKOVLJE - Združenje staršev otrok iz vrtca in šole

Pravljica o miški Minki

V sodelovanju s SKD Barkovlje - Predstavo je uprizorilo Družinsko gledališče Kolenc

V mrzlem decembrskem jutru je Združenje staršev otrok iz vrtca in osnovne šole v Barkovljah v sodelovanju z barkovljanskim kulturnim društvom, pospremilo malčke v začarani svet pravljic. Domačim otrokom so se pridružili tudi vrstniki iz vrtca na Greti.

Prisrčna predstavica o miški Minki, ki jo je uprizorilo Družinsko gledališče Kolenc, je s svojo radoživostjo prevzela vse prisotne. Otroci so z igralci lahko sodelovali in tako ustvarili res toplo in domače vzdušje, kljub nadležnim snežinkam in burji, ki je zunaj neprestano glasno žvižgal.

TREBČE - Cici urice v Ljudskem domu

Z Repo velikanko so otroci poleteli v Rusijo

V petek, 11. decembra, je bilo v Ljudskem domu v Trebčah vse živo, saj je bila na sporednu decembrsko Cici urico, na kateri se je zbral rekordnih 30 otrok. Cici urice so na sporednu enkrat mesečno v priredbi SKD Primorec. Tokrat so otroke animirale Francesca Antonini, Biserka Ceser in Katerina Kalc. Otroci so z domišljijo poleteli v daljno Rusijo, saj so prisluhnili pravljici avtorja Alekseja Tolstoja *Repo velikanka*. Mali udeleženci so najprej ugibali, kaj je skriti predmet v vreči; ko so ugotovili, da je to repa, so si jo ogledali, povohali, najbolj pogumni pa so jo tudi poskusili. Nekateri so prvič videli, kako repa zgleda, zato je bila zanje še bolj zanimiva. Sledila je pravljica o repi, ki je bila tako velika, da so jo le s težavo izpulili. Pri tem so pomagali dedek, babica, vse njune domače živali in pa majhna lačna miška. Sporočilo pravljice je zelo vzgojno: v slogi je moč - či si drug drugemu pomagamo, bomo uspešni! To so otroci tudi dokazali na petkovi Cici urici, ko so po pravljici še sami izpulili repo. Sledila je likovna delavnica, pri kateri so otroci poskusili originalno likovno tehniko: na blago so tiskali z zelenjavjo. Kumarice, korenčke, papriko, krompir, jajčivec, koromač in seveda repo so pobarvali ter jih nato odtisnili v različnih vzorcih na kose blaga, ki bo do postali pisane »zelenjavne« blaznice.

Naslednja Cici urica v novem letu bo v petek, 22. januarja, ko bodo otroci poslušali slovensko ljudsko pravljico o Mojci Pokrajculji.

DOLGA KRONA - Božična tržnica

Uspešna promocija krajevnih proizvodov

V večnamenskem centru na Dolgi Kroni, ki so ga prenovili, da bi v njem promovirali in ponujali krajevne pridelke, je v nedeljo zaživila prva božična tržnica. Pobudo je priredila deželna Kmečka zveza, v sodelovanju z Zadrugo Dolga Krona iz Doline in pod pokroviteljstvom Dežele Furiani-Julijске krajine.

Tako po odprtju so prisotne pozdravili Igor Gabrovec v imenu Dežele FJK, Antonio Gerinich za Občino Dolina, Franc Fabec za Kmečko zvezo in Vojko Kocjančič v imenu Zadruge Dolga Krona - Dolina.

Na skrbno pripravljenih mizah so si lahko obiskovalci, ki so predvsem v popoldanskih urah napolnili prostore nekdanjega hleva, nabavili pridelke in domače dobre sledenih proizvajalcev: Fabec (mesnine in vino), Flego

(olje in med), Fonda (ribe), Kocjančič (vino in olje), Komar (olje in vino), Campagnolo (pivo), Koren (olje), Mahnič (olje), Merlak (olje), Vidali (sir), Pangerc (olje), Petaros (olje), Sancin (vino), Settimi (med), slaščičarna Ota, Specogna (jabolčni proizvodi), Šuber (vino), Zahar (olje), Zobec (losos), Konzorcij dop Tergeste (olje), Konzorcij doc Kras-Carso (vino), Jakac (med), Ratoša (vino) in Rolihi (balzamična živila in tartufi).

V nedeljo pa so organizatorji poskrbeli tudi za voden degustaciji olja in vina: pokušnjo olja je vodila Marisa Cepak, vina pa Tito Cuccaro.

Konjeniško društvo Dolga Krona pa je za najmlajše obiskovalce poskrbelo za prijetno presečenje, in sicer za konjeniški krst. Otroci so na konju doživeli prvi stik s to športno panogo. (beto)

TREBČE - V prazničnem obdobju

Jaslice sredi vasi

Razsvetljijo jih vsak dan ob 16. uri - Postavljene so ob cerkvi

SKD LONJER-KATINARA

danes, 23. decembra 2009,
ob 20.30 v ŠKC v Lonjerju

**BOŽIČNI NAPEV
IZ LONJERA****MPZ TONČKA ČOK**

dirigent Manuel Purger

V sklopu deželne revije
Nativitas in v sodelovanju
z ZSKD in U.S.C.I.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 23. decembra 2009

ALBINA

Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 8.42 - Luna vzide ob 11.07 in zatone ob 23.29.

Jutri, ČETRTEK, 24. decembra 2009

BOŽIČNA VIGILIJJA, EVA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 9,3 stopinje C, zračni tlak 1005,60 mb raste, brezvetro, vlaga 93-odstotna, nebo oblačno z dežjem, morje mirno, temperatura morja 12,5 stopinje C.

Lekarne

Do četrtek, 24. decembra 2009
Običajni urnik lekarn: od 8.30
do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39(040 390898), Oštrek Osoppo 1 (040 410515). Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Oštrek Osoppo 1, Trg Cavana 1. Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Cavana 1 (040 302303).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Natale a Beverly Hills«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Looking for Eric«.

CINECITY - 15.15, 17.15, 20.00, 22.05 »La principessa e il ranocchio«; 14.35, 15.20, 16.30, 17.25, 18.25, 19.30, 20.20, 21.30, 22.15 »Natale a Beverly Hills«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Io & Marilyn«; 15.10, 17.30, 20.00, 22.00 »Astro boy«; 14.40 »A Christmas Carol - 3D«; 15.15, 17.30, 20.00, 22.00 »Piovono polpette - 3D«; 15.00, 17.20, 20.00, 22.15 »Brothers«.

FELLINI - 18.30, 20.15 »Il canto delle spose«; 15.30, 17.00, 22.00 »A Christmas Carol«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »Sherlock Holmes«; 16.00, 17.45, 19.30, 21.50 »Dieci inverni«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »A serious man«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.00, 22.00 »Amelia«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.30, 20.30 »Avatar«; 18.10, 21.20 »Avatar 3D«; 15.50, 17.50 »Jelenček Niko«; 16.00, 19.40, 21.30 »Paranormalno«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Io e Marilyn«; Dvorana 2: 16.00, 17.30, 19.00, 20.40, 22.20 »La principessa e il ranocchio«; Dvorana

Sklad M.Čuk

Sklad Mitja Čuk se zahvaljuje vsem udeležencem praznovanja rojstnega dne g. Rika Čuka za pomemben prispevek, ki so ga namenili nakupu novega kombija.

3: 16.00, 17.30, 19.05, 20.40, 22.20 »Piovono polpette - 3D«; Dvorana 4: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Brothers«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.20, 20.15, 22.15 »Natale a Beverly Hills«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.30 »Piovono polpette - 3D«; Dvorana 3: 15.00, 16.45, 18.30, 20.20, 22.10 »La principessa e il ranocchio«; Dvorana 4: 15.50, 17.50, 20.00, 22.00 »Io e Marilyn«; Dvorana 5: 15.30 »Astro boy«; 17.30, 19.50, 22.00 »Amelia«.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOLINA obvešča, da bodo v obdobju vpisovanja v otroške vrtce in osnovne šole potekali informativni sestanki. Informativna srečanja se bodo odvijala po sledenem razporedu: OV Marvica Milje - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Miškolín Boršt - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Kekec Boljunc - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Pika Nogavička Dolina - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Palčica Rimanje - 20. januarja 2010 ob 16.30; COŠ »M. Samsa« Domjo - 8. januarja 2010 ob 17.00; OŠ »P. Voranc« Dolina - 11. januarja 2010 ob 16.15; COŠ »F. Venturini« Boljunc - 11. januarja 2010 ob 17.00; COŠ »A. Bubnič« Milje - 11. januarja 2010 ob 17.30. Tajništvo sprejema prošnje za vpis vsak dan od 9.00 do 13.30; ob ponedeljkih do 16.30. Rok vpisovanja se zaključi 27. februarja 2010.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo razširilo paleto naslovnikov za vključitev v prednostne sezname učnega osebja. Tudi suplenti, ki so bili v š.l. 2008/09 imenovani iz zavodskih le-tev za nepretrograma za 180 dni, smejo namreč vložiti tozadevno prošnjo, in sicer do 8. januarja 2010 na tajništvo šole, na kateri so poučevali. Obrazci so na razpolago na spletni strani ministrstva za šolstvo. Dodatne informacije na tajništvih šol in na Uradu za slovenske šole.

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letoski zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborška ulica 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. SK Brdina: 347-5292058, Valentina Šuber 347-4421131; www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobite diplome uradnega pokuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel 18. januarja in bo vsak ponedeljek in četrtek, od 20.30 do 22.30 v športno kulturnem centru v Lonjerju. Prijave ob ponedeljkih od 18. do 19. ure na sedežu. Informacije dobite na spletni strani: www.onav.it ali na tel. št. 334-7786980, email: trieste@onav.it.

GLASBENI USTVARJALCI SKD VESNA vabijo na otroško božičnico ki bo danes, 23. decembra, ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu. Na programu glasbena pravljica in nastop OPZ KD Sovodnj.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo ob ob prilikah božično -novoletnih praznikov občinska knjižnica zaprta od danes, 23. decembra 2009 do 7. januarja 2010. Urnik delovanja ostaja za enkrat naslednji: ob sredah od 15. do 17. ure.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'albero Azzurro« obveščajo, da bo

brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: danes, 23. in v sredo, 30. decembra: »Zavite pripovedke«, »Igre in pripovedke pod drevecem«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

VESELI DECEMBER V ŠEMPOLAJU - Danes, 23. decembra, ob 20.30 v Štalci koncert »Srečno«. Sodelujejo: Mladinska glasbena skupina Vigred, ansambel Openska mularija, Kraška country skupina, ansambel Bršljan, harmonikarji društva Kraška harmonika, ansambel Mladi kraški muzikanti in humorista Zmaga in Vitorijo.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA (Občine Devin, Zgonik in Repentabor) prireja pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, kosiobr sko ob priloki praznika sv. Treh kraljev in sicer 6. januarja 2010 v znani restavraciji v Briščikih. Na kosiobr, kjer je predvidena tudi glasba in leta, se lahko prijavijo občani občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ki so dopolnili 65. starosti. Vpisovanje bo potekalo do vključno četrtek, 24. decembra, v uradih Socialnega skrbstva Okraja, naselje sv. Mavra 124 ob 8.30 do 11.30 - tel. 040-2017390 in 040-2017389.

SILVESTROVANJE PRI DOMU - zaločeno se je vpisovanje za silvestrovjanje pri Domu v Kulturnem centru A. Ukmari - Miro. Zagotovljene so igre, ples in zabava s skupino Korona. Za informacije in vpis tel. št.: 040-383903 (Majda Prašelj). Vpisovanja sprejemamo do sobote, 26. decembra.

SKD FRANCE PRESEREN, v sodelovanju z Dekliško Boljuncem, vabi na praznovanje Svetega Štefana v Boljuncu, v soboto, 26. decembra. Ob 14.30 se bo vršilo tradicionalno »Lučanje« na vaškem trgu; ob 18.30 bo na sporedu v občinskem gledališču France Prešeren prireditev: nastopajo društveni Tamburaški ansambel in gledališka šola Studio Art z veseloigrko »Kričmarica Mirandolina« v reziji Borisa Kobala. Toplo vabljeni!

POHOD BREZ MEJA ALI TE SKUPNE STEZICE - v nedeljo, 27. decembra. Zbirališče ob 9. uri na Zgurenju nad Dolino in ob 9.30 pri cerkvi v Prebenegu. Pot nas bo vodila najprej do Mačkolj nato od Križpota in preko reke od Ospa, od tam pa spet v Prebeneg. Poskrbljeno bo za topel čaj med potjo in za prigrizek na cilju. Pot je nezahtevna in primerna za rekreativne izletnike in družine. Pohod organizira voške skupnosti Prebenega, Socerba, Ospa, Mačkolj, Kastelca in Doline.

BREZSKRBNE BOŽIČNE POČITNICE ZA OTROKE IN STARŠE! SPD Krasje ponuja osnovnošolcem in nižješolcem delavnice, na katerih bodo pod strokovnim vodstvom pisali naloge, brali in se pogovarjali v angleščini. V prijetni družbi se bodo lotili tudi umetniških in razvedrilih dejavnosti. Srečanja bodo v Ljudskem domu v Trebčah v dneh 28., 29. in 30. decembra zjutraj od 9. do 13. ure. Za info in prijave počitke čimprej na tel. št. 333-1176331 (Nidia Sivitz). Število razpoložljivih mest je omejeno!

OBČINA ZGONIK v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem in KD Rdeča zvezda vabi otroke in starše na ogled predstave »Olgica in mavrica« v ponedeljek, 28. decembra, ob 16. uri v prostorje KD Rdeča zvezda v Saležu. V poletni lutkovni predstavi o iskanju sreče igra Vesna Hrovatin.

OBČINE SOCIALNO-SKRBSTVENEGA OKRAJA 1.1 Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da je bil finansiran deželnki sklad, namenjen znižanju mesečnih otroških jasli v šolskem letu 2008/2009. Obrazci prosenj za dodelitev prispevka so na razpolago na sedežih socialne službe Okraja 1.1. Prosilci morajo predložiti do ponedeljka, 28. decembra, prošnjo, obrazec ISEE z dohodkom nižjim od 35.000,00 evrov. Odpirlani čas za javnost: Devin Nabrežina: sreda in petek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/2017387-389-390; Zgonik: ponedeljek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/229101; Repentabor: torek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/327122.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'albero Azzurro« obveščajo, da bo

brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: danes, 23. in v sredo, 30. decembra: »Zavite pripovedke«, »Igre in pripovedke pod drevecem«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA v Trstu prireja niz božičnih pesmi v domovih za ostarele v tržaški pokrajini. Prvi izmed teh bo v ponedeljek,

28. decembra, ob 16. uri v domu Jeralla na Padričah, kjer bo nastopila pevska mladinska skupina Anton Martin Slomšek iz Bazovice, ki jo vodi Zdenko Kržmančič.

KROŽEK KRUT vabi na tradicionalno Srečanje ob koncu leta, ki bo v torek, 29. decembra, v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel (Ul. Ginnastica 72). Vpisovanje in vse informacije na sedežu Krožka KRUT, Ul. Cicerone 8, tel. 040-36

GORICA - Kulturni center Lojze Bratuž

V božično voščilo je zapel deški zbor samostana sv. Florijana

Od leta 1983 sestav vodi Franz Farnberger - Zbor gradi sloves predvsem na čudežnem solistu Aloisu Mühlbacherju

Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici že tradicionalno svojemu občinstvu za božično voščilo pripravi enkratno zborovsko doživetje. Tokrat se je na koncertnem odru predstavljal deški zbor, ki deluje v okviru samostana sv. Florijana, enega najlepših spomenikov avstrijskega baroka. Zbor je v teku stoletij prepeval le v samostanski cerkvi, danes pa je njegovo delovanje mnogo bolj pisano in razvejano. Od leta 1983 sestav vodi dirigent Franz Farnberger, ki je po diplomi na dunajski glasbeni akademiji osem let vodil slovenski zbor dunajskih dečkov (Wiener Sängerknaben), trenutno pa predava na akademiji za glasbo Antona Brucknerja v Linzu. Pod njegovim vodstvom je zbor koncertiral po vsem svetu in sodeloval na različnih pomembnih festivalih. Velika pričakovanja gorškega občinstva so bila potem takam povsem upravičena, posebno čarobnost jih je »zaigrala« še nedeljska zimska idila, in tudi program, pisan izbor klasikov zborovske literature, priredbi in harmonizacij priljubljenih božičnih spevov, je obeta združljivo terapijo od vsakodnevnih mrkih zgodb.

Z nastopom v Gorici je zbor zaključil italijansko turnejo

F. BUMBACA

CELOVŠKA MOHORJEVA - P. Bertrand Kotnik

Zgodovina hiš južne Koroške štirinajstič in zadnjič

Potem ko je prizadevni raziskovalec in publicist p. Bertrand Kotnik pri celovški Mohorjevi v zadnjih osemajstih letih nanizal dragoceno dvojezično slovensko-nemško zbirko Zgodovina hiš južne Koroške, je kar težko sprejeti spoznanje, da je letošnji 14. zvezek tudi zadnji. Toda križec ob avtorjem imenu - 12. decembra bi dopolnil častitljivih 96 let! - neizprosno potrjuje, da nadaljevanj ne bo več. Vsaj takšnih ne, kakršna je po predstavitvi dognanj o hišnih imenih v občini Bilčov leta 1992 neumorno nizal učeni franciškan iz Spodnjih Gorič v župniji Rožek v Rožu na avstrijskem Koroškem.

P. Kotnik si je v povojnih letih med bivanjem v ZDA pridobil velike zasluge za boljše poznavanje zapuščine Ireneja Baraga, misjonarja med Indijanci. Kot poznavalec stare nemške pisave je razvozaval njegova pisma in rokopise; v newyorski knjižnici je odkril tudi rokopis Baragovega načrtovanega očipvevsko-francoskega slovarja.

Leta 1974, ko je prišel na obisk domov na Koroško, je p. Kotnik odkril bogastvo koroškega deželnega arhiva v Celovcu. Čeprav v mladosti ni obiskoval slovenskih šol, se je navdušil za raziskovanje izvora slovenskih krajevnih in hišnih imen. Pravzaprav je nadaljeval tam, kjer je začel že kmalu po drugi vojni, ko mu je župnik v Rožu prvi dovolil izpisovati najstarejše farne rojstne knjige, ki se začenjajo leta 1632. Enako so mu dovolili tudi župniki nekaterih sosednjih župnij, pri čemer je, kot pravi, s sistematičnim urejevanjem zapiskov odkril marsikaj splošno zanimivega za našo domačo zgodovino.

V svoji zadnji, ne povsem dokončani knjigi se je p. Bertrand Kotnik posvetil zgodovini hiš oziroma njihovih imen na ozemlju prazupnije Marija na Zilji, ki so ji v srednjem veku pripadale tudi nekatere kraji v današnji Sloveniji. Med njimi Rateče pri Kranjski Gori, kar pojasnjuje tamkajšnji izvor Rateškega oziroma Celovškega rokopisa, pomembnega slovenskega jezikovnega spomenika iz 14. stoletja.

Med vasmi severno od Karavank pa so bile ena pomembnejših Bače, od koder sta bila doma Franc Treiber, avtor »himne« koroških Slovencev 'Nmag čez izaro', in pisatelj Jurij Trunk. V tej prazupniji sta zapisila sledove tudi književnika Franc Ksaver Meško in Fran Eller.

V zadnjih letih je imel p. Kotnik radi upadanja deleža Slovencev na Koroškem pri zbirjanju podatkov čedalje več težav. Zato mu je pogled v preteklost, kot je zapisal, pomagal prebolehati sedanost.

Iztok Ilich

Predpraznična ponudba založbe Sanje

Pred prazniki je založba Sanje poskrbela za dve zelo obsežni knjigi: za mladinski roman Rumo & Čudeži v temi Walterja Moersa in za Žeparka Sarah Waters. V novi izdaji je izšla tudi Ježkova Zvezdica Zaspanka, tako v slovenskem kot angleškem jeziku. Zvezdica Zaspanka je pri Sanjah pred leti ponovno oživel skozi ilustracije Gorazda Vahen. Poleg ponatisa se bodo z Zaspanko po novem v prevodu Ksenije Leban lahko seznanili tudi angleški bralci. Tako Vahen kot Lebanova sta bila nad Zvezdico Zaspanko navdušena že kot otroka, zato jima je toliko ljubše, da se z njo ponovno srečujeta kot odrasli osebi. Lebanova, ki je ves čas prevajanja do besedila čutila veliko strahospoštovanje, je na novinarski konferenci dejala, da knjiga vsekakor mora doseči tudi tuje bralce, saj da ima magičnost Malega princa.

Posebna magičnost določa tudi roman Žeparka nagrajevane britanske pisateljice Sarah Waters. Slovenski bralci so se z njo že lahko seznanili ob romanu Dotikanje žameta in Privlačnost. Prevajalka Alenka Ropret je roman označila za »viktorijanski roman z distanco«, kaj več pa o njem ni želeta povedati, saj da bi s tem bralce prikrajšala za užitek. Omeniti velja le, da je Žeparka umeščena v London leta 1862. Sue Trinder je od rojstva sirota, zato odrašča med malimi tatovi. Toda usoda Sue je povezana z usošo še ene sirote, ki odrašča v mračnem dvorcu ne tako zelo daleč stran. «Vedno se najdejo romani, za katere ljudem, ki jih še niso prebrali, zavidamo užitke, ki jih še čakajo,» je v The Guardianu zapisala Julie Myerson.

Roman Rumo & Čudeži v temi je predstavila prevajalka iz nemščine Stana Anželj. Roman sledi pikaresknim dogodivščinam Ruma, ki je napol srna napol volk. Prizadet je bil v vlogi protagonist. Avtor v knjigi uspešno prepleta germansko in antično mitologijo, rad citira iz drugih literarnih del, predvsem pa je zanj značilna »veličastna domišljija«.

Čeprav je delo vsaj na začetku precej krvoljivo, je, tako prevajalka, potrebno poudariti tudi Rumove pozitivne vrednote, saj ceni ljubezen in prijateljstvo. Sicer je redkobesen in sramežljiv, a tudi hraber in načelen. »Ta knjiga, ki je opremljena s pisateljevimi privlačnimi ilustracijami in polna pretkanega humorja, bo nagovorila bralce, ki so naveličani običajnih episkih domišljiskih zgodb, ki pa vseeno morajo biti pripravljeni na nekaj nasilja v slogu bratov Grimm,« so zapisali v Publishers Weekly. (STA)

Stalno gledališče FJK

Skrbno dodelana uprizoritev Pirandella

Tema fiktivne zakonske zveze, ki je sicer pravno veljavna, vendar zakonca v njej ne živita kot mož in žena, ker sta se poročila le zato, da bi uredila zunanj videz spodbognosti, kakršno zahteva družba, je bila italijanskemu dramatiku Luijigu Pirandellu posebno prisnega, saj jo je uporabil kar v treh dramah, denimo tudi v delu Il piacere dell'onestà, ki ga je Stalno gledališče Furlanije - Julijanske krajine vključilo v letošnjo sezono v okviru tradicionalno usmerjenega abonmajskega niza. Predstava v postaviti rimskemu gledališču Eliseo in z Leonom Gullotto v glavnih vlogah je bila prejšnji teden na sporednu v veliki Rossettijevi dvorani.

Drama, ki jo je Pirandello spisal leta 1917, in sicer po svoji noveli Tirocinio, pripoveduje o Angelu Baldovinu, ki sprejme zakon z Agato, da bi rešil njeno čast, saj je zanosila z markijem Fabiom Collijem, ta pa je ne more poročiti, ker je že poročen, resda ločen po ženini krivdi, a razporoka v Italiji ni bila mogoča. Zato skupaj z Agatino materjo in svetovljanskim bratracem Mauriziom Settijem izberejo Angela za Agatinega fiktivnega soprogata, ker je dobre družine, a je zapravil vse svoje premoženje in so zato prepričani, da se ga bodo po poroki zlahka rešili. Toda Angelo je prvič v življenju pred pomembno nalogu: matere in otroku mora zagotoviti dobrostanstveno prihodnost, zato se povsem spremeni in poštene prežema vsa njegova dejanja, od najbolj drobnih vsakdanjih opravil do popolne poklicne korektnosti. Zato ne pada v past, ki mu jo je nastavil Agatin ljubimec, da bi ga obtožil kraje in ga tako prisilil, da oddede, ker bi s takim dejanjem omadeževal tudi otroka, ki nosi njegov priimek. S svojim vedenjem osvoji Agato, ki v njem prepozna edinega tudi v svoji notranjosti poštenega človeka.

Režiser predstave Fabio Grossi je dogajanje postavil v hišo s steklenimi stenami, ki ponazarjajo, kako je za njene prebivalce zunanj videz pomembnejši od notranjega doživljanja. Hišo obkroža gozd kot prispodoba čiste narave, iz katere izvira resnična poštenost, ki nima ničesar opraviti z navidezno spodbognostjo. Predstava je zelo skrbno dodelana, vsi liki so natančno in celostno izrisani, njihov značaj je razpoznaven v vsakem gibku, v vsakem tonu glasu, s katerim se pogovarjajo. Leo Gullotta, ki je sicer zelo popularen zaradi svojih komičnih televizijskih nastopov, daje duška svoji drugi »resni« igralski naravi in prepričljivo posebej strogo poštenev Angelu Baldovino. Enakovredno mu stoji ob strani ostali nastopajoči: Martino Duane kot Fabio Colli, Paolo Lorimer kot stetovljanski bratracem Maurizio Setti, Mirella Mazzeragli kot Agatino mati, Valentina Beotti kot Agata, Antonio Fermi kot služabnik, Federico Mancini kot Fabio pajdaš v pasti, ki jo nastavijo Angelu in Vincenzo Versari kot župnik. Pri oblikovanju predstave sta sodelovala scenograf in kostumograf Luigi Perego ter avtor glasbene kulise Germano Mazzocchetti. (bov)

PARLAMENT - Vlada tokrat ni zahtevala zaupnice

Senat dokončno odobril finančni zakon za leto 2010

Za slovensko manjšino več kot milijon evrov manj v primerjavi z lanskim letom

RIM - Senat je včeraj dokončno odobril finančni zakon za leto 2010. Za je glasovalo 158 predstavnikov vladne večine, proti je bilo 117 senatorjev iz vrst opozicije, 4 pa so se vzdržali. Senat je ob tem odobril tudi državni proračun za prihodnje leto, in sicer s podobno večino: za je bilo 157 senatorjev, proti 120, 4 pa so se vzdržali.

Do končnega glasovanja je prišlo, potem ko je vladna večina zavrnila kakih 70 popravkov, ki jih je predstavila opozicija. Vlada tokrat namreč ni zahtevala zaupnice. »S tega vidika se leto zaključuje boljše, kot se je pričelo,« je zadovoljno ugotovil predsednik senata Renato Schifani. Mnogi predstavniki desne sredine so poudarili, da je to treba razumeti tudi kot izraz volje po vzpostaviti boljših odnosov z opozicijo. Načelnica demokratov Anna Finocchiaro pa je dejala, da bi moralno biti glasovanje brez zaupnice v resnicni nekaj povsem normalnega v delovanju parlamenta.

Poudariti velja, da je včeraj odobreni finančni zakon zadnji tovrstni zakonski ukrep po 31 letih. V skladu z reformo javnih finans bo parlament do prihodnjega leta dalje obravnaval zakone o finančni stabilnosti, ki bodo spremenili državni proračun, upoštevajoč evropske kriterije in davčni federalizem. »S tem se končuje obdobje, ki ga ne bomo pogrešali,« je komentiral namestnik gospodarskega ministra Giuseppe Vegas.

Včeraj odobreni finančni maneuver »tehta« 11,139 milijarde evrov. V njem je predvidenih več pomembnih novosti. Med temi naj omenimo »pakt o zdravstvu«, po katerem bo za državni zdravstveni sistem leta 2010 namenjenih dodatnih 1,6 milijard evrov, leta 2011 1,7 milijard evrov, leta 2012 pa 2,8 odstotka več kot za leto poprej, pri čemer bodo dežele, ki bodo imele zdravstveno bilanco v rdečem, morale izgubo pokriti z višanjem deželnih davščin. Finančni zakon predvideva tudi ustanovitev Banke juga, krčenje števila občinskih in pokrajinskih svetnikov in odbornikov, prodajo zasezenih mafijskih dobrin - in še marsikaj.

Finančni zakon ne nazadnje potrjuje krčenje letnih državnih prispevkov za slovensko manjšino, ki bo v letu 2010 dobila iz Rima 4,06 milijona evrov namesto sedanjih 5,2 milijona evrov. Senat je podobno kot poslanska zbornica zavrnil vse popravke, ki jih je v zvezi s slovensko manjšino vložila Demokratska stranka.

Zasedanje senata

ANSA

POLITIKA - Slepko prej ga skrbijo sodni procesi

Berlusconi po telefonu izrazil voščila Napolitanu

RIM - »Moji osebni odnosi z Berlusconijem so bili in so vedno dobri. Toda ena stvar so osebni odnosi, druga stvar pa so odnosi med institucijami. Kadar so prizadete pristojnosti institucij, reagiram, kot smatram, da je najbolj oportuno.« Tako je povedal predsednik republike Giorgio Napolitano, ko je včeraj dopoldne dopisnikom s Kvirinala sporočil, da ga je po telefonu poklical predsednik vlade, da bi mu izrazil božična voščila.

Kot je razdelil sam Napolitano, je bil Berlusconi zadovoljen z govorom, ki ga je predsednik republike imel v ponedeljek na tradicionalnem predprazničnem sprejemenu najvišjih državnih predstavnikov. Še posebno naj bi Berlusconi cenil potrebo po izvedbi reform, tudi na pravosodnem področju, ki jih je državni poglavar izpostavil v svojem nastopu.

Berlusconija slepko prej očitno še posebej skrbi, kako se bo zaščitil pred sodnimi postopki, ki so uperjeni proti njemu. Po najnovejših informacijah

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

GIORGIO NAPOLITANO

ANSA

naj bi v svoji vili San Martino v Arco-reju pri Milanu, kjer se po napadu 13. t. m. nahaja na prisilnem počitku, pričkal zeleno luč za vložitev predloga ustavnega zakona, s katerim naj bi uveliti imuniteto pred sodnim pregonom za predsednike republike, vlade in obeh vej parlamenta. Šlo bi torej za nov Alfanov zakon, vendar ustavne narave, tako da bi ga ustavno sodišče ne moglo zavreči. Ker je postopek za odobritev takšnih zakonov dolg, naj bi ob tem odobrili tudi nekakšno prehodno normo, ki bi ščitila premiera do uved-

be ustavne imunitete. Ta prehodna norma naj bi bila navaden zakon, ki bi premieru priznal »upravičeno zadržanost« pred sodnimi postopki.

Nekateri napovedujejo, da bo celoten zakonski predlog predložen v parlamentu pred božičem, drugi pa pravijo, da bo po novem letu. Kaže, da ga poleg vladne večine podpira UDC. Tudi del Demokratske stranke naj bi bil temu naklonjen, čeprav je sekretar Pier Luigi Bersani dejal, da stranka nasprotuje slehernemu zakonu »ad personam«.

Berlusconi »s človeškega vidika« odpustil Tartaglii

RIM - »S človeškega vidika Massimo Tartaglii odpuščam, toda sodstvo bo pri presojanju njegovega dejanja gotovo moralo upoštevati, da ni sprejemljivo fizično napadati predsednika vlade. Gre tudi za spoštovanje institucije.« Tako je dejal premier Silvio Berlusconi, ko se je včeraj telefonsko povezel z rimskim sedežem Ljudstva svobode, da bi članom stranke izrazil božična in novoletna voščila.

Njegove besede je »z veseljem« sprejela odvetnica Daniela Insalaco, ki brani Tartaglio. Premieru se je zahvalil tudi oče napadalca, Alessandro Tartaglia.

Televizijska naročnina RAI bo znašala 109 evrov

RIM - Televizijska naročnina RAI za leto 2010 bo znašala 109 evrov, se pravi 1,5 evra več kot lani. Tako določa odlok, ki ga je podpisal podminister za komunikacije Paolo Romani. Vlada je podražitev utemeljila, češ da bo na tak način naročnino prilagodila inflaciji. V resnici je prilagoditev le delna, saj je bila stopnja inflacije v zadnjem letu kljub gospodarski krizi višja. Podražitev je vsekakor naletela na vrsto kritik, bodisi med predstavniki potrošnikov kot v političnih krogih. Vsi poudarjajo, da bi namesto višanja naročnine vlada morala poskrbeti za to, da bi ljudje v večji meri plačali naročnino, saj je davčna utaja v tem primeru posebno velika.

Vlada določila kriterije za lokacijo jedrskih central

RIM - Italijanska vlada je včeraj sprejela kriterije, na osnovi katerih bodo določili, katera območja bodo lahko ustreza gradnji novih jedrskih elektrarn. Prav tako je določila odškodnino in olajšave, do katerih bodo imeli pravico lokalne uprave oz. prebivalci na izbranih območjih. Ministrski svet je v ta namen včeraj tudi sprejel osnutka dveh zakonskih odlokov. Območja, ki jih bodo izbrali, pa bodo znana še marca, se pravi po deželnih volitvah. Območja bodo morala vsekakor ustrezi vrsti različnih parametrov, ki jih morajo določiti. Za to bodo pristojni ministrstva za gospodarski razvoj, za okolje in za prevoze, ki bodo morala odločati na osnovi predloga Agencije za jedrsko energijo. Parametri zadevajo številna področja, od števila prebivalcev do družbeno-gospodarskega tkiva, kakovosti zraka, prisotnosti vode, klime, krajinskega pomena ter geoloških, arhitektonskih in zgodovinskih značilnosti posameznih območij.

GOSPODARSTVO - Pooblaščeni upravitelj Marchionne

Fiat ima »ambiciozne načrte«, a bo zaprl tovarno v Termini Imerese

RIM - Družba Fiat ima ambiciozne načrte in bo v prihodnjih dveh letih v Italiji vložila osem milijard evrov v avtomobilski sektor. V tem okviru bodo v Fiatovih tovarnah proizvajali enajst novih avtomobilskih modelov, medtem ko se bo v začetku leta 2012 prenehala proizvodnja v kraju Termini Imerese.

To je povedal pooblaščeni upravitelj Fiat Sergio Marchionne na srečanju s sindikati in vlado, ki je bilo včeraj v palači Chigi, medtem ko so zaposleni v tovarni v kraju Termini Imerese protestirali pred poslansko zbornico. Vlado so na srečanju zastopali podpredstojnik na ministrskem predsedstvu Gianni Letta in ministri Claudio Scajola, Maurizio Sacconi, Raffaele Fitto in Stefania Prestigiacomo, sindikate pa državni tajniki Cgil, Cisl in Uil Guglielmo Epifani, Raffael Bonanni in Luigi Angeletti. Sindikat Ugl sta zastopala Domenico Centrella in Cristina Ricci.

»Naš načrt je ambiciozen in to velja še posebej za Italijo,« je naglasil Marchionne, po mnenju katerega bo povpraševanje v tem sektorju v letu 2010 »stabilno«. Posel z družbo Chrysler je temeljnega pomena za prihodnost Fiata, je dodal Marchionne in glede Italije poudaril, da mora postati razmerje med industrijskimi stroški in socialno odgovornostjo uravnoveseno, ker bi imela gola ekonomska računica hude posledice. Kljub temu je Marchionne napovedal, da bo tovarna v kraju Termini Imerese konec leta 2011 prenehala s proizvodnjo avtomobilov. Tovarna ni več konkurenčna, je utemeljil pooblaščeni upravitelj in izrazil pripravljenost, da se v sodelovanju z Deželo Sicilija in zasebniki spremeni namembnost obrata.

Protest delavcev tovarne v Termini Imerese pred parlamentom

PERUGIA - Prizivno porotno sodišče

Rudyju Guedeju razpolovili kazen

PERUGIA - Prizivno porotno sodišče v Perugii je 23-letnega Rudyja Guedeja včeraj obsodilo na 16 let zapora. Mladi državljan Slonokošene obale je tudi po drugostopenjski sodbi sokriv umora angleške študentke Meredith Kercher, prizvano sodišče pa je prvo obsodbo razpolovilo. Guedeja so na prvem sojenju po skrajšanem postopku obsodili na trideset let zapora. Domnevna sokrivka, Amanda Knox in Raffaele Sollecita, so 5. decembra po rednem postopku obsodili na 26 in 25 let. Do umora je prišlo 2. novembra 2007.

Obtožencu Guedeju, ki se še vedno izrekla za nedolžnega, je prizivno porotno sodišče priznalo splošne olajševalne okoliščine, ki so po mnenju sodišča enakovredne obtežilnim okoliščinam. Dokaz, ki Guedeja povezuje z okrutnim umorom, je odtis njegove okrvavljenje desne roke na blazini, ki je ležala pod truplom Kercherjeve, na prizorišču zločina pa so našli tudi sled njegovega čevlja. Amanda Knox je takoj po krvavem dogodku omenila Patricka Lumumba, državljanja Konga, ki je zaradi njenega pričevanja preživel več tednov v

RUDY GUEDE

ANSA

priporu. Policisti so nato s pomočjo krvave otdista na blazini prišli do Guedeja, ki je medtem zbežal v Nemčijo. Na spletu so preiskovalci prestregli osumljencev pogojev z nekim prijateljem, 20. novembra 2007 pa ga je nemška policija prijela na vlagu med Mainzem in Wiesbadnom.

Preiskovalci trdijo, da je bil Guede v stanovanju, ker se je z Amanda Knox menjil o mamilih. Američanka in Sollecito naj bi prva napadla Meredith. Guede naj bi se jima pridružil in prikel žrtev za roko ter jo poskusil spolno nadlegovati, Amanda Knox pa naj bi jo z nožem zabodla v vrat.

RONKE - Tragedija v stanovanju podjetja ATER na Trgu Falzari

Ogljikov monoksid ubil žensko, mož in 32-letni sin zastrupljena

Žrtev je 55-letna Laura Blaserna - Strupeni plin uhajal iz dotrjanega kuirlnega kotla

Truplo ženske odnašajo iz dvonadstropnega bloka na Trgu Falzari v Ronkah, kjer se je stanovanje zaradi uhajanja ogljikovega monoksida spremeno v plinsko celico

ALTRAN

Ogljikov monoksid je včeraj v Ronkah terjal žrtev. Zaradi vdihovanja plina je umrla ženska, njen mož in sin pa sta zastrupljena in se s pridržano prognozo zdravita v katinarski bolnišnici v Trstu. Do tragedije je prišlo v stanovanju podjetja ATER v dvonadstropnem bloku na Trgu Falzari v Ronkah, kjer je družina živila. Zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom, ki je brez vonja in je zato posebno nevaren, saj človeka lahko ubije v manj kot petnajstih minutah, sta poginila tudi dva od štirih psov, ki so živelii z družino.

Umrl ženski je bilo ime Laura Blaserna, stara pa je bila 55 let. Njen 62-letni mož se imenuje Pietro Ardito, 32-letni sin pa Fabio. Oba so s pridržano prognozo takoj prepeljani na Katinaro, kjer sta nemudoma začela s terapijo v hiperbarični komori. Sin naj bi bil v smrtni nevarnosti, vendar naj bi bilo tudi zdravstveno stanje očeta precej hudo. Vzrok

nesreče je po vsej verjetnosti treba iskati v okvari dotrjanega kuirlnega kotla na plin, ki je nameščen v kuhinji stanovanja in iz katerega je začel uhajati ogljikov monoksid.

Alarm je včeraj nekaj po 10.30 sprožil Fabiov bratranec, 28-letni Daniele Cosolo iz Ronk, ki se je odpravil na obisk k družini Ardito. Vstopil je v stanovanje na prvem nadstropju velikega stanovanjskega kompleksa, kjer je zagledal Pietra Ardita, ki je sedel ob mizi in bil sklonjen nad njim v nezavestnem stanju. Daniele je začutil, da z zrakom v sobi nekaj ni bilo v redu, zato je nemudoma odprl okna. Ko se je odpravil v sosednjo sobo, je odkril bratranca Fabia, ki je v nezavesti ležal na tleh, v dnevnici sobi pa je zagledal truplo brez življenja tete Laure. Na kraju so kmalu zatem prihiteli reševalci, in sicer dve vozili službe 118 in dve ekipi gasilcev. Osebje službe 118 je takoj razumelo, da je bilo stanje obeh moških zelo hudo, za-

to so ju prepeljali na Katinaro z rešilcem. V Tržiču je sicer priletel helikopter in pristal ob bolnišnici San Polo, vendar ni mogel poleteti v Trst, ker so tu bile vremenske razmere neprimerne za let.

Na prizorišču tragedije so prišli tudi tržički karabinjerji, ki so zavarovali območje in opravili vse po zakonu predvidene ekspertize. Reševalcem je bilo takoj jasno, da je bila vzrok nesreče zastrupitev z ogljikovim monoksidom, ne glede na to pa bodo v prihodnjih dneh opravili obdukcijo na truplu ženske.

Po besedah gasilcev, ki so si ogledali stanovanje, je za tragedijo kriv plinski kuirni kotel centralne kurjave. Bil je dotrjan, brez potrebnega rednega vzdrževanja in brez obvezne knjižnice za delovanje. »Stanovanje ima nekaj zračnih priključkov, skozi katere prihaja svež zrak iz zunanjosti v notranjost, vendar očitno jih ni dovolj oz. so premajhni. Zaradi tega so se sobe kmalu po okvari ku-

rlnega kotla napolnile s strupenim plinom, ki je zastrupil vse tri stanovalce,« so pojasnili gasilci. Po vsej verjetnosti je bila kurjava pričgana celo noč, ženska, njen mož in sin pa naj bi izgubili zavest že v ponedeljek zvečer. Mogoče so po mnemu gasilcev k tragični smrti ženske pripomogle tudi njene zdravstvene težave. V soboto so jo spreveli na zdravljenje v tržički bolnišnici zaradi napada anksionnosti, zdravniki pa so ji predpisali nekaj pomirjeval, ki so jih včeraj našli na mizi dnevine sobe.

Tragični dogodek je globoko presunil sosedje. »Bili so povsem normalna družina, čeprav so imeli nekaj težav z radi sina. To je velika tragedija, še toliko večja, ker se bližamo božiču, je povedal moški med opazovanjem zdravstvene osebja in karabinjerjev, ki so vstopali v stanovanje. Drugi dogodka niso želi komentirati in so s solzami v očeh odšli od prizorišča nesreče.

ŠTANDREŽ - Aprila začetek del

Sklenjen postopek za prenovo trga

Upravni postopek za prekvalifikacijo trga pred štandreško cerkvijo se je zaključil. Včeraj je namreč občinski odbor odobril izvršni načrt, kar omogoča tehničnim uradom, da pripravijo vso potrebo dokumentacijo za javno dražbo za določitev izvajalca del. Če bo vse šlo po predvičevanjih, naj bi gradbišče odprli sredi aprila prihodnjega leta. Za pripravo projekta se je občina večkrat posvetovala s krajani, ki so se med drugim zavzeli, da bi nekaj parkirnih mest ohranili tudi pred cerkvijo.

Za prekvalifikacijo vaškega trga bo potrebnih 600.000 evrov, ki jih bo goriška občina prejela od dežele. Načrt je izdelala naveza podjetij Asstecca iz Vidma, MP Settanta in 3S iz Savone ter Di Dato & Meninno iz Gorice; pred cerkvijo bodo na željo krajanov uresničili osem parkirnih mest, dodatnih dvanajst pa jih bo na novem trgu, ki ga bodo uredili za

cerkvijo. Osrednji štandreški trg bodo tlakovali s ploščami iz bazalta, medtem ko bo cestišče še naprej prekrito z asfaltom. Ob trgu bodo namestili lesene klopi in uredili zelenice; prehodi za pešce bodo iz kamnitih blokov, ki bodo dolgi po pet metrov. Med cerkvijo in igriščem ob župnijski dvorani bodo uredili prehod, ki bo povezoval trga, pešpoti pa bodo speljane tudi do osnovne šole Frana Erjavca in otroškega vrtca. Pot v solo bo torej za otroke varnejša.

»Zelo zadovoljen sem, da se je upravni postopek končno zaključil, saj je za Štandrež prenova trga zelo pomemben in pričakovani poseg. Spomniti želim tudi, da je goriška občina finančna sredstva za prekvalifikacijo trga dobila po posredovanju pokojnega deželnega svetnika Mirka Špacapana. To je bil eden izmed njegovih zadnjih podvigov v korist mesta Gorice,« je včeraj poudaril goriški župan Ettore Romoli.

GORICA - Odobreni načrti za zaključek obnove trga

Junija »novi« Travnik

Januarja omizje s trgovci, gradbišče za zadnja zidarska dela bodo odprli februarja

Gradbišče na praznično osvetljenem Travniku

V Gorici je bil včeraj opravljen nov korak naprej v smeri toliko pričakovanega zaključka del na Travniku. Občinski odbor je namreč na predlog župana Ettoreja Romolija odobril spremenjene načrte, ki zadevajo novo javno razsvetljavo, urbano opremo, drogove za zastave in zadnja gradbena dela, ob zaključku katerih bo Travnik končno imel lepši videz.

Do sredine januarja bodo objavili razpis za vse javne dražbe, za zidarska dela pa naj bi postopek stekel še hitreje, saj naj bi že danes tehnični uradi odposlali pisma podjetjem, med katерimi bodo izbrali izvajalca del. »Če ne bo zapletov, predvidimo, da bi lahko prvo gradbišče odprli februarja, sploh pa naj bi se prekvalifikacija trga zaključila junija,« zagotavlja goriški župan Ettore Romoli.

Kar se tiče predora Bombi in gradnje vzpenjače na goriški grad, župan pojasnjuje, da si tehnični uradi prizadevajo za poenostavitev posega, ki je sicer precej problematičen. »Če ne bi prišlo do sodnega sporja z izvajalcem del na Travniku, bi bila prekvalifikacija trga že pri koncu,« pravi Romoli in ugotavlja, da je pri prenovi Raštela in Trga Sv. Antonia vse teklo kot po olju, na Travniku in v Ulici Garibaldi pa je prišlo do zastopjev, proti katerim je občina po besedah župana posegla z vsemi razpoložljivimi tehničnimi sredstvi. Romoli napoveduje, da bo januarja sklical omizje, ob katerem bodo upravitelji in trgovci skupaj razpravljali o prihodnosti Travnika. Potem ko bo trg prenovljen, bo treba namreč odločiti, kaj na njem počenjati.

GORICA-DOBERDOB - Na šolah praznične prireditve ob prekinitvi pouka

Otroška toplina za božični čas

V slovenskih vrtcih in šolah tako go-riške kot doberdobske večstopenjske šole so v minulih dneh potekale praznične prireditve pred božično in novoletno prekinitvijo pouka. Od klopi so se otroci - sicer le za krajši čas - poslavljali z običajno radoživostjo, pred starši in drugimi svojci in znanci pa so prikazali predvsem to, kar so pod mentorstvom učiteljev in učiteljic pripravili. Božični čas so prepolili s svojo toplino, zaznamovali pa so ga tudi z misijo na sovrstnike, ki med prazniki ne bodo takoj kot oni srečni in brez-skrbni.

Učenci nižje srednje šole iz Doberdo-ba so se občinstvu predstavili v pondeljak v župnijski dvorani, kjer so prikazali znanje in veščine, ki so jih usvojili med obiskovanjem delavnic. Na odru je zapel zbor, ki ga v okviru glasbene delavnice vodi Irene Pahor, na-kar so bili na poteki gledališčniki. Na gleda-liškem tečaju pod vodstvom Božidarja Tabaja so pripravili uprizoritev Pravljice miru, ki je napisala pokojna profesorica Franka Ferletič. Dijaki prvih razredov so nato zaigrali na flavte, za njimi pa se je predstavila skupina aerobike, ki jo vodi Katja Dolhar. Ob za-ključku je spregovorila učiteljica Jana Jarc, ki je obrazložila delovanje in cilje človekoljub-nega društva Kulturagua. Povedala je, da v društvu zbirajo pomoč za otroke v Nikaragvi, katerim so namenili izkupiček od prodaje iz-delkov kuharske delavnice in ročnih del. Ku-liserijo so pripravili učenci, ki obiskevajo likovno delavnico pod vodstvom Štefana Turka. Božičnica, ki jo je sklenil pozdrav na-mestnika ravnateljice Dario Bertinazzi, je le-po uspela, dvorana pa je bila polna klubj sne-gu, ki je pobelil Goriško in predstavljal ovi-ro v prometu. Božični nastopi so se zvrstili v domačih vrtcih in šolah večstopenjske šole Doberdob, ponekod pa so odpadli za-radi odsotnih otrok, ki so doma prebolevali gripo in druge bolezni.

Prisrčni sta včeraj bili božičnici v os-novnih šolah Oton Župančič v Gorici in Alojz Gradnik v Števerjanu. V briški šoli so otroci nastopili tudi z gledališko igro in pred nabito polno dvorano postavili celo snež-ka, sicer ne ravno iz snega. Osnovnošolci iz Ulice Brolo v Gorici so se predstavili s sple-tom besed, petja in glasbe. Učenci četrtega in petega razreda so namreč zbrali misli na božič in praznične običaje, na toplino v dru-žinskem okolju, na darila, presenečenja, pi-škote, »gubance«, vendar ne da bi pri tem spregledali manj srečnih otrok, ki vsega te-ga morda ne bodo imeli. Zbor vseh otrok go-riške šole je zapel pod taktirko Martine Hle-de in zbranim v pritlični hali izrekel voščilo.

Božičnica
v osnovni šoli
Oton Župančič
v Gorici (levo
zgoraj), na šoli
Alojz Gradnik
v Števerjanu
(desno) in
v Doberdobu,
kjer so se pred
polno dvorano
(levo) predstavili
ustvarjalni
nižješolci (spodaj)

L.K., ALTRAN, BUMBACA

SE ŽELITE NAUČITI UMETNOSTI MASAŽE?

NPK MASER/MASERKA PRIDOBITE V TREH KORAKIH:

- TEČAJ MASAŽE
- PRIDOBITEV PRISTOPNIH POGOJEV
- PREVERJANJE IN POTRJEVANJE NPK MASER/MASERKA

Prijave do začetka januarja na tel.: 00386 5/330 87 07, 00386 41 213 481,
00386 31 734 503 - e-mail: neza.pavzin@tsc.si, blaz.weber@tsc.si
več o vsebinah tečaja na spletni strani <http://mic.tsc.si>
(rubrika izobraževanje in usposabljanje odraslih!)

NOVA GORICA - Župan sprejel predstavnike slovenskih občin in organizacij iz Italije

Lokalni dosežki dragoceni, državi sprti in indiferentni

Manjšina in mediji v finančni stiski - Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje perspektivno

Predstavniki goriških Slovencev na županovem sprejemu v novogoriški mestni hiši
FOTO N.N.

Gospodarska kriza in soočanje z njo, napovedano krčenje prispevkov za slovensko narodno skupnost v Italiji v letu 2010, projekt Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) in ne najboljša klima, ki trenutno vlada v odnosih med Slovenijo in Italijo, so bile teme včerajnjega tradicionalnega sprejema ob novem letu, ki ga je za predstavnike slovenskih organizacij v Italiji oziroma Gorici v novogoriški mestni hiši pripravil župan Mirko Brulc. »Vaš prispevek k dobrososedskim odnosom je zelo velik, za kar se vam zahvaljujem. Vesel sem, da je čezmernega sodelovanja med ustanovami zelo veliko,« je poudaril, glede gospodarske krize pa dodal, da jo je v teh časih gotovo čutiti, vendar je bilo na Goriškem v tem letu vseeno veliko narejenega. Znova je izpostavil odprtje hitre ceste prek Rebrnic, vključitev Slovenije v FAIR program, ki bo na Goriško pripeljal nove laboratorije in razvojne projekte, ustanovitev Centra odličnosti za biosenzoriko, instrumentacijo in kontrolno procesov, pridobitve za univerzo ipd. »Glede sodelovanja z goriško občinsko upravo moram povedati, da

v letu, ki se izteka, z njim nisem bil zadovoljen. Res pa je, da smo našli neke nove vsebine, da prihajajo iz Gorice pobude za ustanovitev Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, česar smo veseli in bomo pri tem sodelovali,« je še povedal Brulc.

Predstavniki slovenskih organizacij v Gorici so drug za drugim izražali podporo delu novogoriške občinske uprave na področju čezmernega sodelovanja, vsi pa so opozorili tudi na napovedano krčenje sredstev, ki bi močno prizadelo delovanje slovenskih društev in ustanov v Italiji ter ogrozilo njihov obstoj. Silvan Primosig (Slovenska skupnost) se je Brulcu in njegovi občinski upravi zahvalil za ves gospodarski zagon, od katerega bo imela nekaj tudi Gorica, ki po njegovem mnenju života. Izrazil je tudi prepričanje, da zaradi velikega dela goriške občinske uprave, ki je politično zadržan do čezmernega sodelovanja, najbolj nastrada prav Gorica. Igor Komel iz goriškega Kulturnega doma je med drugim ponovno opozoril na to, da trg med obema mestoma še vedno ne živi in posebja mejo, zato bi bilo tam po-

trebno pogosteje organizirati razne dogodek, ne pa le nekajkrat na leto. Livio Semolič (SKGZ) je izpostavil kritične razmere na medijskem področju v tem prostoru, pri čemer je omenil tako položaj Primorskoga dnevnika kot tudi Radia Robin in TV Primorka, idejo o združitvi treh občinskih uprav - Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe - v Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje pa je ocenil kot zelo pozitivno ter izpostavil konstruktivno vlogo goriške občinske uprave pri tej pobudi. Včerajnjega srečanja so se udeležili tudi Damjan Paulin (Zveza slovenske katoliške prosvete), Frančka Žgavec (Kulturni center Lojze Bratuž), Vesna Tomšič (Zveza slovenskih kulturnih društva), Igor Tomazetič (Združenje slovenskih športnih društev v Italiji), Julijan Čavdek (Svet slovenskih organizacij), Marjeta Kranner (Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel), Nataša Paulin (Glasbena matica), podčlan občine Števerjan Robert Prinčič in župan Doberdoba Paolo Vizintin. Da sodelovanje na ravni držav ni tako dobro kot v lokalnem okolju, sta včeraj

opozorila Štefan Cigoj iz občinske komisije za mednarodne odnose in dolgoletni konzul Republike Slovenije v Trstu Jože Šušmelj. Cigoj je izrazil prepričanje, da se klima med Slovenijo in Italijo slabša, da ni produktivna, da prihaja do sporov glede uplinjevanika, železniških povezav ipd. »Praktične poteze slovenske vlade so mizerne. Igrane z vprašanjem, ki ima veliko težo, si ne zaslubi takoj amaterskega delovanja,« je izrazil Cigoj, ki je bil kritičen tudi do italijanske države in krčenja denarja za manjšine ter sklenil s prepričanjem, da so glede na omenjeno klimo dosežki na lokalni ravni še toliko bolj dragoceni. »Slovenska zunanjša politika do Italije je postala indiferentna,« je dejal Šušmelj in pristavl, da je pod novo slovensko vlado zamrlo delovanje komisij na področju čezmernega sodelovanja. Kljub ne najbolj rožnatim temam je srečanje vendar potekalo v prijateljskem in prazničnem vzdusu in se tako tudi zaključilo z željo po nadaljnji kreptivi sodelovanja in z upanjem, da se vsi črni scenariji za leto 2010 vendar ne bodo uresničili.

Nace Novak

NOVA GORICA - 25-letnica

Podobnik: »V Hitu vemo, kako naprej«

Novogoriški Hit je na sinočnji slovenski občini že bil pogledati, kako se je razvijal Hit in kolikšen je bil pogum tistih, ki so se odločili za igralništvo, je dejal Podobnik. Podoba Nove Gorice je bila namreč sredi 70. let prejšnjega stoletja vse prej kot turistična. Gospodarska politika je ustvarjala industrijske gigante, ki naj bi iz Nove Gorice naredili gospodarsko središče severne Primorske; trgovina, turizem in gostinstvo razvoja industrije niso niti priljivo dohajali. Vsi poskusi turizma so zato propadali in zamrli. Pravi predhodnik podjetja Hit je bilo podjetje Gostinstvo Rožna Dolina. Novo vsebino v poslovanje podjetja je prinesla priključitev Hotela Aragonavi, takoj nato pa po naključju najdeno dovoljenje za prirejanje iger na srečo. Začele so se intenzivne priprave na odprtje prve igralnice, kar je pomelen prehod na novo dejavnost - prirejanje iger na srečo. 22. decembra 1984 so v Hotelu Park odprli Roulette Salon s 30 igralnimi avtomati in igralno mizo za boule. Mnogi so bili prepričani, da v Novo Gorico gostov ne bo, drugi pa, da igre na srečo ne sodijo v razvojne načrte mesta. Čas je pokazal drugega. Novo prelomnico pomeni leta 1993 izgradnja Perle, modela prepleta igralniške oz. zabavno-turistične ponudbe. Hit je v 25 letih zrasel v multinacionalno korporacijo. Danes skupino Hit sestavlja poleg matične družbe s sedežem v Novi Gorici še enajst odvisnih družb, med katerimi jih šest posluje v Sloveniji.

Med ukrepi, s katerimi naj bi dosegli zastavljene cilje, so predvsem ukrepi na prihodkovni strani, čeprav bodo poskušali zmanjšati stroške za polovico. To naj bi dosegli z zmanjšanjem stroškov dela - upokojevanjem in tudi z nekaterimi predčasnimi upokojitvami. Po Podobnikovih besedah bo mogoče potrebitno tudi odpuščanje.

»Radi bi zaustavili letošnje padanje prihodkov, da bi ostali nekje med 14 in 15 odstotki pod načrtovanimi oz. lanskimi,« je še dejal Podobnik. Za povečanje prihodkov bo po njegovih besedah potreben tudi dvig kakovosti storitev in privabljanje dobrih gostov iz bolj oddaljenih destinacij, ki bi v Novi Gorici ostali nekaj dni. Ob vseh načrtih pa se je treba obrniti v zgo-

dovino in pogledati, kako se je razvijal Hit in kolikšen je bil pogum tistih, ki so se odločili za igralništvo, je dejal Podobnik. Podoba Nove Gorice je bila namreč sredi 70. let prejšnjega stoletja vse prej kot turistična. Gospodarska politika je ustvarjala industrijske gigante, ki naj bi iz Nove Gorice naredili gospodarsko središče severne Primorske; trgovina, turizem in gostinstvo razvoja industrije niso niti priljivo dohajali. Vsi poskusi turizma so zato propadali in zamrli. Pravi predhodnik podjetja Hit je bilo podjetje Gostinstvo Rožna Dolina. Novo vsebino v poslovanje podjetja je prinesla priključitev Hotela Aragonavi, takoj nato pa po naključju najdeno dovoljenje za prirejanje iger na srečo. Začele so se intenzivne priprave na odprtje prve igralnice, kar je pomelen prehod na novo dejavnost - prirejanje iger na srečo. 22. decembra 1984 so v Hotelu Park odprli Roulette Salon s 30 igralnimi avtomati in igralno mizo za boule. Mnogi so bili prepričani, da v Novo Gorico gostov ne bo,

drugi pa, da igre na srečo ne sodijo v razvojne načrte mesta. Čas je pokazal drugega. Novo prelomnico pomeni leta 1993 izgradnja Perle, modela prepleta igralniške oz. zabavno-turistične ponudbe. Hit je v 25 letih zrasel v multinacionalno korporacijo. Danes skupino Hit sestavlja poleg matične družbe s sedežem v Novi Gorici še enajst odvisnih družb, med katerimi jih šest posluje v Sloveniji.

GORICA - SSO in SKGZ počastila prof. Albina Sirka

Zahvale in spomini

Ob devetdesetletnici so mu čestitali in poudarili pomembno delo, ki ga je opravil za razvoj slovenskega šolstva

Jubilant, ki so mu v zahvalo za zasluge izročili knjižni dar, med Semoličem, Komelom in Čavdom

BUMBACA

Pokrajinski vodstvi krovnih organizacij SKGZ in SSO sta včeraj v KB centru priredili sprejem za prof. Albina Sirkko ob njegovih 90-letih. Zahvalili so mu se za trud in delo, ki ju je vložil v razvoj slovenskega šolstva na Goriškem. Dolgoletnega profesorja in ravnatelja, ki ga je spremljala hči Nataša, tudi sama profesorica, je prvi nagovoril Livio Semolič za SKGZ; opozoril je, da je slovenska šola kakovostna tudi po zaslugu izbir, ki jih je Sirk skupaj z drugimi šolniki sprejemal pred štirideset in več leti. Zahvalne besede je v imenu vodstva SSO izreklo Julijan Čavdek, ki je obudil spomin, kako je obiskoval zavod Ivan Cankar ravno v letih, ko je Sirk postal

njegov ravnatelj. »Takrat sta ukinili zimovanja, čas, ki smo ga tako prihranili, pa smo vložili v študij, kar se je obrestovalo,« je dejal Čavdek. Iz spomina je črpal tudi ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel, ki ga je sedaj 90-letni profesor poučeval leta 1963. »Z Rudijem Pavšičem sem obiskoval prvi razred nižje srednje šole Ivan Trinko, ki so jo ravno takrat ustanovili,« je povedal Komel.

Za izkazano pozornost se je krovnim organizacijama zahvalila Sirkova hči Nataša, ki je poudarila, kako je bil njen oče vedno nepristranski in kako si je z vsemi močmi prizadeval za razvoj slovenske narodne skupnosti na Goriškem.

Načrt za tovarno Galileo

Tovarni Galileo iz Ronk je treba zagotoviti nadaljnji razvoj s pripravo novega industrijskega načrta. V to je prepričan deželnih svetnikov Demokratske stranke Franco Brusa, ki je vložil dnevnega reda pozval deželo, naj pritisne na družbo Finmeccanica za pripravo razvojnega plana za obrat. Podprtih so ga vsi ostali deželni svetniki iz goriške pokrajine ne glede na stranko.

Lokalski podaljšanim urikom

Goriški župan Ettore Romoli bo predvidoma danes izdal odločbo, na podlagi katere bo na predvečer božiča, 24. decembra, in na zadnji dan leta, 31. decembra, zamrznjen ukrep o predčasnem zaprtju javnih lokalov v mestnem središču. Le-tega so sprejeli, zato da bi omagili nočni hrup, izjemoma pa ga bodo zamrznili, zato da bodo ljudje v božični noči in na silvestro lahko praznovali tudi v mestnih lokalih.

Carlo Lorito in ostali

Tajnik goriških radikalcev Pietro Pipi opozarja na biblične čase italijanskega pravosodnega sistema. Pri tem opozarja, da je proces Carla Lorita v ospredju medijske pozornosti, na vse ostale sodne postopke, ki se vlečejo v nedogled, javnost rada pozabljiva.

Za boljšo participacijo

Goriška pokrajina bo skupaj z laboratorijem Videnske univerze Larem izvedla raziskavo o participaciji ljudi pri odločitvah javnih uprav. Analizirali bodo dva primera spreemanja odločitev, ki zadevata zagradsko Agendo 21 in elektrovod družbe KB1909.

Patrizia Artico na občini

Občina Gorica je včeraj dobila novega vodjo županovega kabineta, njegovega glasnika in odgovornega za tiskovni urad. To je novinarka Patrizia Artico, ki je še do nedavnega dopisovala za dnevnik Messaggero Veneto.

Na Travniku animacija

Na Travniku v Gorici bodo danes popoldne še zadnji praznični dogodki zvezne ASCOM. Božiček bo skupaj z otroki izdeloval lesene igrače, ob 17. uri bo - tudi ob slabem vremenu - nastopil zbor Gospel Mass Choir.

Božičnica drevi v Jamljah

V kulturnem centru v Jamljah bo drevi ob 20.30 božičnica. Nastopili bodo romanski zbor Starši Ensemble, tri plesne skupine in otroški pevski zbor Kremencjak, harmonikar Andrej Gropajc in mešani pevski zbor Gorjansko.

SOVODNJE - Na prazniku športa in priateljstva v ospredju tesnejše čezmejno sodelovanje

Mladost, Sovodnje in Adria se združujejo

Z Mirenci snujejo skupne otroške nogometne ekipe - Predstavili so tudi Zbornik slovenskega športa in publikacijo Mladost 40 ter počastili spomin na Bojana Pavletiča

V Sovodenjah
Custrin, Kuferšin,
Rupel, Lakovič in
Frandočič (levo);
mladi nogometni
Sovodenj,
Mladosti in
mirenke
Adrie (spodaj)

BUMBACA

Praznik nogometa in športa, predvsem pa čezmejnega sodelovanja in odpravljanja že zadnjih ovir, ki ločujejo ljudi. Tako bi lahko opredelili dogodek, ki ga je športno društvo Sovodnje priredilo v ponedeljek v sovodenjski občinski telovadnici. Že od živ-žava otrok pred začetkom prireditve je bilo jasno, da bo praznik v prvi vrsti namenjen ravno mladim, ki bodo, neobremenjeni z mejo in preteklostjo, čez nekaj let pisali nove strani zgodovine na obmejnih območjih. To misel in te želje je bilo občutiti tudi v pozdravnih nagovorih in voščilih, ki so jih izrekli športni delavci in predstavniki javnih uprav. Sovodenjski praznik je imel dva obraza: prvi je odseval zgodovinski trenutek in prikazal splošno sliko zamejskega športa, drugi pa je izzareval nove poglede in prijeme za prihodnost v športu, kulturi in gospodarstvu na Goriškem. Še najbolj je bil v ospredju projekt sodelovanja med mladinskimi nogometnimi ekipami Sovodenj, Doberdoba in Mirna.

Množično srečanje je uvedel predsednik športnega društva Sovodnje, Zdravko Custrin, ki je v pozdravnem nagovoru podčrtal pomen izbire, ki je bo trovala k nastanku projekta o sodelovanju med domačim društvom, doberdobsko Mladostjo in mirenko Adrio. O pomebu sodelovanja je spregovoril tudi predsednik ZŠSDI Jure Kuferšin, ki je izpostavil dejstvo, da smo po obilici lepih besed in želja končno prešli na konkretnejše oblike skupnih pobud. Med drugim se je tudi zahvalil sovodenjskemu društvu, ker je v športni praznik vključilo predstavitev Zbornika slovenskega športa 2009. Zbornik in njegovo vlogo je podrobno pred-

stavljal njegov avtor, novinar in športni delavec Branko Lakovič, ki se je zahvalil vsem, ki so na kateri koli način pomagali pri uresničitvi dragocene publikacije. Mikrofon je nato predal Aldu Ruplu, ki je osvetil lik in zasluge na športnem in družbenem področju pred nekaj meseci umrela Bojana Pavletiča, kateremu je namejenih nekaj uvodnih strani Zbornika. O 40-letnici ŠZ Mladost in o knjigi, ki je v ta namen izšla pred kratkim, je spregovoril Dario Frandolič; poudaril je predvsem dejstvo, da je doberdobsko društvo nastalo iz Slovenskih športnih iger, katerih pobudnik je bil ravno Bojan Pavletič.

Prisotne sta pozdravila tudi sovodenjska županja Alenka Florenin in predstavniki sosednje občine Miren-Kostanjevica Bogomil Nemec, ki sta tesnejše sodelovanje postavila med prioritete cilje upraviteljev z obeh strani meje. Ob zaključku sta o projektu sodelovanja med mladinskimi nogometnimi ekipami spregovorila njegova glavna pobudnika, Igor Juren in imenu Sovodenj in Mladosti ter Luka Cijan in imenu Adrie iz Mirna. Žejala obeh je bila, da bi se poleg otrok, ki bodo sestavljali skupne ekipe in ki niso več obremenjeni z mejo, začeli družiti tudi njihovi starši, hkrati pa tudi vaščani iz nekoč zelo povezanih vasi ob Vipavi. Juren in Cijan sta nakazala tudi načrte, ki jih obe strani snujeta.

Predbožično prireditve je sklenil Zdravko Custrin, ki je predstavil skupni trenerški in spremljevalni kader ter izrekel iskrena voščila za prihajoče leto 2010. Družabnost je zaključila sovodenjsko popoldne, vsi otroci pa so prejeli priložnostno božično darilo. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-5676.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kino

V GORICI DANES

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Natale a Beverly Hills«. Dvorana 2: 15.10 - 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.10 »La principessa e il ranocchio«. Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.10 »Io e Marilyn«.

V TRŽIČU DANES

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.20 - 20.15 - 22.15 »Natale a Beverly Hills«. Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.30 »Piovono polpette« (Digital 3D). Dvorana 3: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.20 - 22.10 »La principessa e il ranocchio«. Dvorana 4: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Io e Marilyn«. Dvorana 5: 15.30 »Astro Boy«; 17.00 - 19.50 - 20.00 »Amelia«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo razširilo paleto naslovnikov za vključitev v prednostne sezname učnega osebja. Tudi suplenti, ki so bili v š.i. 2008-09 imenovani iz zavodskih lestvic za nepretrgoma 180 dñi, smejo namreč vložiti prošnjo, in sicer do 8. januarja 2010 na tajništvo šole, na kateri so poučevali. Obrazci so na razpolago na spletni strani ministrstva za šolstvo; informacije na tajništvih šol in na Uradu za slovenske šole.

Osmice

KUKUKOVI v Doberdalu imajo odprtoto ob četrtekih, petkih sobotah in nedeljah: tel. 0481-78140.

Čestitke

Hip, hip, hura! VERONICA 7 jih ima. Da bi bila vedno tako pridna in nasmejana, ji iz srca želijo nono Marica, nono Luciano, stric Christian in »nonabis« Ivanka.

Razstave

FOTOGRAFSKI KROŽEK ISONTINO - BFI vabi v bar Cichetteria v Ul. Peterarca v Gorici na ogled skupinske fotografiske razstave članov ob koncu leta; do prvih dni januarja 2010.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE v Ul. Carducci 2 v Gorici vabi na ogled razstave »Futurismo. Filippo Tommaso Marinetti, l'avanguardia giuliana e i rapporti internazionali«; do 28. februarja vsak dan med 10. in 19. uri, ob ponedeljkih zaprto; med prazniki bo razstava na ogled 24. in 31. decembra med 10. in 13. uro, 25. decembra in 1. januarja 2010 med 15. in 19. uro in 26. decembra ter 6. januarja 2010 med 10. in 19. uro.

»VERTIGINE DEL SACRO« je naslov razstave, ki bo na ogled do 9. januarja v galeriji Dore Bassi v deželnem auditoriju v Gorici (med 10. in 12. uro ter med 16. in 19. uro, ob nedeljah in praznikih zaprto), v galeriji Ars na Travniku (med 8.30 in 12.30 ter med 15. in 19. uro, ob nedeljah, ponedeljkih in praznih zaprto) in v galeriji Prologo v Ul. Ascoli 8/1 v Gorici (med 17. uro in 19.30, ob nedeljah in praznikih zaprto).

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADRO bo ob običajnem vaškem praznovanju za sv. Štefan, 26. decembra, organiziral v jugovzhodnem uradu tradicionalno razstavo klekljarskih izdelkov na sedežu v Romjanu.

V GALERII A. KOSIČ v Raštelu je na ogled razstava akvarelov in olj slikarja Andreja Kosiča; od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

V GALERII LA SERENISSIMA v Gradišču bo do 31. decembra na ogled razstava Rea Moreua.

V GORIŠKI PODRUŽNICI ZADRŽUNE BANKE DOBERDOB IN SOVODNJE na Korzu Verdi 55 bo do 31. decembra na ogled izviren izvod Slave Vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, katero razstavlja lastnik Roman Gergolet.

Koncerti

OBČINA SOVODNJE vabi na tradicionalni Novoletni koncert, ki bo v občinski telovadnici v nedeljo, 10. januarja 2010, ob 18.30. Nastopajo deklinski pevska skupina Bodeča neža, ansambel Nomos in oktet Vrtnica. Sledi skupna zdravica.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 23. decembra, ob 20.15 nastopil Zbor opere in baleta SNG Maribor s koncertom Božične pesmi sveta; informacije na tel. 003865-3354013, www.kulturni-dom-ng.si.

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: v sredo, 30. decembra, ob 20.45 bo novoletni koncert Balkan Symphony Orchestra; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, www.lipizer.it.

Prireditve

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja božičnico danes, 23. decembra, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah. Sodelovali bodo zbor Združenja staršev otroškega vrtca in osnovne šole Romjan Starši Ensemble, manjša, srednja in večja plesna skupina Kremenjak, otroški pevski zbor Kremenjak, harmonik Andrej Gropajc in mešani pevski zbor Gorjansko.

KD BRIŠKI GRČ v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled otroške gledališke predstave Olgica in maverica (igra Lara Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča), ki bo v tork, 29. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Števerjanu. Vstopnina znaša 3 evre.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE vabi vse otroke na božično delavnico danes, 23. decembra, ob 11. uri; Martina Solc bo pripovedovala pravljico Medenjaček in »pekli« bodo božične piškote iz lepenke.

PD VRH SV. MIHAELA v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov Gorica vabi na tradicionalno božičnico z naslovom Evro za prijatelja, ki bo na dan Sv. Družine, v nedeljo, 27. decembra, v cerkvi na Vrhu po maši ob 10.30. Nastopajo otroci OPZ Vrh Sv. Mihaela in DVS Bodeča neža.

Izleti

SPDG vabi na udeležitev pohoda v Dražgoše čez Ratitovec in noč med soboto, 9., in nedeljo, 10. januarja 2010. Obvezna predhodna prijava do nedelje, 3. januarja 2010; informacije in prijava po info@spdgd.eu ali po tel. 320-1423712 (Andrej).

Obvestila

SPDG obvešča, da bo od 17. januarja do 7. februarja 2010 priredilo nedeljske tečaje smučanja v Forni di Sopra in v Žlebeh (Nevejsko sedlo) in poskrbelo tudi za avtobusni prevoz. Prijave bodo sprejemali v ponedeljek, 28. decembra, v petek, 8. januarja 2010, in v ponedeljek, 11. januarja 2010, ob 18. do 20. ure na sedežu društva, Verdijski Korzo 51/int. v Gorici.

PDV RH SV. MIHAELA v sodelovanju z župnijo Gabrje-Vrh prireja tekmovanje Jaslice pri nas doma. Vabljeni k sodelovanju otroci in odrasli, družine in posamezniki, ki se veselijo pripravljanja jaslic. Prijave sprejema Nerina (tel. 333-1706760). Ogled jaslic bo v soboto, 26. decembra, v dopoldanskih urah.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU obvešča, da bo danes, 23. in v sredo, 30. decembra, zaprta.

OBČINA DOBERDOB obvešča, sprejetje variante št. 8 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu.

Klep bo na razpolago v občinskem tehničnem uradu (od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro, ob sredah med 15. in 17. uro) do 31. decembra in v tem roku lahko vsakdo pisno predloži doberdobskemu županu svoje opombe in nasprotovanja. Počilo glede okolja in sinteza bosta na razpolago za obdobje 60 dni na tehničnem uradu.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča udeležencem silvestrovjanja, ki bo v kletri Dobrovo v Brdih v tork, 29. decembra, da bo prvi avtobus odpeljal s Trga Medaglije d'oro pri ul. Catteini v Gorici ob 16.30, nato s postanki pri vagi blizu pevmskega mesta, v Podgori pri športni palači in v Štandrežu. Drugi avtobus bo odpeljal ob 16.30 iz Doberdoba, nato s Poljan, Vrha, iz Sovodenj in Štandreža. Priporoča se točnost.

DANES V GORICI: 10.00, Maria Lorenzon (sестra Margherita) v kapeli samostana Nostra Signora in na glavnem pokopališču.

DANES V MOŠU: 10.30, Gisella Padoan (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ŠLOVRENCU: 14.00, Giovanna Medeot vd. Cristin (iz splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Benito Tricarico iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in na pokopališču.

VSI, ki bi se radi pridružili sovodenjski puštni skupini, se lahko vpisijo v torek, 29. decembra, med 20.30 in 21.30 v Kulturnem domu v Sovodenjah.

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici bo med božičnimi prazniki zaprta od 24. decembra do 3. januarja 2010. 4. in 5. januarja 2010 pa bo odprta od 15. do 19. ure.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi v Gorici z med božičnimi prazniki zaprta od 28. decembra do 3. januarja 2010. 4. in 5. januarja 2010 pa bo odprta od 15. do 19. ure.

GORIŠKI SEDEŽ ZDRUŽENJA LOČNIH STARŠEV FJK prireja vsak tork ob 20.15 v večnamenskem centru v Ul. Baiamonti 22 v Gorici odprtva srečanja za pomoč ločenim staršem; informacije na tel. 349-3884549, amps.gorizia@yahoo.it, www.mammapeseparati.org.

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR bodo Zveza slovens

ZIMA - Zaradi ledu ustavljen promet na mnogih letališčih

Sneg in dež še povzročata prometni kaos po Evropi

V Italiji posebno prizadet Milan - Vlaki Eurostar so znova začeli voziti pod Rokavskim prelivom

FRANKFURT/LONDON/MILAN/VARŠAVA - Sneg in led še vedno ovirata promet po Evropi. Več kot 3000 potnikov je moralo noč na torek prežeti na letališču v nemškem Frankfurtu, še 5000 so jih namestili v bližnjih hotelih. Tudi na londonskih letališčih Luton, Gatwick in City je še naprej prihajalo do odpovedi in zamud, podobno kot na milanskih in drugih italijanskih letališčih. Vlaki Eurostar pa so medtem včeraj znova začeli voziti pod Rokavskim prelivom.

Na vseh vzletnih in pristajalnih stehah na frankfurtskem letališču - največjem v Nemčiji in enem največjih v Evropi - je bila ponoči huda poledice, zato so jih morali za več ur v celoti zapreti. Včeraj do 6. ure zjutraj, ko so steze znova odprli, je bilo odpovedanih 229 letov.

Čez dan so iz podobnega razloga v Nemčiji zaprli tudi berlinsko letališče Tegel. Letališki delavci so čistili poledenene steze, letala pa so preusmerjali na drugo berlinsko letališče Schönefeld. Letališče Tegel naj bi znova odprli takoj, ko bodo steze s pomočjo soli in različnih kemikalij spet vozne.

O številnih nesrečah zaradi poledice, ki sta jo povzročila sneg in dež, poročajo tudi z nemškimi cestami, še posebej iz zveznih dežel Hessen, Porenje-Pfalška, Saška in Bavarska. V Nemčiji je oviran tudi železniški promet, med drugim berlinski S-bahn.

Sneg in led sta bila kriva tudi za prometni kaos v Londonu in drugod v Veliki Britaniji. Letališče Luton so morali v noči na torek za več ur zapreti, odpovedi poletov pa so se vrstile ves včerajšnji dan. Napeto je bilo in je še vedno tudi na letališčih City in Gatwick, kjer so morali sredi noči odstranjevati led s stez.

O težavah zaradi poledice in snega poročajo tudi z letališči drugih britanskih mest, do težav pa prihaja tudi na cestah. Več cest je bilo ponoči le stežka prevoznih, na tisoče ljudi je občitalo v prometu, mnogi so morali noč celo preživeti v začasnih bivališčih. Največ težav so imeli na jugu Anglije in ponekod v Walesu.

Hiti vlaki Eurostar, ki London pod Rokavskim prelivom povezujejo s Parizom in Brusljem, pa so klub še naprej slabemu vremenu včeraj zjutraj okoli 8. ure vendarle znova začeli voziti, čeprav še ne v polnem obsegu. Prvi hiti vlak TGV je odpeljal iz Pariza proti Londonu in na svoj cilj uro in pol kasneje tudi srečno prispev. Srečno je sicer v London prispev tudi vlak iz Bruslja. Oba sta bila nabito polna potnikov, kar pomeni 750 ljudi na vlak.

Vlaki Eurostar zaradi incidenta v noči na soboto, ko je sredi 50-kilometrskega predora pod Rokavskim prelivom za več ur občitalo kar 2000 potnikov, tri dni niso vozili. Pod pritiskom javnosti in tudi politike se je vodstvo nato v ponedeljek odločilo, da je včeraj vendarle znova sprostilo promet.

A vlaki zaenkrat vozijo v manjšem obsegu kot ponavadi, vodstvo Eurostarja pa ljudi poziva, naj - če je le mogoče - odložijo potovanje pod Rokavskim prelivom ali si poiščajo kakšno drugo prevozno sredstvo. Kot poroča dpa, so se z vlaki Eurostar včeraj lahko peljali tisti, ki so imeli vozovnice že za soboto ali nedeljo, vsak tretji vlak po običajnem voznu redu pa je odpovedan.

Do težav medtem še naprej prihaja tudi v severni Italiji. Sneg in led sta popolnoma ohromila Milan, kamor je obrambno ministrstvo poslalo 600 vojakov, da bodo pomagali pri čiščenju ulic. Na največjem milanskem letališču Malpensa, ki je pomembno križišče v evropskem in mednarodnem letalskem prometu, je v noči na torek občitalo na stotine potnikov, zaprti pa je ostalo do včeraj popoldne. Zaprti sta bili tudi letališči Linate in Orio al Serio, ki sta včeraj sicer delovali, a komajda. Zaprti sta bili tudi letališči v Veroni in Genovi, iz Turina in Bolgome pa so poročali o velikih zamudah in številnih odpovedih.

Kot je sporočil glavni italijanski le-

talski prevoznik Alitalia, lahko trenutno zagotovi, da bodo opravljeni vsi mednarodni leti z rimskega letališča Fiumicino, medtem ko za domače letne ne more dati nobenega zagotovila.

Železniško omrežje na severu Italije so včeraj prav tako zaznamovale velike zamude, zasneženih je še vedno tudi kakih tisoč kilometrov avtocest. Za vožnjo preko Apeninov so nujne snežne verige, sicer pa civilna zaščita Italijane poziva, naj raje ostanejo doma. Prometni minister Altero Matteoli je izključil možnost, da bi železniški potniki imeli pravico do odškodnin zaradi zamud.

Proti vzhodu, na Poljskem, je medtem v zadnjem dnevu zaradi hudega mraza umrlo deset ljudi. S tem je število življenj, ki jih je to zimo na Poljskem terjal mraz, naraslo že na 79. Velika večina jih je umrla od petka, ko so se temperature spustile celo na minus 20 stopinj Celzija. Večinoma gre za brezdomce, ponavadi vinjene. Žalostni rekord je sicer Poljska postavila v zimi 2005/2006, ko je zaradi mraza umrlo 233 ljudi.

O številnih nesrečah zaradi poledice, ki sta jo povzročila sneg in dež, poročajo tudi z nemškimi cestami, še posebej iz zveznih dežel Hessen, Porenje-Pfalška, Saška in Bavarska. V Nemčiji je oviran tudi železniški promet, med drugim berlinski S-bahn.

Sneg in led sta bila kriva tudi za prometni kaos v Londonu in drugod v Veliki Britaniji. Letališče Luton so morali v noči na torek za več ur zapreti, odpovedi poletov pa so se vrstile ves včerajšnji dan. Napeto je bilo in je še vedno tudi na letališčih City in Gatwick, kjer so morali sredi noči odstranjevati led s stez.

O težavah zaradi poledice in snega poročajo tudi z letališči drugih britanskih mest, do težav pa prihaja tudi na cestah. Več cest je bilo ponoči le stežka prevoznih, na tisoče ljudi je občitalo v prometu, mnogi so morali noč celo preživeti v začasnih bivališčih. Največ težav so imeli na jugu Anglije in ponekod v Walesu.

Hiti vlaki Eurostar, ki London pod Rokavskim prelivom povezujejo s Parizom in Brusljem, pa so klub še naprej slabemu vremenu včeraj zjutraj okoli 8. ure vendarle znova začeli voziti, čeprav še ne v polnem obsegu. Prvi hiti vlak TGV je odpeljal iz Pariza proti Londonu in na svoj cilj uro in pol kasneje tudi srečno prispev. Srečno je sicer v London prispev tudi vlak iz Bruslja. Oba sta bila nabito polna potnikov, kar pomeni 750 ljudi na vlak.

Vlaki Eurostar zaradi incidenta v noči na soboto, ko je sredi 50-kilometrskega predora pod Rokavskim prelivom za več ur občitalo kar 2000 potnikov, tri dni niso vozili. Pod pritiskom javnosti in tudi politike se je vodstvo nato v ponedeljek odločilo, da je včeraj vendarle znova sprostilo promet.

A vlaki zaenkrat vozijo v manjšem obsegu kot ponavadi, vodstvo Eurostarja pa ljudi poziva, naj - če je le mogoče - odložijo potovanje pod Rokavskim prelivom ali si poiščajo kakšno drugo prevozno sredstvo. Kot poroča dpa, so se z vlaki Eurostar včeraj lahko peljali tisti, ki so imeli vozovnice že za soboto ali nedeljo, vsak tretji vlak po običajnem voznu redu pa je odpovedan.

Do težav medtem še naprej prihaja tudi v severni Italiji. Sneg in led sta popolnoma ohromila Milan, kamor je obrambno ministrstvo poslalo 600 vojakov, da bodo pomagali pri čiščenju ulic. Na največjem milanskem letališču Malpensa, ki je pomembno križišče v evropskem in mednarodnem letalskem prometu, je v noči na torek občitalo na stotine potnikov, zaprti pa je ostalo do včeraj popoldne. Zaprti sta bili tudi letališči Linate in Orio al Serio, ki sta včeraj sicer delovali, a komajda. Zaprti sta bili tudi letališči v Veroni in Genovi, iz Turina in Bolgome pa so poročali o velikih zamudah in številnih odpovedih.

Kot je sporočil glavni italijanski le-

V Milatu čistijo ulice tudi vojaki

Demokrati blizu potrditve zdravstvene reforme

WASHINGTON - Ameriški senat je včeraj zjutraj uspešno opravil že drugo proceduralno glasovanje o potrditvi predloga reforme zdravstvenega sistema in tudi tokrat z minimalno potrebo večino 60 glasov. Če katerega od demokratov ne bo doletelo kaj hudega, bo predlog potrenj najkasnejše do četrtnika.

"Ciljna črta je že vidna. Nismo prvi, ki skušamo sprejeti reformo, vendar pa bomo zadnji," je včeraj dejal demokratiski senator iz Montane Max Baucus. Tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs je dejal, da ne gre več za to, ali reforma bo, ampak za to, kdaj bo. Predsednik ZDA Barack Obama je zaradi reforme preložil odhod na praznične počitnice na Havaje.

Da je optimizem demokratov upravičen, je v ponedeljek pokazala podpora ameriških zdravnikov. Ameriško zdravstveno združenje (AMA) je bilo doslej proti reformi, v ponedeljek pa je njen predsednik Cecil Wilson dejal, da so spremenili mnenje. "Amerika ima najboljšo zdravstveno nego na svetu, ampak za tiste, ki si jo lahko privoščijo. Preveč ljudi nima dostopa do zdravstva in to za zdravnike ni sprejemljivo," je dejal Wilson, ki je za zdravnike uspel izposlovati nekaj ugodnosti.

Na Češkem odškodnine za žrtve invazije leta 1968

PRAGA - Češki predsednik Vaclav Klaus je včeraj podpisal zakon, v skladu s katerim bodo žrtve sovjetske invazije na takratno Češkoslovaško leta 1968 in njihovi svojci prejeli dejavnino odškodnino. Ko so tanki in vojaki avgusta 1968 v Pragi nasilno zatrli reformno gibanje, t. i. praško pomerilo, je umrlo več kot sto ljudi, več sto jih je bilo ranjenih.

Prizadeti lahko do konca leta 2010 vložijo zahtevke na notranje ministrstvo, nakar jim bo pripadala enkratna odškodnina v višini od 30.000 do 150.000 kron (od 1139 do 5697 evrov). Zakon, ki ga je včeraj podpisal Klaus, po poročanju češke tiskovne agencije ČTK zapira pravno praznino.

Po prvem valu izplačevanja odškodnin leta 2005 je namreč od okoli 500 vloženih zahtevkov 400 ostalo nerezni, saj so svojci žrtv že za časa komunizma leta 1989 prejeli nadomestila. Višino teh bodo sedaj prištevati k novim, sodobnemu času primerenim odškodninam, je sporočil predstavnik češke vlade.

Na Češkoslovaško so avgusta 1968 vdrle vojske petih članic Varšavskega pakta - Sovjetske zveze, Poljske, Madžarske, Bolgarije in Nemške demokratične republike, s ciljem zatrjati prasko pomlad. Ubihit je bilo 108 ljudi, 500 jih je bilo ranjenih. (STA)

BALKAN - Predsednik Tadić: To je zgodovinski korak

Srbija je uradno vložila kandidaturo za članstvo v EU

STOCKHOLM - Srbija je včeraj uradno vložila kandidaturo za članstvo v Evropski uniji. Srbski predsednik Boris Tadić je na slovesnosti v Stockholmu prošnjo izročil švedskemu premjeru Frederiku Reinfeldtu, poročajo tudi tiskovne agencije.

Reinfeldt je na novinarski konferenci po slovesnosti dejal, da je vložitev kandidature zgodovinski korak za Srbijo in celotno regijo. "Prepričan sem, da kandidatura Srbije ni pomembna samo za razvoj Srbije, temveč za celotno regijo," je poudaril.

Tadić je prav tako dejal, da je tadan za Srbijo zgodovinski. "Danes se spominjam Zorana Djindjića in njegove vizije evropske Srbije. On je začel to vizijo in jo prenesel skozi najmračnejše dneve diktature. Danes je dan, ko so njegove ideje potrjene. Evropa za nas pomeni vrednoto in strpnost, mir in vzajemno spoštovanje," je po poročanju srbske tiskovne agencije Beta poudaril Tadić.

Evropski komisar za širitev Olli Rehn pa je ocenil, da je vložitev srbske kandidature "krona za švedsko predsedstvo EU". Srbija je krenila proti EU z vso resnostjo. Srbija je ključna država Zahodnega Balkana in vidimo, da se celotna regija premika proti EU. To je zelo pomembno za mir, stabilnost in prihodnost Evrope," je poudaril.

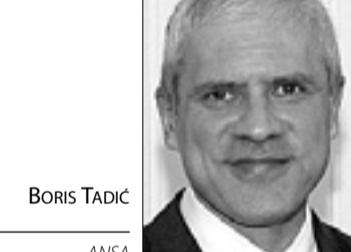
Srbska vlada je v soboto uradno sporočila, da bo vložila kandidaturo za članstvo, švedsko predsedstvo EU pa je nato še isti dan sporočilo, da je srbska

delegacija v Stockholm dobrodošla v torek.

Z vložitvijo kandidature je Srbija v kratkem času zabeležila tretji uspeh na poti približevanja EU. Zunajšnjih ministrstev so 7. decembra v Bruslju po daljši blokadi sprejeli odločitev o odmrzništvu trgovinskega dela sporazuma o stabilizaciji in pridruževanju, ki ga je Srbija z EU sklenila aprila lani med slovenskim predsedovanjem unije.

Poleg tega lahko državljanji Srbije, skupaj z Makedonci in Črnogorci, od sobote v vse države v območju schengena potujejo brez vizumov.

Več članic EU je sicer v zadnjem času Srbijo posvarilo pred prezgodnjim vlaganjem kandidature za članstvo. Naužnjije je svarilo izrekel nizozemski zunanjji minister Maxime Verhagen, ki je 16. decembra ob obisku v Beogradu dejal, da "vložitev kandidature ne bo pospešila procesa priključevanja v unijo". (STA)

BORIS TADIĆ

ANSA

IRAN - ZDA grozijo s sankcijami Ahmadinedžad zavrača poročila o gradnji jedrske bombe

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je zavrnjal navedbe v britanskem časniku The Times, ki je minuli teden poročal, da se Teheran pripravlja na preizkušanje zadnje komponente, ki je potrebna za izdelavo jedrske bombe. Kot je dejal v pogovoru za ameriško televizijo ABC, gre za izmišljotine Washingtona.

The Times je 14. decembra objavil zaupne dokumente, ki opisujejo štiriletni načrt Teherana za testiranje nevronskoga sprožilca, dela jedrske bombe, ki sproži eksplozijo. Kot je poročal britanski časnik, dokumenti po navedbah tujih obveščevalnih služb izhajajo iz začetka leta 2007, kar je štiri leta po datumu, po katerem naj bi Teheran ustavil program jedrskega orožja. Ahmadinedžad je včeraj poudaril, da gre za popolnoma izmišljene dokumente, ki jih je razpečevala ameriška vlada. V pogovoru, ki ga je televizija ABC objavila v ponedeljek zvečer, je Ahmadinedžad še dejal, da se mu zdijo nekatere trditve glede iranskega jedrskega programa kot "ponavljajoče se in neokusna šala".

Eden glavnih svetovalcev ameriškega predsednika Baracka Obame David Axelrod je sicer v nedeljo za ABC poročal, da so vsakršne trditve, po katerih naj bi Washington izmislił v britanskem časniku objavljene dokumente, "absurdne". Včeraj pa je Bela hiša sporočila, da ima Iran do konca leta čas, da pozitivno odgovori na predlog IAEA; v nasprotju s primerom bo deležen hudi sankcij.

AFGANISTAN - Generalni sekretar Nato na obisku

Rasmussen napoveduje nov zagon v boju proti talibanim

KABUL - Generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen je včeraj prvič od napovedi o okrepitvi zavezniških sil in Afganistanu obiskal Kabul, kjer je napovedal, da bo s prihodom več tisoč novih zavezniških vojakov v prihodnjem letu v deželi pod Hindukušem zavel svež veter. "V letu 2010 bo prišlo do novega zagona," je na skupni novinarski konferenci z afghanistanskim predsednikom Hamidom Karzajem dejal Rasmussen. Afganistanom pa je obljubil,

LJUBLJANA

Slovenski komorni zbor

Ustanova Imago Sloveniae - Podobe Slovenije bo v dvorani Marjana Kozina v Slovenski filharmoniji organizirala božični koncert Slovenskega komornega zborja s solisti. Današnji koncert, ki ga bo vodila dirigentka Martina Batič, se bo prizel ob 20. uri. Projekt Imago Sloveniae ali Podobe Slovenije je združenje 30 slovenskih občin, družbenih in kulturnih središč, ki med drugim pripelja koncerte uglednih domačih in tujih glasbenikov, s čimer pripomore k celostnemu razvoju posameznih regij.

Slovenski komorni zbor Slovenske filharmonije se bo izkazal s štirimi solisti, zborovsko petje bodo popestrili tudi vokalno-instrumentalni deli pod umetniškim vodstvom Batičeve. Celoten koncertni program bo letnemu času primerno praznično obarvan, iz blagajne Cankarjevega doma pa so sporočili, da se cena vstopnice giblje od deset do 18 evrov. Na spletini strani projekta piše, da se zavzemajo za pospeševanje vsespolnega gospodarskega, turističnega in kulturnega razvoja. S svojo naravnostjo želijo sistematično oblikovati identiteto posameznih krajev, kar zanje pomeni novo obliko promocije v slovenskem in mednarodnem prostoru. (STA)

LJUBLJANA - CD

Rojstvo modernizma

V Cankarjevem domu so včeraj odprli razstavo Rojstvo modernizma - Prelomnica v slikarstvu 1976-80: Emerik Bernard in Tomo Podgornik. Razstava hčce pokazati, da umetnika sodita v antologijo svetovnega modernega slikarstva; njuno umetništvo, presežnost in izjemnost mora tudi kritika šele spoznati, je zapisal Andrej Medved. Mejnika za razstavo s pomenljivim naslovom Rojstvo modernizma v slovenski likovni umetnosti (po drugi vojni) sta Podgornikova prva dogena slika iz leta 1976 in prvo bernardovsko platno iz leta 1980, je zapisal avtor razstave Medved. Razstavo so v Cankarjevem domu pripravili v sodelovanju z Obalnimi galerijami Piran. V Galeriji CD bo na ogled do konca januarja.

Sicer je razstava leta 2006 gostovala v Slovenski galeriji A+A. Slo je za prenos razstave izbora del obeh umetnikov, ki je bila pred tem na na ogled tudi v koprski galeriji Loža. Kot je tedaj zapisal Medved, je Emerik Bernard prehodil vso pot Zahodnega modernega slikarstva kot praktično in teoretično pripravo za vstop v bernardovsko sliko po letu 1980. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK Rossetti

Dvorana Bartoli

V nedeljo, 27. decembra ob 11.00 in ob 17.00 / »Varietà«. / Ponovitve: v pondeljek, 28., v torek, 29. ob 17.00, v sredo, 30. decembra ob 11.00 in ob 17.00, v soboto, 2. januarja ob 17.00 ter v nedeljo, 3. januarja ob 11.00 in ob 17.00.

V četrtek, 7. januarja ob 20.30 / Luigi Pirandello: »Il giuoco delle parti«. Režija: Elisabetta Curir. Nastopajo: Geppy Gleijeses, Marianella Bargilli, Leandro Amato, Antonio Ferrante, Franco Ravera, Massimo Cimaglia, Ferruccio Ferrante, Francesco Pupa, Francesco Sgrò in Antonella Familiari. / Ponovitve: v petek, 8. ob 16.00, v soboto, 9. ob 20.30 in v nedeljo, 10. januarja ob 16.00.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Blažno resno ... o Desi

V nedeljo, 27. decembra ob 18.15 Linhartova dvorana / Desa Muck: »Blažno resno o seksu«.

V ponedeljek, 28. decembra ob 18.15 Linhartova dvorana / Desa Muck: »Blažno resno slavn«.

V torek, 29. decembra ob 18.15 Linhartova dvorana / Desa Muck: »Blažno resno zadeti«.

V sredo, 30. ob 21.15 in v četrtek, 31. decembra ob 21.00 Linhartova dvorana / Žanina Mirčevska: »Art Export«. Režija: Eduard Miller. Nastopa Slovensko stalno gledališče Trst: Vladimir Jurc, Danjal Malalan, Violeta tomić, Petruška Panizon, Polona Vetrh, Romeo Grebenšek, Lara Komar, Primož Forte in Maja Blagočević.

V torek, 31. decembra ob 19.00 Klub CD / Boris Koral: »Ločeni odpadki« (narodna komedija), nastopajo: Boris Koral, Jaša Jamnik, Lotos Šparovec / Mihaj Brajnik. / Ponovitve: v petek, 8. in v soboto, 9. januarja ob 20.00.

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 23. decembra ob 19.30 / Bernard-Marie Koltès: »Roberto Zucco«.

V sredo, 30. decembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza in Davor Božič: »Neron«. / Ponovitve: v četrtek, 31. decembra ob 19.00.

V torek, 29. decembra ob 19.30 / Thomas Middleton in William Rowley: »Prenemanje«.

Mala drama

V sredo, 30. decembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: Življenje podeželskih

plejbojevpo drugi svetovni vojni«.

Danes, 23. decembra ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V torek, 29. decembra ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V četrtek, 31. decembra ob 19.30 / David Manet: »Bostonška naveza«.

Mestno gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Danes, 23. decembra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Jutri, 24. decembra ob 11.30 / Peter Stone, Julie Styne in Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vročke«. / Ponovitve: v torek, 29. ob 19.00, v sredo, 30. in v četrtek, 31. decembra ob 19.30.

V pondeljek, 28. decembra ob 19.30 / Steven Sater in Duncan Sheik: »Pomladno Prebujenje«.

Mala scena

V pondeljek, 28. ob 20.00 in v četrtek, 31. decembra ob 17.00 / Erik Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločini«.

Sentjakobsko gledališče

V četrtek, 31. decembra ob 19.30 / Gasper Tič: »Tičja kletka«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V četrtek, 31. decembra ob 18.00 / »Concerto di fine anno«. Dirigent: Francesco Bonnini. Solisti: Silvia dalla Benetta, Sarah Maria Punga Antonio Siragusa in Alberto Gazale ter orkester in zbor gledališča Verdija.

V petek, 22. januarja ob 20.30 / G. Donizetti: »Maria Stuarda«. / Ponovitve: v soboto, 23. ob 17.00, v nedeljo, 24. ob 16.00, od torka, 26. do petka, 29. ob 20.30 ter v soboto, 30. januarja ob 16.00.

Dvorana de Banfield Tripovich

V petek, 1. januarja 2010 ob 18.00 / »Concerto di capodanno«. Nastopa pihalni orkester Giuseppe Verdi.

V nedeljo, 3. januarja 2010 ob 16.30 / »Marinella«. Glasba M. Sinico.

Stalno gledališče FJK Rossetti

Danes, 23. decembra ob 20.30 / P. I. Čajkovskij: »Lo schiaccianoci« / Nastopajo solisti in skupina Moscow Festival Ballet.

V sredo, 30. decembra ob 20.30 / »Estaba la Madre - Misa Tango«. Dirigent: Luis bacalov. Nastopa Mitteleuropejski orkester in zbor Furlanije Julijske Krajine.

V soboto, 2. januarja ob 20.30 / »Russia Eterna«. Prireditev akrobatskega, koreografskega, folklornega in cirkuskega plesa. Nastopa rusko narodno gledališče.

KOMEN

Dunaj po Dunaju

Pet abonmajskih koncertov društva Pihalni orkester Komen

Dunaj po Dunaju je naslov koncerta, ki ga v soboto, 26. decembra ob 19.30 v Športni dvorani Osnovne šole Komen pripravlja Društvo Pihalni orkester Komen in z gala novoletnim koncertom vabi k vpisu petih abonmajskih koncertov na različnih prizoriščih v Komnu in okolici. Društvo je tovrstno ponudbo prvič organiziralo lani z namenom, da s povezovanjem domačih ustvarjalcev in vrhunskih slovenskih in tujih umetnikov digne prepotrebno kulturno zavest širšega komenskega okoliša. Pomemben del tega je nedvomno tudi številčna podpora druščina, ki se je skupaj s pihalnim orkestrom Komen julija letos udeležila mednarodnega tekmovanja v zlati dvorani na Dunaju. S svojo pozitivnostjo in iskreno podporo so ti so-potniki prispevali k uspehu komenskih godbenikov in bodo otvoriti večer abonmajskih večerov v celoti posvetili uspešni dunajski avanturi in jo slikovito predstavili širšemu občinstvu. S Pihalnim orkestrom bosta kot gostje bodo nastopili Uroš Pavlovič (trobenta), Salvador Ruiz Cabrera (violina) in baletna plesalka Marjetka Kosovac in Ivan Kozyuk, program pa bosta povezovala Ana Tavčar in Ivan Lo-

trič. Uvodni koncert (v tonaliteti Straussovih valčkov) naj bi tako kar najbolj domiselnobocinストラスの曲を演奏する) bodo na koncertu (Društvo Pihalnega orkestra Komen) ter tako doživiti pozitivno izkušnjo žive glasbene govorcev, kot je v licni publikaciji zapisal umetniški vodja Simon Peričič, sicer dirigent komenskega pihalnega orkestra. Na predvečer slovenskega kulturnega praznika (7. 02. 2010) se bodo na drugem abonmajskem koncertu z naslovom »Tu sem doma« v Kulturnem domu v Kobeglavi predstavili različni sestavi in društva: Mladinski pihalni orkester Komen GŠ Sežana (dirigent: Andrej Kobal), Pevski zbori OŠ Komen (dirigentka: Andreja Rustja), Mešani pevski zbor Gorjansko (dirigent: Goran Ruzzier), Mešani pevski zbor »Cominum« (dirigentka: Ingrid Tavčar), ŠKUD 15. februar Komen (baletna sekacija s skupino Nasmej in Katařína Kosovac), KD Karla Štrekla Komen, kulturna sekacija Društva »Vrt« Škrbina, Knjižnica Komen in Društvo »Brest« (Brestovica pri Komnu) – koncert bo vodila Ana Godnik, režiser večera pa bo Sergej Verč. Tretji abonmajske koncert bo vodil Rok Furlan.

Ciklus komenskih glasbenih dogodkov bodo 9. oktobra 2010 v Kulturnem domu Komen zaokrožile »Jesenske simfonije« v izvedbi Simponičnega orkestra Domžale-Kamnik pod vodstvom Simona Peričiča.

Pihalni orkester Komen vabi k vpisu vsak petek od 19.00 do 20.00 ure v Godbenem domu (za Kulturnim domom v Komnu) in eno uro pred začetkom prvega abonmajskega koncerta 26. decembra v športni dvorani OŠ Komen.

Tatjana Gregorič

V nedeljo, 3. januarja ob 18.00 / »Joyful Gospel Singers«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V pondeljek, 28. decembra ob 18.00

Gallusova dvorana / Peter I. Čajkovskij: »Hrestač - Božična zgodba«. Nastopajo: balet koreografa Jurija Vámosa: dirigent: Marko Gašperšič; solisti: Ana Klašnja, Rita Pollacchi, Anton Bogov in Michal Stipa. / Ponovitve: v torek, 29. ob 18.00, v sredo, 30. in v četrtek, 31. decembra ob 19.30, v nedeljo, 3. januarja ob 17.00 in v torek, 5. januarja ob 19.30.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V tirome, 29. in v sredo, 30. decembra ob 20.30 Kosovelova dvorana / »Razmetane postelje / Unmade beds«. Režija: Alexis dos Santos. / Ponovitve: v četrtek, 31. decembra, od pondeljka, 4. januarja do srede, 20. januarja ob 20.30.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V tirome, 29. in v sredo, 30. decembra ob 20.30 Kosovelova dvorana / »Razmetane postelje / Unmade beds«. Režija: Alexis dos Santos. / Ponovitve: v četrtek, 31. decembra, od pondeljka, 4. januarja do srede, 20. januarja ob 20.30.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V petek, 1. januarja ob 18.00 Gallusova dvorana / »Novoletni koncert«. Nastopa Orkester Slovenske Filharmonije. Dirigent: Ivan Repušič; solista: Ivanka Mula - soprano.

V petek, 1

LJUBLJANA - Imenovanje najboljših športnikov Slovenije brez presenečenj

Kozmus, Majdičeva in nogometna reprezentanca

Posebni priznanji za Petkovška in Cerarja - Podelitev v Cankarjevem domu

LJUBLJANA - Atlet Primož Kozmus (369 točk) in smučarska tekačica Petra Majdič (371) sta najboljša športnika leta 2009 v Sloveniji po izboru Društva športnih novinarjev Slovenije (DŠNS).

Ekipa leta je nogometna reprezentanca Slovenije (99). Med športniki je drugi kajakaš Peter Kauzer (154) in tretji hokejist Anže Kopitar (108), med športnicami pa je bila druga alpska smučarka Tina Maze (284), tretja pa judoistka Urška Žolnir (72). Kozmus, najboljši slovenski športnik lanskega in predlanskega leta, je na OI avgusta lani v Pekingu v metu kladiva osvojil prvo slovensko zlato olimpijsko odličje v kraljici športov v zgodovini in si nato letos v Berlinu kot prvi slovenski atlet priboril tudi zlato na svetovnem prvenstvu. Majdičeva je podobno kot leta 2008 osvojila mali kristalni globus za sprintersko skupno zmago v svetovnem pokalu. Izjemno uspešno športno leto so kronali nogometaši z uvrstitev na zaključni turnir svetovnega prvenstva, ki bo prihodnje leto v Južnoafriški republiki.

Nagrado za fair play sta prejela telovadec Mitja Petkovšek in njegov trener Edvard Kolar. Miro Cerar, s 30 medaljami na velikih tekmovalnih najuspešnejši slovenski športnik, je dobil posebno priznanje ob njenem življenskem jubileju; letos je obeležil 70-letnico, Peter Mankoč je za svoje izjemne rezultate v plavanju dobil nagrado za posebne dosežke.

DŠNS je najboljše športnike sezone razglasilo na tradicionalni prireditvi Športnik leta v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Uro in pol pred tem je Danilo Türk, predsednik Republike Slovenije, v predsedniški palati sprejel najboljše športnike države in goste, nato pa je imel nagon na prireditvi.

PRIMOŽ KOZMUS

PETRA MAJDIČ

DŠNS je prireditvev Športnik leta v samostojni Sloveniji pripravilo devetnajst, skupaj pa je bila že 42. DŠNS jo je tudi letos organiziral z Olimpijskim komitejem Slovenije ter z ministritvom za šolstvo in šport.

Prireditvev je potekala tudi dobrodelna licitacija. Vrhunski slovenski športniki Sara Isakovič, Marija Šestak, Luka Špik, Peter Kauzer, Primož Kozmus, Bojan Tokič, Matic Osovnikar in Mitja Petkovšek so podarili svoje drese društvu za Kakovostno rehabilitacijo otrok Slovenije (KROS), s pomočjo katerih so na licitaciji zbirali denar. Ta bo namenjen za nakup prilagojenih igral in pripomočkov za nov oddelek oziroma njegovo igrišče na Inštitutu za rehabilitacijo republike Slovenije.

NOGOMET - Zamenjava

V Vidmu De Biasi namesto Marina

Novi trener obljudil boj za uvrstitev v evropsko ligo

VIDEM - Pasquale Marino (**na sliki**) je v letošnjem A-ligi že deseti trener, ki je moral zapustiti svoj položaj. Da bo zaradi slabih rezultatov Udineseja moral po dveh letih in pol naposled oditi, je bilo jasno že v pondeljek, včeraj dopoldan po je odstavitev dobila uradni pečat. Na klopi videmskega prvoligaša ga bo zamenjal 53-letni Gianni De Biasi. Sprva je bilo rečeno, da bodo Marinu dali še eno možnost, po preložitvi nedeljske tekme s Cagliarijem, pa so se odločili pohititi s trenerjevo zamenjavo, da bi novi imel do januarskega nadaljevanja prvenstva dovolj časa, da se seznaniti s problemi moštva.

Kaplja čez rob je pomenila izmenjava mnjen med lastnikom kluba Pozzom in Marino. Prvi je v nekem intervjuju izjavil, da »smo v zadnjih treh letih dosegli bolj malo«, Marino pa mu je odgovoril, da je pod njegovim vodstvom klub »počeseteril vrednost igralskega kadra, ne da bi Udinese veliko investiral v okrepitve.«

Kakorkoli že, ni mogoče reči, da Pozzo z Marinom ni imel potrpljenja. Lani ob tem času so bili rezultati enako slabi, a je Marino ostal, v zadnjih krogih pa je moštvo osvojilo 22 od 24 možnih točk in se uvrstilo na 7. mesto.

De Biasija je Pozzo kontaktiral že leta 2005, ko je Videm zapustil Luciano Spalletti, naposled so se odločili za Serseja Cosmija. De Biasi ima tudi odprte račune z videmskimi navijači, saj je 29. septembra 2044 njenogov Brescia zmagal v Vidmu z golom, ki ga je Mannini dosegel, ko je vratar videmskega moštva De Sanctis ležal poškodovan na tleh. Nekdanji trener Torina in Brescie se je z Udinejem dogovoril za šest mesecev, na predstaviti pa dejal, da še vedno upa, da jim bo uspelo ob koncu sezone doseči uvrstitev v evropsko ligo.

SLOVENCI V VIŠJIH DRŽAVNIH PRVENSTVIH - Sofia Carciotti

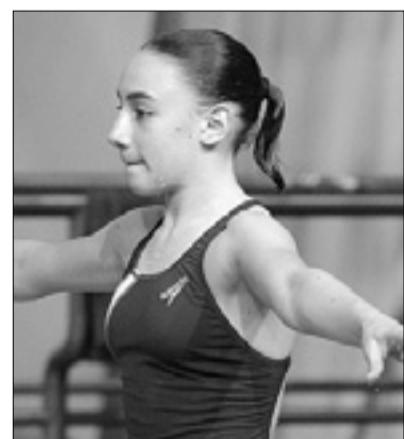
Prve stopničke

V Bocnu z osebnim rekordom 3. na državni selekciji za EP v skokih v vodo

Petnajstletna tekmovalka tržaškega društva Trieste Tuffi Sofia Carciotti, sicer dijakinja znanstvenega liceja Franca Prešernja, je na prvem letosnjem državnem tekmovaljanju v skokih v vodo, Božični trofeji v Bocnu, prvič stopila na zmagovalne stopničke. Na tekmovaljanju s stolpa je namreč med mladinkami kot debitantko osvojila 3. mesto z osebnim rekordom 235,50 točke. Za zmagovalko Camillo Salice iz Rima je zaostala za pet najst točk. Rezultat Carciottijeve (skakala je z višine 5 ali 7,5 metra) je zelo dober, če vemo, da je imela med osmimi tekmovalkami skoke z najtežjim koeficientom (od 1,6 do 2,7). Če se ji sedmi skok (koeficient 2,1) ne bi bil popolnoma ponosenčil, bi bila bržkone celo prva, kar je za mlado športnico, ki šele prvo leto nastopa v kategoriji mladink, zelo spodbuden dosežek. Tekmovaljanje je štelo kot selekcija za nastop na evropskem prvenstvu, nobena tekmovalka pa ni dosegla norme 280 točk.

»Moj letosnji cilj je, da to normo izpolnim, morda že na naslednji tekmi, to je državno mladinsko zimsko prvenstvo, ki bo februarja v Bocnu. Že tokrat bi bila lahko dosegla veliko boljši izid, če mi en skok ne bi spodletel in bi malo boljše izvedla še nekatere druge,« je samožavestno povedala Sofia, ki ima že zelo veliko rezerv, če vemo, da bosta še čez nekaj dni minili dve leti, odkar se je začela ukvarjati s to zahtevno športno disciplino in je s stolpa še pred nekaj meseci začela skakati z višine 7,5 metra.

V Bocnu je Sofia nastopila tudi s trimetske (6. mesto) in metrske deske (8. mesto). »Najbolj pa mi leži stolp,« je že povedala.

Sofia Carciotti

KROMA

ODOBJOKA - V moški A1-ligi je bil vseskozi na igrišču samo Števerjanski odbojkar **Loris Mania** v dresu Modene. Na gostovanju v Macerati je Modena izgubila s 3:1, Mania je sprejel 24 žog: perfektno 54%, pozitivno 79% z dvema napakama. Perugia je v Monzi klonila po petih nizih, **Matej Černic** pa tokrat ni bil v postavi. Piacenza, kjer nastopa **Tine Urnaut** pa je na domačih tleh premagala Taranto s 3:0. Urnaut je stopil na igrišče samo v tretjem nizu in dosegel točko. Danes: Modena - Verona, Perugia - Sisley (ob 22.45 po Rai sport più), Loreto - Piacenza.

V moški B1-ligi je Golden Plast Potentino, kjer nastopa **Damir Kosmina**, premagala Pallavolo Cascino s 3:0. Uspešen je bil tudi Bibione volley: v kraju Viadana pri Mantovi je zmagal s 3:1, tokrat pa **Kristjana Stoparja** ni bilo v postavi.

KOŠARKA - Tržiški Falconstar je zaključil prvi del prvenstva na 8. mestu

z 12 točkami. V zadnjem krogu so Tržičani izgubili proti Cornu di Rosazzu, ki jih je tako dohitel na lestvici. **Jan Budin** je bil tokrat najboljši strellec srečanja z 22 točkami (6:9, 8:13, 0:1), **Daniel Batich** pa je v 15. minutah zbral 7 točk.

Videmski Snaidero je v drugi ligi premagal po razburljivi končnici Jesi z 8:10. Krstni nastop je v drugi četrtni opravil Slovenec iz Nove Gorice **Jan Močnik**. Zbral je dve točki in dve asistenci.

Oba slovenska košarkarja v A-ligi sta tokrat prispevala manj kot običajno. **Marko Tušek** je v 14. minutah dosegel točko: Varese, kjer igra, je izgubila s 67:84 proti Bonicollijevi Lottomatici iz Rima. **Goran Jurak** pa je tokrat za Teramo prispeval v 16. minutah 2 točki, zbral pa je še 7 skokov in 2 asistenci. Teramo je premagal Napoli 2 85:71.

V ženski B-ligi pa ekipe, kjer nastopajo tudi slovenske igralke, niso igrale zaradi slabih vremenskih razmer.

V moški B2-ligi košarkarje na vozičku je ekipa Castelvecchio iz Gradišča še ne-premagana: vse kaže, da ji napredovanje letos ne bo ušlo. Tokrat je s 30:67 na gostovanju premagala Vicenzo. **Šaša Žužek** je dosegel 2 točki, Ljubljancan **Milan Slapnikar** pa 30. Po novoletnem premoru se bo Gradišče doma pomerilo proti CUS Padovi 9. januarja.

NOGOMET - V 2. diviziji je Italija San Marco po treh porazih vknjižila dragoceno točko. Na gostovanju v Gubbiju je bil končni izidi 0:0. Slovenski nogometniški **Alen Carli** je na igrišče vstopil v drugem polčasu, za prikazano igro pa mu je Gazzetta dello sport prisodila oceno 5.5.

KOŠARKA - Zaostala tekma Bora Radenske

Tretja zmaga

Na 1. maju s »stotico« premagal okrnjeni Cervignano

Bor Radenska - Cervignano 100:78 (26:18, 47:32, 74:55)

BOR: Madonia 16 (-, 8:10, 0:1), Crevatin 25 (0:1, 5:12, 5:7), Štokelj 15 (-, 3:5, 3:3), Alberti 11 (1:2, 5:10, 0:1), Sila 8 (3:5, 1:4, 1:5), Krizman 7 (-, 2:3, 1:2), Šušteršič 14 (3:5, 4:6, 1:2), Bocciai 4 (-, 2:3, -), Devčič 0, Pertot 0, Nadlšek n.v. Trener: Zovatto.

Bor Radenska si je pred božičnim in novoletnim premorom prigral najlepše darilo: zmago. Na Prvem maju so Štokelj in ostali premagali višjepostavljeni Cervignano, ki je z 10 točkami (prav tako ko CBU in Faganagna) na 10. mestu, in tako dosegeli letosnji tretji uspeh. Razlika med ekipama je bila vidna že med ogrevanjem, saj so se gostitelji na tekmi predstavili v okrnjeni postavi. Cervignano je odigral 40 minut z osmimi igralci, med katerimi so bili trije letniki 1994. Ključnih pet igralcev (med katerimi Musiello in Mazzoli) ni bilo zaradi gripe in poškodb, tako da je bila uvodna peterka povsem spremenjena. To se je pokazalo tudi v igri, saj sta bila tako obramba kot napad Cervignana v uvodnih minutah povsem neorganizirana. To je izkoristil Bor, ki je hitro povedel s 5:0, po prvih petih minutah pa je imel že 10 točk prednosti (17:7). Sledila je krajša reakcija gostov, ki so uredili svoje vrste, borovci pa so nekoliko upočasnili item in z napakami dopustili nasprotnikom da so se jim približali na pet točk (19:14). To pa je bilo tudi zadnjič, ko je Cervignano resnej ogrozil domače igralce: le-ti so dve minutah pred koncem s trojkama Crevatina (skupno je bil izza šestmetrske črte v sedmih poskusih petkrat točen).

Danes: ob 20.00 v Dolini: Breg - Santos

Naši igralci

Sara Carciotti in **Karin Desco**

sta z odliko in pohvalo zaključili svoj univerzitetni študij.

Cestitamo jima vsi pri Odbojkarskemu društvu Bor

OPČINE - Na sprejemu ŠD Polet za Tanjo Romano

Na ministra Alfana jezni Dipiazza ponovil obljubo ...

»Če za ministra ne bi imeli južnjaka, bi zdaj že imela službo« - Čestitke mnogih

Vedel je, da so ga čakali v zasedi. Na lansko obljubo, da ji bo izposloval službeno mesto, ga je na začetku včerajšnjega tradicionalnega srečanja ŠD Polet s svojo šampionko Tanjo Romano in njeno dolgoletnim trenerjem Mojmirjem Kokorovcem v razstavni dvorani Zadružne kraške banke opozoril tudi predsednik ZSŠDI Kufersin. Župan Dipiazza ni ovinkaril. »Če za ministra za pravosodje (Alfano, op. ur.) ne bi imeli južnjaka, ki je zaposlil 80 svojih ljudi, na levi ali na desni so tam dol vsi enaki, bi bila zadeva že rešena, vendar prepričan sem, da bom v zelo kratkem času, morda že v prihodnjih tednih dosegel, da bo Tanja postala predpadnik športnega krožka paznikov,« se je glasila vnovična obljuba prvega občana Trsta, ki srečanja s kotalkarsko prvakino nikoli ne zamudi.

Tanja je z osvojitvijo 14. naslova svetovne prvakinke doseglj v nemškem Freiburgu najbrž za svetovno kotalkanje neponovljiv uspeh, je hkrati ena najbolj poznanih tržaških športnic in že skoraj desetletje predstavlja Italijo na najvišji ravni, za razliko od mnogih, tudi manj uspešnih športnikov, pa kot amaterka nima zagotovljene niti najosnovnejše socialne varnosti, zato ji uresničitev županove obljube vsi privoščijo. Župan je izrekel še eno obljubo: predsedniku ŠD Polet Marinu Kokorovcu je zagotovil, da bodo dela na kotalkališču na Pikelcu končana še letos. »Manjkojoča sredstva so že odobrena,« je zatrdir.

Institucionalni »partner« gostov je, poleg Dipiazze, zastopal tudi predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Popopat, športne oblasti je predstavljal predsednik pokrajinskega odbora CONI Stelio Borri, glavno besedo pa sta imela tokrat »sponzorja«, to sta Sergij Stancich z Zadružno kraško banko in Jure Kufersin z ZSŠDI (društvo in Tanni je prinesel tudi čestitke v Rimu zasedene senatorke Blažine).

Uvodoma je predsednik Kokorovec opozoril na Tanjin rezultate v iztekačem se letu, poleg 14. kolajne na SP je omenil še dve zlati odličji na državnem prvenstvu in zmago na Svetovnih igrah ne olimpijskih športov na Tajvanu. Kljub temu, da Tanja letos zbirki medalj ni dodala tudi zmage v prostem programu, ostaja v svetovnem kolesarstvu edinstvena in za ostale nedosegljiva, ta šport pa bo bistveno osiromašen, ko bo poletovka obesila kotalke na klin, je poudaril Kokorovec. Poleg Tanje, ki je bila tudi letos deležna številnih daril in nagrad (darilo ji je za SKD Tabor izročil tu-

di odbornik Dimitrij Brundela), so bili v ospredju tudi člani njenega štaba. Predstavila sta se koreograf Sandro Guerra in kostumistka Roberta Pergola, poleg Mojmirja Kokorovca, ki Tanjo spremja že celih deset let, pa sta bila omenjena tudi Tanjina trenerja v Livornu Laura Ferretti in Andrea Bientinesi.

Ob gledanju fotografij in posnetkov s Tanjinih nastopov je bilo tudi čas za krajši pogovor s Tanjo in njenim trenerjem. Mojmir je povedal, da za prihodnje leto pričakuje nova dva svetovna naslova. »Je pa seveda vse odvisno od Tanjinih želj,« je dodal Teh včeraj ni razkrila. »Zdaj mislim le na počitnice,« je povedala. (ak)

Priznanje tudi na Občini

»Naporen« dan se je za Romano-vo začel že dopoldan na Občini, kjer je prejela »Stekleno nagrado«, ki jo tretje leto pododeljuje občinska komisija za enake možnosti in je bila ustanovljena v spomin na Elco Ruzzier. Predlani je nagrađen prejela Nora Carella, lani pa Margherita Granbassi.

Tanji Romano je župan Dipiazza podaril koledar za leto 2010 s podobami paznic

KROMA

TRST - Sprejem za prejemnike kolajn na SP in EP

Zgledi za mlade

Prisotni predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO, generalna konzulka RS in predsednik ZSŠDI

KOŠARKA - Državno mladinsko prvenstvo under 19

Prestižna zmaga Jadrana ZKB je v Tržiču splavala po vodi

Falconstar - Jadran Zadružna kraška banka 79:62 (12:21, 37:36, 62:44)

JADRAN: Malalan, Škerl 2, Ban 19, Sacher 8, Sedevčič 10, Bernetič 10, Sossi 4, Sorice 1, Hrovatin 8, trener Mario Gerjevič.

Jadranovi mladinci so v elitni skupini doživel nov poraz, tokrat jih je v Tržiču premagal Falconstar, proti kateremu so po tihem upali v enakovreden boj za prestižno zmago. Gerjevičevi fantje so s čvrsto obrambo zanesljivo dobili prvo četrtnino, ko so goštitelji resnici na ljubo tudi zgrešili veliko odprtih metov. Gostje so najbrž prehitro mislili, da bodo gladko zmagali, a so se usteli. Čim so popustili v obrambi, so jih nasprotniki dohiteli, naravnost katastrofalna pa je bila za Jadran tretja četrtina (delni izid 25:9). Ob premehki obrambi smo zabeležili tudi ogromno napak v napadu, šest minut fantje celo sploh niso dosegli točke. Nasprotnik pa se je naslonil na svoje najboljše posameznike, v prvi vrsti na nadarjenega play-makerja, in do-

segel odločilno prednost. Trener Gerjevič si želi, da bi njegovi varovanci razumeli pomen zbranega pristopa skozi vseh štirideset minut. Med posamezniki je omenil soliden nastop prizadavnega Kevina Sedevčiča.

Tekmi Bor ZKB - Corno v tolazilni skupini državnega prvenstva in Jadran ZKB - Cormons v dejelnem prvenstvu so preložili, ker si gostje iz Brd zaradi sneženja niso upali na pot. Ni še znano, kdaj bodo srečanja nadoknadi.

DEŽELNO PRVENSTVO U14

Zaradi slabega vremena Sokol ni igral, Breg in Dom pa sta tekmi odigrala.

Breg - Azzurra 59:41 (14:15, 30:22, 40:30)

BREG: Matarrese 5, Gelleni 9, Seema 2, Gruden, Fonda 10, Gregori 10, Vascotto, Corretti, Grill 2, Giacomini 12, Zobec 9. Trener: Sila.

V 5. krogu lige U14 so Brežani premagali ekipo Azzurre. Začetek tek-

me je bil zelo izenačen. Prvo višjo prednost so si Brežani priigrali proti koncu 2. četrtine, ko so povedli za 10 točk. Tretjo četrtino so gostje pričeli bistveno agresivneje v obrambi in znižali zaostanek. Po minutni odmora so se Brežani prebudili in z dobro obrambo in kolektivno igro v napadu povisili prednost tudi za 20 točk in tako zabeležili četrto zmago.

NPG - Dom 27:11 (3:24, 7:54, 13:74)

DOM: Visintin 4, Kociančič 12, L. Antonello 16, Bensa 9, M. Antonello 6, Peteani 28, Osso 12, Primožič 21, Pintar 3. Trenerja: Oberdan in Brumen. 3-točke: Osso 2.

Domovci so brez težav prengali ekipo NPG, ki jo v bistvu sestavljajo igralci Ardite. Trenerja sta dala priložnost vsem, da se izkažejo in prav vsi so se vpisali med strelce. Pohvala zaslužita Peteani in Primožič, ki sta bila najboljša strelca, in organizator igre Pintar, ki je dobro asistiral ostale igralce.

Zgledi za druge mlade športnike, ki bi radi stopali po njihovih korakih. Tako so na včerajšnjem sprejemu označili slovenske športnike, ki so letos prejeli kolajne na sestovnih in evropskih prvenstvih. Svetovno prvakinja in zmagovalka svetovnega pokala v rolnjanju Mateja Bogatec, svetovno prvakinja v umetnostnem kotalkanju v kombinaciji in svetovno podprvakinja v prostem programu Tanjo Romano, evropske prvakine zvezne IČU v ženskih dvigih Cheerdance Millennium (Nastja Milič, Nicol Krizmancic, Tina Križmančič in Jasna Kneipp) in bronasti dvojec v jadralnem razredu 470 na evropskem mladinskem prvenstvu Simona Sivitza Koštu in Jaša Farnetja so včeraj sprejeli predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO, generalna konzulka RS v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan in predsednik ZSŠDI Jurij Kufersin, ki je prisotnim predstavil športnike in njihove uspehe. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je športne uspehe označil kot svetle točke, na katere so ponosni in zadovoljni, predsednik SSO Drago Štoka pa je poudaril, da imajo pri doseganjem le-teh pomembno vlogo tudi družine. Zaževel je, da finančna kriza, ki klesti manjšino, ne bi prizadela tudi njihovega delovanja. Generalna konzulka je športnike pozvala, da se ne smejo zaustaviti pri prvem neuspehu.

Po uradnem delu so si športniki ob-

gostiti voščili veseli praznike in še veliko uspehov. Vsak nagrajenec je prejel tudi knjižni dar, Pahorjevo Grmado v pristanu in Šušmeljevo Trpko sosedstvo. (V.S.)

ATLETIKA

Fabio Ruzzier osvojil Pokal Alpe-Adria

Fabio Ruzzier (AK Koper) je premočni zmagovalec pokala Alpe Adria Race Walkig cup 2009 v hi tri hoji. Zadnja preizkušnja v Kopru je zaredi slabega vremena odpadla, lonjerski atlet

pa je skupnem vrstnem redu po sedmih letošnjih preizkušnjah zbral 305 točk, kar je 28 več od njegovega klubskoga tovarisa Vladimira Veršca in 33 več od tretje uvrščenega Želimirja Haubriha (Dinamo Zrinski). Najboljši Italijan je bil Roberto Piaser (San Biagio TV) na 5. mestu, najboljši med člani tržaškega kluba Marathon club TS pa Alessio Wruss na 11. mestu. Skupno je točke nabiralo 38 atletov iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Avstrije.

ODOBJOKA

Ambrož Peterlin bo »preskočil« tri tekme

Standardni igralec Televite 20120 Ambrož Peterlin po poškodbi kolena, ki je staknil na treningu, ne bo smel igrati mesec dni. Podrobni pregled pri ortopedu je pokazal, da gre le za pretegnjene stranske vezi. Po petnajstih dneh počitka bo Peterlin lahko začel z rehabilitacijo, najkasneje pa se bo na igrišče vrnil po odmoru med prvim in drugim delom prvenstva, to je v soboto, 7. februarja, ko bo na sporedu tekma 1. povratnega kroga proti vodilnemu Mestrinu. V tem primeru bi Ambrož »preskočil« tri tekme: proti Clesu, VBU in Motti di Livenza.

Bor Breg bo v Chionsu igral 6. januarja

Deželna odbojkarska zveza sestavlja koledar zaostalih temek 10. kroga, ki so preteklo nedeljo odpadle zaradi sneženja. V ženski C-ligi bodo igralke združene ekipe Bor Breg Kmečka banka gostovanje v Chionsu proti istoimenski ekipi opravile v sredo, 6. januarja ob 18.30.

Obvestila

ŠD MLADINA prireja v nedeljo, 27. decembra v kraju Forni di Sopra Dan odprtih vrat. Vsi otroci do 10. leta starosti lahko pod vodstvom učiteljev smučanja preizkusijo prve smučarske korake preden se odločijo za vpis v Šolo smučanja, ki se bo začela januarja. Zbirališče ob 9.30 pred hotelom Davost. Vabljen!

FC PRIMORJE obvešča cenzene člane in simpatizerje, da bo v ponedeljek, 28. decembra, ob 20.30 izredni občni zbor. Na dnevnu redu uporaba in namen športnega igrišča.

ZSŠDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta ob 28. do vključno 31. decembra 2009.

SPDG obvešča, da bo od 17. januarja do 7. februarja 2010 priredilo nedeljske tečaje smučanja v Forni di Sopra in v Žlebeh (Nevejsko sedlo) in poskrbelo tudi za avtobusni prevoz. Prijave bodo sprejemali v ponedeljek, 28. decembra, v petek, 8. januarja 2010, in v ponedeljek, 11. januarja 2010, od 18. do 20. ure na sedežu društva, Verdijev Korzo 51/int. v Gorici.

AŠK KRAS vabi na uvodne treninge kitajske energetske in borilne veščine v športno kulturnem centru v Zgoniku: 3., 4. in 5. januarja 2010 ob 9.30 osebne kitajskih borilnih večin za under 25, ob 11.30 energetske veščine za zdravje in dobro počutje za vse starosti. Vpis in dodatne informacije www.mitja.svab.name/mhzl/ tel: 328-425130 (Mitja).

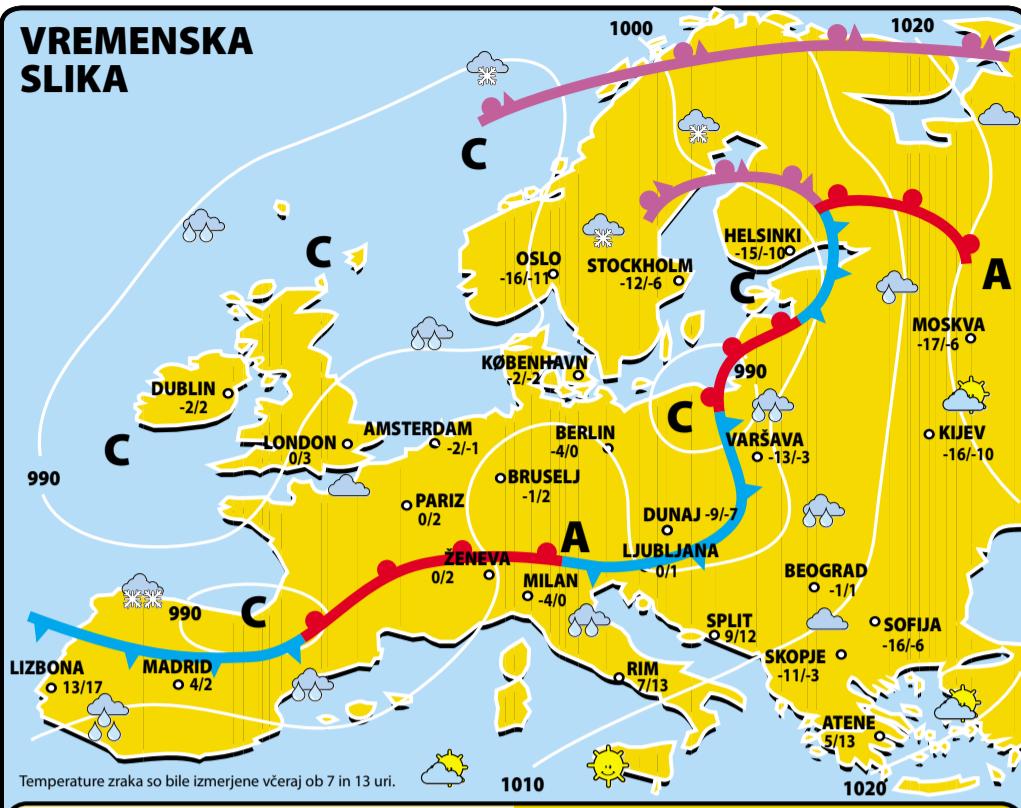
ŠZ MLADOST prireja pod strokovnim vodstvom profesorja Daria Frandoliča, od 2. do 6. januarja, zimski nogometni kamp »Čarobni nogomet na snegu«. Celoten pedagoški proces se bo odvijal v kulturno-naravnem okolju ter v športni dvorani Danica in Vodnem parku v Bohinjski Bistrici. Vabljeni so otroci od 6. do 15. leta starosti. Za starše in druge družinske člane, ki med drugim hočajo izkoristiti bližnja smučišča Koble in Vogla se nudi za isto obdobje polnopenzionske pakete po zelo ugodni ceni. Informacije in vpisna na tel: +386 3356041844 ali info@juren.it.

AŠK SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborška ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SMUČARSKI ODSEK SPDT bo tudi letos priredil sobote na snegu za osnovnošolce v januarju in februarju 2010. Podrobne informacije bomo obavili na Primorskem dnevniku in na spletni strani www.spdt.org.

VREMENSKA SЛИKA

Nad našo deželo bodo do božiča v višinah doteleki vlažni jugozahodni tokovi, v prizemlju pa južni.

Nad severno, zahodno, jugozahodno ter večjim delom srednje Evrope je obširno območje nizkega zračnega pritiška z več manjšimi ciklonimi območji. Z jugozahodnimi vetrovi priteka k nam topel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.25
Dolžina dneva 8.42

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv obremenilen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi bolezenski znaki. Popoldne bo obremenitev nekoliko oslabela, a se bo zvečer ponovno okreplila.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 9,4 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)
Kanin 100 Piancavallo 50
Vogel 70 Forni di Sopra 60
Kranjska Gora 70 Zoncolan 50
Kravce 65 Trbiž 70
Cerkno 70 Na Žlebeh 105
Rogla 70 Mokrine 90
Mariborsko Pohorje 50 Podklošter 70
Civetta 110 Bad Kleinkirchheim 120

LUNINE MENE
Luna vzide ob 11.07 in zatone ob 23.29

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.50 najvišje 29 cm, ob 9.10 najniže 0 cm, ob 11.34 najvišje 2 cm, ob 20.06 najniže -25 cm.
Jutri: ob 3.38 najvišje 32 cm, ob 12.22 najniže -10 cm, ob 16.07 najvišje -7 cm, ob 21.16 najniže -17 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dopravné bo oblačno z obilnimi padavinami, nad 1600-1800m bo v Predalpah močno snežilo. V Alpah pa bo meja sneženja med 1000 in 1300m nad morjem. Krajevno in zlasti v Julijskih Predalpah bodo padavine lahko zelo obilne. Ob obali bo pihal močan jugo, morje bo močno vzvaljano.

Oblačno bo s padavinami, ki bodo popoldne prehodno povečini ponehale. Največ dežja bo v zahodni Sloveniji. Še bo pihal okrepljen jugozahodni veter, ki bo popoldne prehodno oslabel. Najniže jutranje temperature bodo od 2 do 7, ob morju 10, najvišje dnevne od 4 do 8, ob morju in v vzhodni Sloveniji do 12 stopinj C.

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo oblačno in deževno. Padavine bodo v glavnem obilne, krajevno lahko zelo obilne zlasti v predalpskem pasu. Močno bo snežilo a le nad 1800-2000m nadmorske višine. Ob obali bo pihal močan jugozahodnik, ki bo zlasti med Gradežem in Liganom povzročal visoko valovanje, padavine bodo nekoliko manj intenzivne.

Jutri in v petek bo oblačno. V severovzhodni Sloveniji bo povečini brez dežja, drugod bo deževalo. Največ dežja bo v zahodni Sloveniji. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo.

NAPOVED ZA JUTRI

PONUDBE "POD CENO"

25 PONUDB "POD CENO"

ZAVAROVANJE
PROTI POŽARU,
KRAJI, TOČI IN
VANDALSKIM
DEJANJEM

LUCIOLI

Trst ulica Flavia 104 - Tel. 040 8991 911

Tržič ulica C. A. Colombo 49 - Tel 0481 790782

VKLJUČENO V OBROKIH!

Ponude veljavne na vozilih razpoložljivih na zakaj, z vozilom za odpad registriranim pred 01/01/2000, registracija vozila v mesecu novembra 2009. Pt. Fiat Panda 1.2 Dynamic Class LPG € 13.550,00 -30% € 9.400,00 € 149,00 Z € 19,00 napolniš rezervoar z LPG
Grande Punto 1.4 Dynamic LPG 3 vrata € 17.250,00 -35% € 11.240,00 € 176,50 Z € 23,00 napolniš rezervoar z LPG
Bravo 1.4 90CV Dynamic LPG € 21.470,00 -27% € 15.800,00 € 245,00 Z € 25,00 napolniš rezervoar z LPG

Ponude veljavne na vozilih razpoložljivih na zakaj, z vozilom za odpad registriranim pred 01/01/2000, registracija vozila v mesecu novembra 2009. Pt. Fiat Panda 1.2 Dynamic Class LPG cenik za takojnino dostavo vozila z IPT-jem € 13.550, ponuda s prispevkom za odpad in LPG-jem € 9.400, 84 obrokov v višini € 149,00, obrestovanja TAN 5,58% in TAEG 6,60%, zavarovanje Credit-Ute in zavarovalna polica proti požaru, kraj, vandalskim dejanjem in toči, z izjemo finančne odobritve, itd.

Ponude veljavne na vozilih razpoložljivih na zakaj, z vozilom za odpad registriranim pred 01/01/2000, registracija vozila v mesecu novembra 2009. Pt. Fiat Panda 1.2 Dynamic Class LPG cenik za takojnino dostavo vozila z IPT-jem € 13.550, ponuda s prispevkom za odpad in LPG-jem € 9.400, 84 obrokov v višini € 149,00, obrestovanja TAN 5,58% in TAEG 6,60%, zavarovanje Credit-Ute in zavarovalna polica proti požaru, kraj, vandalskim dejanjem in toči, z izjemo finančne odobritve, itd.

Rodil se je Punto Evo. Drive the evolution.

PUNTO EVO od € 9.500 s klimo in ESP-jem + BREZOBRESTNO FINANCIRANJE IN BREZ PREDUJMA

NOVI MOTORI MULTI AIR*. INSTALIRANI.
do +12% zmogljivosti
do -16% izpusta CO₂

NOVE NOTRANJE OBLOGE HI-TOUCH.
INSTALIRANE.

AIRBAG ZA KOLENA NA VOZNIKOVI STRANI.
INSTALIRAN.

SISTEM START&STOP*. INSTALIRAN.

SISTEM BLUE&ME TOM TOM*.
INSTALIRAN.

ESP S HILL HOLDER-JEM.
INSTALIRAN.

LUCIOLI

Trst ulica Flavia 104 - Tel. 040 8991 911 - Tržič ulica C. A. Colombo 49 - Tel 0481 790782

Punto Evo 1.2 Active na bencin 65 CV, promocijska cena € 9.500 (IPT izključen) neto državna spodbuda kot po Z. Št. 33/2009. Pr. finansiranja: brez predujma, 48 obrokov v višini € 218,66, "Prestito Protetto in Protezione Marchiatura SavaDNA" vključena za € 680,70, stroški za postopek € 300 + kolek, obrestovanja TAN 0%, TAEG 3,15%. Možnost financiranja zavarovalnih polic proti kraj/požaru in Kasko brez obresti za celotno obdobje trajanja pogodbe. Z izjemo odobrite SAVA. Ponuda velja do 31/10/2009 pri koncesionarjih, ki pristopajo k pobudi.

Slika vozila je informativnega značaja.

Punto Evo 1.4 na bencin 77 CV: mešana poraba goriva (l/km) max 5,9. Emisije CO₂ (g/km) max 139.

* Dodatki niso vključeni v ceni. Za nove motore MultiAir: zmogljivost do +12% in emisije CO₂ do -16% za Punto Evo 1.4 na bencin MultiAir Turbo 135 CV glede na Punto 1.4 na bencin Tjet Turbo 120CV.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Naše voščilo v sliki
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.10** Nad.: Julia
- 6.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
- 6.45** Aktualno: Unomattina
- 9.35** Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
- 9.50** Koncert ob 140. obletnici ustavnitve bolnice Bambino Gesù
- 11.00** Aktualno: Occhio alla spesa
- 11.25** 17.10 Vremenska napoved
- 11.30** 13.30, 17.00, 20.00, 23.20 Dnevnik
- 12.00** Variete: La prova del cuoco
- 14.00** Dnevnik - Gospodarstvo
- 14.05** Aktualno: La rosa dei venti - L'isola che c'è
- 14.10** Variete: Festa italiana
- 16.15** Aktualno: La vita in diretta
- 16.50** Aktualno: Dnevnik - Parlament
- 18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
- 20.30** Kviz: Affari tuoi
- 21.10** Dok.: Speciale SuperQuark
- 23.25** Aktualno: Porta a porta
- 1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

- 6.00** Variete Videocomic
- 6.15** Tg2 Costume e società
- 6.30** Dokumentarec: Dubai, oro ed eccezio nel deserto
- 6.45** Aktualno: Tg2 Zdravje
- 6.55** Aktualno: Quasi le sette
- 7.00** Variete: Cartoon Flakes
- 9.35** Nan.: Tracy & Polpetta
- 9.50** Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
- 10.00** 13.00 Dnevnik in rubrike
- 11.00** Variete: I fatti vostri
- 14.00** Aktualno: Il fatto del giorno
- 14.45** Aktualno: Italia sul Due
- 16.10** Nan.: La signora del West
- 17.40** Variete: Art Attack
- 18.05** Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
- 18.30** 20.30, 23.25 Dnevnik
- 19.00** Variete: Secondo canale
- 19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
- 21.05** Nan.: Desperate Housewives - I segreti di Wisteria Lane
- 22.40** Nan.: Brothers & Sisters - Segreti di famiglia
- 23.40** Film: Il grande Joe (pust., ZDA, '98, r. R. Underwood, i. B. Paxton)

Rai Tre

- 6.00** 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
- 7.30** Deželni dnevnik
- 8.15** 1.10 Dok.: La Storia siamo noi
- 9.15** Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
- 9.20** Aktualno: Cominciamo Bene
- 12.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
- 12.25** Aktualno: Tg3 Agritre
- 12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano
- 13.10** Nad.: Vento di passione
- 14.00** 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
- 14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
- 15.10** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 15.15** Variete: Trebisonda
- 15.20** Nan.: Zorro
- 16.00** Tg3 GT Ragazzi
- 16.10** Šport: Smučanje - Parallello di Natale
- 17.00** Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
- 18.10** Vremenska napoved
- 20.00** Variete: Blob
- 20.10** Nad.: Le storie di Agrodolce
- 20.35** Nad.: Un posto al sole
- 21.05** Dnevnik
- 21.10** Nan.: Medicina generale
- 23.00** Dok.: Correva l'anno
- 0.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 6.50** Nan.: Vita da strega
- 7.20** Nan.: Quincy
- 8.20** Nan.: Hunter
- 9.45** Nad.: Bianca
- 10.30** Nan.: Giudice Amy
- 11.30** 17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
- 11.40** Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
- 12.30** Nan.: Un detective in corsia
- 13.30** 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
- 14.05** Aktualno: Popoldanski Forum
- 15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21
- 16.10** Nad.: Sentieri
- 16.25** Film: Desirée (dram., ZDA, '54, r. H. Koster, i. M. Brando, J. Simmons)
- 19.35** Nad.: Tempesta d'amore
- 20.30** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.10** Film: Hook - Capitan Uncino (fant., ZDA, '91, r. S. Spielberg, i. R. Williams, D. Hoffman)
- 0.05** Film: American Graffiti (kom., ZDA, '73, r. G. Lucas, i. R. Dreyfuss, R. Howard)

- 9.00** Klasična glasba
- 10.05** Nan.: Daniel Boone
- 10.50** Talk show: Formato famiglia
- 12.00** 16.00 Dnevnik - kratke vesti
- 12.05** Aktualno: Super Sea
- 12.45** Variete: Attenti al cuoco (pon.)
- 13.10** Aktualno: Pagine e fotogrammi
- 14.05** Aktualno: ...Attualità
- 14.35** Aktualno: Videomotori
- 17.00** Risanke
- 19.00** Aktualno: La Provincia ti informa
- 20.00** Športne novice
- 20.10** Aktualno: Qui Tolmezzo
- 20.15** Aktualno: Musa Tv
- 20.30** Deželni dnevnik
- 21.00** Film: Oremus, Alleluja e così sia (western, '73, r. A. Caltabiano, i. S. Rome)
- 23.35** Tg Montecitorio
- 23.40** Aktualno: Il cronometro rosa
- 0.30** Dok.: La grande storia

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
- 14.20** Tednik
- 14.50** Globus
- 15.20** Vas tedna
- 15.50** Novoletni koncert: Pihalni orkester Koper
- 17.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
- 18.00** Kraji in običaji - morska obzorja
- 18.35** Vremenska napoved
- 18.40** Primorska kronika
- 19.00** 22.05, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.20** Šport
- 19.25** Slovenski magazin
- 20.00** Pogovorimo se o ...
- 20.40** City Folk
- 21.10** 22. Mednarodno srečanje pevskih zborov
- 21.45** Canto de strada - s skupino Rudi Bučar & Calegaria
- 22.20** Artevisione
- 22.50** Srečanje z...
- 23.20** Iz ahiva po vaših željah

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
- 7.00** Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
- 10.10** Punto Tg, sledi Due minut in un libro
- 10.25** Nan.: L'ispettore Tibbs
- 11.30** Nan.: Le inchieste di padre Dowling
- 12.30** Dnevnik in športne vesti
- 13.00** Nan.: Jag - Avvocati in divisa
- 14.05** Film: La vera storia di Babbo Natale - Santa Claus (fant., V.B./ZDA, r. J. Szwarc, i. D. Moore, J. Lithgow)
- 16.05** Aktualno: Così stanno le cose
- 17.05** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
- 19.00** Nan.: The District
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Dok.: La Gaia Scienza
- 21.10** Resničnostni show: S.O.S. Tata
- 22.05** Resničnostni show: S.O.S. Adolescenti: istruzioni per l'uso
- 0.00** Variete: Cuork - Viaggio al centro della coppia

Tv Primorka

- 8.00** Dnevnik Tv Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved in viideostrani
- 9.00** 10.00 Novice
- 9.05** 19.00, 0.00 Mozaik
- 10.05** 16.20 Hrana in vino
- 11.00** 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
- 17.00** Športni ponедeljek
- 18.00** Maja in čarobna skrinja
- 18.40** Pravljica
- 20.00** 23.00 Dnevnik Tv Primorka, kulturna in vremenska napoved
- 20.30** Objektiv
- 21.00** Odprta tema
- 22.00** Šport
- 0.30** Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Izviri medijske družbe; 9.00 Radiopaprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprtka knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Čustvena inteligencija; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigt single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italio heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprt prostor; 21.55 Sigt single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosra; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

- 6.30** 0.30 Zabavni infokanal
- 7.00** Infokanal
- 8.10** To bo moj poklic - Izobraževalna serija (pon.)
- 8.35** Iz arhiva TVS - TV dnevnik 23.12.1991
- 10.00** Knjiga mene briga (pon.)
- 10.15** Spet doma (pon.)
- 12.05** Hri-Bar (pon.)
- 13.40** Črno beli časi
- 14.00** Leto 2009 (pon.)
- 16.00** Mostovi - Hidak (pon.)
- 16.30** Film: Moderni časi (pon.)
- 17.55** Nad.: Kingdom (pon.)
- 18.40** O živalih in ljudeh - Oddaja Tv Maribor
- 19.00** Slavnostna seja državnega zborna (ponos)
- 19.20** Ž Damjanom
- 20.00** Film: Šepetati konjem (pon.)
- 22.40** Gregor Čušin: Hagada, monokromija, Tv priredba predstave MGL
- 23.40** Slovenska jazz scena

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila;** 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delevnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov, glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radionike, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Dan samostojnosti in enotnosti; 21.10 Izliv; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

- SLOVENIJA 2**
- 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne privedite; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbeni uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krvilje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Sredin klicaj; 17.15 Evropa osebno; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.50 Včerni spredi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprt termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

- 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Rondo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrip.

RADIO KORŠKA</h3

KB
1909

Società finanziaria per azioni
Finančna delniška družba

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto*